

Protocol local per a l'abordatge integral de les violències masclistes

Edició 2024

Encàrrec:

Direcció de Polítiques d'Igualtat d'Oportunitats de l'Àrea de Serveis a la Ciutadania de l'Ajuntament de Mataró.

Coordinació:

Secció d'Igualtat, Feminismes i LGTBI+, del Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana de l'Ajuntament de Mataró.

Realització:

Servei de Polítiques d'Igualtat i Gerència de Serveis de Feminismes i Igualtat de la Diputació de Barcelona.

Autora:

Maria Ferré Espín, consultora

**Ajuntament
de Mataró**

**Diputació
Barcelona**

Protocol local per a l'abordatge integral de les violències masclistes

Edició 2024

Índex

PRESENTACIÓ	9
INTRODUCCIÓ	11
1. OBJECTIUS DEL PROTOCOL	13
1.1 Objectius generals	14
1.2 Objectius específics	14
2. COMISSIÓ TÈCNICA	15
3. MARC LEGAL	17
Àmbit estatal	
3.1 Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere	17
3.2 Llei orgànica 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del codi penal.....	22
3.3 Marc normatiu amb relació a les dones migrades víctimes de violència de gènere.....	23
3.4 Llei orgànica 4/2015, de 27 d'abril, de l'estatut de la víctima del delictes.....	23
3.5 Reial decret 1109/2015, d'11 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'estatut de la víctima del delictes, i es regulen les oficines d'assistència a les víctimes del delictes	24
3.6 Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència	24
3.7 Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament del pacte d'Estat contra la violència de gènere	25
3.8 Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i a l'adolescència davant de la violència	26
3.9 Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual	27
3.10 Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI+	28
Àmbit autonòmic i local	
3.11 Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista	28
3.12 Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia	30
3.13 Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre dones i homes	30
3.14 Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista	30

4. MARC CONCEPTUAL	33
4.1 Conceptualització segons la Llei 17/2020 del dret de les dones a erradicar la violència masclista	33
4.1.1. Conceptes bàsics.....	33
4.1.2. Formes de violència masclista.....	35
4.1.3. Àmbits de la violència masclista	36
4.2 Model d'intervenció.....	40
4.2.1. Abordatge multidimensional: les dimensions de la intervenció.....	42
4.2.2. Abordatge intersectorial.....	42
4.2.3. El treball en xarxa	44
4.2.4. Eixos d'intervenció.....	45
4.2.4.1. La prevenció.....	48
4.2.4.2. La reparació integral	49
4.2.5 Principis orientadors en les intervencions dels poders públics	53
4.2.6. Protecció de dades	58
4.2.7. Valoració del risc: RVD-BCN.....	58
4.2.8. Acreditació de la situació de violència masclista	60
5. LA XARXA LOCAL	62
5.1 Comissió tècnica	62
5.2 Grup Motor.....	63
5.3 Grup de Prevenció.....	64
5.4 Grup de Reparació Integral.....	66
5.5 Avaluació del protocol	68
6. PROTOCOLS D'ACTUACIÓ EN ELS ÀMBITS PROFESSIONALS	69
6.1 Cossos de seguretat	69
6.1.1. Mossos d'Esquadra.....	69
6.1.2. Policia local	73
6.2 Sanitat	74
6.2.1 Àrees bàsiques	74
6.2.1.a) Centres d'atenció primària (CAP).....	74
6.2.1.b) Àrees bàsiques de salut (ABS)	77
6.2.2. Hospital de Mataró	79
6.2.3. Atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)	80
6.2.4. Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA)	81
6.2.5. Servei de Protecció Civil i Salut de l'Ajuntament de Mataró	82

6.3	Servei d'igualtat i diversitat ciutadana.....	83
6.3.1.	Servei de Primera Acol·lida i Mediació Intercultural de l'Ajuntament de Mataró.....	83
6.3.2.	Centre per a la Igualtat, Recursos per a les Dones i Atenció a la Diversitat Sexual i de Gènere.....	84
6.4	Serveis socials bàsics	89
6.5	Ocupació	91
6.5.1	Servei d'Ocupació Municipal (SOM).....	91
6.5.2.	Fundació Àmbit i Prevenció.....	94
6.6	Educació.....	95
6.7	Cultura.....	99
6.8	Esports.....	101
6.9	Joventut.....	102
6.10	Àmbit judicial.....	104
6.10.1.	Jutjats de violència contra la dona (VIDO).....	106
6.10.2.	Servei d'Orientació Jurídica (SOJ)	107
6.10.3.	Ministeri Fiscal.....	108
6.10.4.	Unitats de valoració forense integral.....	110
6.10.5.	Equips tècnics del Departament de Justícia.....	113
6.10.5.a)	Equip d'Assessorament Tècnic Penal.....	113
6.10.5.a)	Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de la Família.....	115
6.10.6.	Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte.....	117
6.10.7.	Punt de Trobada	118
6.11	Serveis psicoterapèutics especialitzats	120
6.11.1.	Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) Mataró-Maresme.....	120
6.11.2.	Servei d'Intervenció en Crisis Greus (SIC).....	123
6.12	Servei substitutori de la llar. Llar Maresme 2.....	125
7.	ALTRES RECURSOS	127
7.1	Recursos d'intervenció amb homes	127
7.1.1.	Plural.....	127
7.1.2.	Conexus	128
7.1.3.	Fundació AGI.....	129
7.1.4.	Homes Igualitaris.....	130
7.1.5.	El Safareig	131
7.2	Barnahus	132
7.3	Atenpro.....	134

ANNEXOS	138
A1 Circuit local per a l'abordatge en situacions de violències masclistes	138
A2 Dades estadístiques	139
A3 Protecció de dades.....	140
A4 Acreditació de la situació de violència.....	148
A6 Full de derivació al SIE.....	155
A7 Full de derivació al SIAD/SAI	156
A8 Mesures d'autoprotecció	157
A9 Violències masclistes digitals.....	158
A10 Guia d'ajuts per a dones en situació de violència masclista	160
A11 Glossari de la violència masclista	162
A12 Glossari d'acrònims.....	173
A13 Telèfons d'interès.....	176

PRESENTACIÓ

Les adolescents són més feministes, però els joves són cada vegada més masculistes, aquesta és la principal conclusió de l'estudi *Culpables fins que es demostrí el contrari. Percepcions i discursos d'adolescents espanyols sobre masculinitats i violència de gènere*, del Centre Reina Sofia i elaborat per Fad Juventud. Les dades i conclusions d'aquest estudi ens alerten sobre la capacitat que té el masculisme d'adaptar-se als avenços en matèries de drets de les dones, buscant formes de seguir exercint violència cap a elles i perpetuant el sistema patriarcal. És per això que és necessari que actualitzem els protocols per a l'abordatge d'aquestes violències a fi de garantir el dret de les dones a erradicar la violència que pateixen.

El nou protocol local per a l'abordatge integral de les violències masculistes a Mataró, elaborat juntament amb la Diputació de Barcelona, incorpora les darreres novetats legislatives i metodològiques per a una correcta actuació davant les diferents manifestacions de les violències masculistes.

El protocol ha de ser una eina útil i actualitzada per donar resposta a les necessitats de les dones que han patit violència masculista. Amb el pas del temps, des de l'elaboració del nostre primer protocol, han canviat aspectes conceptuals, legislatius i del circuit d'actuació. Per aquest motiu, el passat mes de setembre vam iniciar el procés de revisar-ne i actualitzar-ne el contingut.

El protocol que ara presentem és fruit d'un intens treball de totes les persones integrants de la Comissió per a l'Abordatge Integral de les Violències Masculistes a Mataró. El document recull totes les novetats introduïdes per la Llei 17/2020 del dret de les dones a erradicar la violència masculista. El text reconeix formes de violència que abans estaven invisibilitzades, com ara l'obstètrica, la digital, la vicària i la de segon ordre, així com nous àmbits en què es poden manifestar les formes de violència reconegudes, com el digital, el de la vida política, l'institucional i l'educatiu.

El protocol que presentem suposa un canvi de paradigma en la metodologia de treball envers les violències, a partir d'un enfocament interseccional i feminista des del qual s'han de comprendre les violències masculistes, les seves causes i el seu impacte, per organitzar una intervenció amb la diligència deguda i sense revictimització.

Volem que aquesta nova edició esdevingui una eina actualitzada de referència per al conjunt de professionals, orientada a donar una resposta ràpida i eficaç en l'atenció a les dones que pateixin violència masculista a la nostra ciutat. Alhora, amb l'elaboració del protocol, s'ha incidit en la importància del treball en xarxa i s'ha fet una acurada actualització dels recursos existents a Mataró.

El document que presentem és un text viu, obert a incorporar-hi millores i totes les actualitzacions necessàries que puguin anar sorgint en relació amb un fenomen tan complex com és el de les violències masclistes. És per això que l'avaluació periòdica d'aquest protocol serà essencial per garantir-ne la correcta actualització.

Heidi Pérez Pérez

Regidora de Diversitat Ciutadana i Igualtat: Polítiques de Gènere, Feminismes i LGTBI+

INTRODUCCIÓ

Els darrers anys s'han produït novetats bàsiques, a nivell legal i conceptual, que requereixen l'actualització del Protocol local per a l'abordatge de les violències masclistes de l'Ajuntament de Mataró. Entre elles podríem destacar-ne dues:

1. Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

Aquesta llei s'inspira, principalment, en el **Conveni d'Istanbul**, que s'aplica a totes les formes de violència contra les dones i comprèn tots els actes de violència basats en el gènere que impliquin o puguin implicar danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloses les amenaces de fer aquests actes, la coacció i la privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o privada. A més, el conveni obliga a adoptar les mesures necessàries per prevenir la violència contra les dones i a donar-hi resposta. En particular, insta a fer que les mesures que es prenguin s'adrecin, si escau, a tots els actors implicats, com les agències governamentals, els parlaments i les autoritats nacionals, regionals i locals, i promou la dedicació dels recursos financers i humans adequats per aplicar correctament polítiques integrades i mesures i programes adreçats a prevenir i combatre totes les formes de violència incloses en l'àmbit d'aplicació del conveni.

2. Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista, del Departament d'Igualtat i Feminismes, de la Generalitat de Catalunya.

El 22 de novembre de 2022, el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar el **Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista**. Aquest nou protocol incorpora els avenços conceptuals, normatius i pràctics en els àmbits nacional, regional i internacional dels darrers anys i presenta un nou paradigma d'abordatge de les violències masclistes (VM) que reconfigura el marc conceptual i el model d'intervenció a tot el territori català.

El nou paradigma d'abordatge de les violències masclistes parteix de la consideració d'aquestes com una vulneració dels drets humans i, en aquest sentit, assumeix els estàndards internacionals de prevenció i de reparació integral i situa els drets i les necessitats de dones, infants i adolescents com a fil conductor i al centre de tota la intervenció.

La Diputació de Barcelona fa més de 25 anys que ofereix als ens locals suport i acompanyament en el disseny i el desenvolupament dels protocols locals d'abordatge de les violències masclistes.

Per aquest motiu, el Servei de Polítiques d'Igualtat ha iniciat un procés de treball per acompanyar als ens locals en l'adaptació dels seus protocols i circuits d'abordatge de les violències masclistes al nou model de referència.

Les incorporacions i les modificacions que es desprenen del protocol marc s'han de desenvolupar de manera progressiva en els protocols locals, ja que impliquen un canvi de paradigma de treball molt significatiu.

Cal recordar aquella frase que acostumem a citar: «El protocol és un document viu». És a dir, és a partir de la implementació diària de les actuacions aquí ressenyades que se n'ha d'avaluar la solidesa i, com no, també detectar les mancances per anar millorant les intervencions professionals.

L'itinerari que s'ha seguit per crear aquest document neix de l'acceptació política i tècnica per al seu desenvolupament. Partint de la demanda inicial a nivell institucional i seguint per la col·laboració dels serveis que configuren la xarxa local d'atenció i acompanyament a les dones i els seus fills i filles que pateixen violències masclistes. Ha estat un procés participatiu, consensuat, actiu i que no finalitzarà amb la presentació del protocol, sinó que marcarà la seva implementació i continuïtat per aconseguir la erradicació de totes les violències que priven les dones, les nenes i les adolescents dels seus drets fonamentals.

1. OBJECTIUS DEL PROTOCOL

Un protocol d'actuació en casos de violència ha de recollir els acords dins i entre institucions i agents socials per garantir l'atenció coordinada i eficaç a dones, adolescents i infants que estan en situació de violència, definint les competències respectives. Tanmateix, el protocol ha d'establir les mesures adreçades a la prevenció, la detecció de casos o la recuperació de dones, adolescents i infants, així com la reparació dels aspectes danyats per la situació viscuda.

El protocol implica l'establiment d'un model d'intervenció que afecta els diferents agents i serveis implicats en la problemàtica i que constitueix el que anomenem *circuit d'actuació*, **un sistema articulat i homogeni** en el qual cada agent implicat sap què cal fer i qui té les competències per fer-ho. A més, suposa posar en funcionament un mètode de treball que permet a cada agent implicat dissenyar o redefinir els procediments i els sistemes organitzatius existents o de nova creació, en funció de tot el sistema.

L'elaboració, la revisió i l'aplicació d'un protocol de coordinació, o el seguiment d'un circuit, han de ser el resultat d'un **treball en xarxa** i d'un **procés participatiu i consensuat** entre les estructures dels serveis i les persones professionals que han d'intervenir-hi.

D'acord amb el que indica la Llei catalana 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, el protocol té com a finalitat posar en marxa una «intervenció coordinada contra la violència masclista incloent-hi un conjunt de mesures i mecanismes de **suport, coordinació i cooperació** destinats a les institucions públiques i altres agents implicats, que defineixin les formalitats i la successió d'actes que s'han de seguir per executar-los correctament», a fi de garantir la prevenció, l'atenció eficaç i personalitzada i la recuperació de les dones que es troben en risc o en una situació de violència masclista.

El treball en xarxa resulta fonamental per dotar d'efectivitat el protocol i complir amb els objectius de millorar la qualitat de la resposta dels serveis públics davant les situacions de violència, evitar les duplicitats inoperants i la conseqüent victimització secundària de les dones.

1.1 Objectius generals

- Fomentar la igualtat, la llibertat i la no discriminació.
- Incrementar el compromís envers la lluita contra les violències masclistes, inclosa la perspectiva interseccional.
- Crear una xarxa de referents i serveis municipals segurs.
- Garantir la responsabilitat col·lectiva i comunitària davant les agressions masclistes.

1.2 Objectius específics

- Generar un llenguatge compartit i fomentar una comprensió i una aproximació comunes al fenomen de la violència masclista per part dels diversos agents interdisciplinaris.
- Implicar activament totes les institucions, els organismes i els agents socials del territori rellevants per a l'abordatge actiu de la violència masclista.
- Crear un model ampli d'abordatge de les violències masclistes.
- Implementar un model que faciliti l'emergència de diversos itineraris d'intervenció adaptats a les necessitats de cada dona, potenciant-ne l'autonomia.
- Identificar els recursos existents que intervenen en els casos de violència masclista i definir els circuits de coordinació i els criteris de derivació, i fer-los públics per al conjunt de la xarxa, establint els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin desplegar actuacions conjuntes i eficaces per part dels diversos organismes i agents socials implicats.
- Implicar activament totes les institucions, organismes i agents socials del territori rellevants per a l'abordatge actiu de la violència masclista.
- Facilitar al conjunt de professionals i entitats una formació específica i diversificada sobre el fenomen de la violència masclista i promoure l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques.

2. COMISSIÓ TÈCNICA

Aquest protocol ha estat elaborat a partir del treball fet des de la comissió tècnica (vegeu-ne la taula 1).

Taula 1. Membres de la Comissió tècnica.

Nom	Cognoms	Càrrec
Heidi	Pérez Pérez	Regidora del Servei de Diversitat Ciutadana i Igualtat: Polítiques de Gènere, Feminismes i LGTBI+
Clara Aurora	Rodríguez López	Directora de Polítiques d'Igualtat d'Oportunitats. Àrea de Serveis a la Ciutadania. Ajuntament de Mataró
Montserrat	Balaguer Bruguera	Cap del Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Direcció d'Acció Comunitària. Ajuntament de Mataró
Isabel	Bermúdez Moreno	Tècnica de Projectes. Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Igualtat, Feminismes i LGTBI+. CIRD-Ajuntament de Mataró
Norma	Gil Serra	Tècnica de Projectes. Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Igualtat, Feminismes i LGTBI+. CIRD-Ajuntament de Mataró
Silvia	Pauls Peláez	Assessora jurídica. Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Igualtat, Feminismes i LGTBI+. CIRD-Ajuntament de Mataró
Marta	Ortiz Soret	Tècnica de Programes. Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Ajuntament de Mataró
Patricia	Alba Sedano	Assessora psicològica i referent del Servei d'Atenció Integral a la Diversitat Sexual i de Gènere. Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Igualtat, Feminismes i LGTBI+. CIRD-Ajuntament de Mataró
Gisele	Mollfulleda Casas	Assessora psicològica. Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Igualtat, Feminismes i LGTBI+. CIRD-Ajuntament de Mataró
Àfrica	Rabal Bros	Assessora psicològica. Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Igualtat, Feminismes i LGTBI+. CIRD-Ajuntament de Mataró
Lidia	Duran Mate	Tècnica de Programes. Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Ajuntament de Mataró
Naiara	Ibarrola Pérez	Treballadora social. Servei Benestar Social. Ajuntament de Mataró
Maria	Rosemeire Dos Santos Da Silva	Treballadora social. Servei Benestar Social. Ajuntament de Mataró
Mayra	Botey Plana	Tècnica d'Esports. Servei d'Esports. Ajuntament de Mataró
Cristina	López Valle	Tècnica d'Ocupació. Servei d'Ocupació. Ajuntament de Mataró
Daniel	Freixa Ricalde	Tècnic de Programes Educatius. Servei d'Educació. Ajuntament de Mataró

Assumpta	Lluch Cornellàs	Tècnica de Salut Pública. Àrea de Serveis a la Ciutadania. Ajuntament de Mataró
TIP 3817		Servei Policia Local
Anna	Estruch Riu	Llevadora. Atenció a la salut sexual i reproductiva del Maresme
Lourdes	Machío Luna	Treballadora social sanitària. ABS Mataró Cirera-Molins (CSdM)
Lucia	Giol Zaragoza	Referent de Benestar Emocional. ABS Mataró Cirera-Molins
Marta	Granollers Hernández	Treballadora social del CAS Mataró (CSdM)
Noemi	Condeminas Riembau	Referent de Salut Comunitària i Residències. Servei d'Atenció Primària del Maresme. Institut Català de la Salut
Jessica	Del Cabo Cortés	Treballadora social sanitària. Hospital de Mataró
Helena M.	Díaz Duran	Treballadora social sanitària. CAP Rocafonda-Palau
Helena	Cascalló Vallés	Coordinadora de la Fundació Àmbit Previsió
Isabel	Sánchez Riu	Coordinadora del Servei Substitutori de la Llar
Cris	Guerrero Vila	Directora del SIE Mataró-Maresme
Miona	Roig Esteban	Jurista del SIE Mataró-Maresme
ITPG 13538 ITPG 13783		Mossos d'Esquadra. Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) de Mataró
Cristina	Gómez Rubio	Coordinadora de l'OAVD Barcelona comarques
Ester	Roca Viñals	Treballadora social de l'OAVD Barcelona comarques
Andrea	Arnalda Muñoz	Psicòloga de l'OAVD Barcelona comarques
Judith	Silveira Bailach	Vicedegana de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Mataró
Manel	Salas Guerrero	Metge forense dels jutjats de Mataró
Carme	Ávila Molina	Metgessa forense dels jutjats de Mataró
Aurora	Pulido Vacas	Tècnica de l'Oficina de Polítiques d'Igualtat. Diputació de Barcelona
Alfred	Matamala Xicota	Tècnic de l'Oficina de Polítiques d'Igualtat. Diputació de Barcelona
Maria	Ferré Espín	Psicòloga. Consultora externa
Alba	Galán Garcia	Tècnica Cultura Popular. Servei de Cultura. Ajuntament de Mataró
Clara	Roca de Torres	Tècnica de Programes. Servei d'Igualtat i Diversitat Ciutadana. Ajuntament de Mataró

3. MARC LEGAL

A continuació s'exposen les principals lleis en matèria de violències masclistes i LGTBI-fòbiques a nivell estatal i autonòmic.

Àmbit estatal

3.1 Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere

Aquesta llei suposa una fita sense precedents en el nostre ordenament jurídic. Implica el reconeixement legal de la violència de gènere com un problema social de gran rellevància i fa palès el compromís dels poders públics a intervenir de forma coordinada per a la salvaguarda dels drets de les dones que en són víctimes. La llei estableix que totes les dones víctimes de violència de gènere han de rebre informació, assessorament i atenció integral adequada a la seva situació personal, inclosa també l'atenció als fills i filles menors que es troben sota la pàtria potestat o la guarda i custòdia de la dona agredida.

La llei estableix que el subjecte passiu és la dona, però estableix la necessitat que es mantingui o s'hagi mantingut matrimoni o relació d'anàloga afectivitat, encara que sense convivència. L'ordre de protecció implica el reconeixement de la condició de víctima de violència de gènere a tots els efectes i permet a la dona gaudir dels drets econòmics, laborals i de prestacions de la Seguretat Social que la mateixa llei preveu:

a) Dret a la informació i a l'assessorament jurídic

La dona té dret a rebre plena informació i assessorament adequat a la seva situació personal, a través dels serveis, organismes o oficines que disposin les administracions públiques. Aquesta informació comprèn les mesures que recull la llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, relatives a la seva protecció i seguretat, i els drets i ajuts previstos, així com el referent al lloc de prestació dels serveis d'atenció, d'emergència, de suport i de recuperació integral.

El telèfon de la Línia d'Atenció contra la Violència Masclista a Catalunya és el 900 900 120, actiu les 24 hores, els 365 dies de l'any.

b) Dret a l'assistència jurídica

En virtut de l'article 20 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, i de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, les dones víctimes de violència de gènere tenen dret a l'assistència jurídica gratuïta, amb independència de l'existència de recursos per litigar, en aquells processos judicials i procediments administratius que tinguin causa directa o indirecta en la violència patida. Aquest dret assistirà també els drethavents en cas de mort de la víctima, sempre que no siguin partícips en els fets.

A l'efecte de la concessió del benefici de justícia gratuïta, la condició de víctima s'adquirirà quan es formuli denúncia o querella, o s'iniciï el procediment penal, i es mantindrà mentre romangui en vigor el procediment penal o quan, després que acabi, es dicti sentència condemnatòria. El benefici de justícia gratuïta es perd en cas de sentència absolutòria ferma o arxiu ferm del procediment penal, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions gaudides gratuïtament fins aquell moment.

c) Dret a l'assistència social integral

En virtut de l'article 19 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les víctimes tenen dret a l'assistència social integral, que inclou serveis socials d'atenció, d'emergència, de suport i d'acollida i de recuperació integral, que han de respondre als principis d'atenció permanent, actuació urgent, especialització de prestacions i multidisciplinarietat professional. La finalitat d'aquests serveis és donar cobertura a les necessitats derivades de la situació de violència, restaurar la situació en què es trobava la víctima abans de patir-la o, almenys, pal·liar-ne els efectes.

A través d'aquests serveis es fa possible que les dones:

- Tinguin assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets.
- Coneguin els serveis als quals poden adreçar-se per obtenir assistència material, mèdica, psicològica i social.
- Accedeixin als recursos d'allotjament (emergència, acollida temporal, centres tutelats, etc.) que els garanteixen la seguretat i els cobreixen les necessitats bàsiques.
- Recuperin la seva salut física i/o psicològica.
- Aconseguixin formació, inserció o reinserció laboral, i rebin suport psicosocial al llarg de tot l'itinerari de recuperació integral amb la finalitat d'evitar la doble victimització.

d) Drets laborals i de la Seguretat Social

En virtut de l'article 21 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, del text refós de la Llei de l'estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, les dones víctimes de violència de gènere treballadores tenen aquests drets en funció de la modalitat de treball que desenvolupin, per compte d'altri o per compte propi:

- **Dret a la reducció de la jornada de treball** amb disminució proporcional del salari o a la reordenació del temps de treball, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que utilitzi l'empresa, perquè la dona faci efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- **Dret a la mobilitat geogràfica** quan es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball a la localitat on prestava els seus serveis, per fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- **Dret a la suspensió del contracte de treball** per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere, amb reserva del lloc de treball.
- **Dret a l'extinció del contracte de treball** per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar definitivament el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.
- **Dret a fer la seva feina** totalment o parcialment **a distància** o a deixar de fer-la si aquest és el sistema establert.
- Les **absències o faltes de puntualitat a la feina** motivades per la situació física o psicològica derivada de la violència de gènere, acreditada pels serveis socials d'atenció o serveis de salut, segons procedeixi, es consideraran justificades.
- **Nul·litat de la decisió extintiva del contracte** en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i les condicions que reconeix l'Estatut dels Treballadors.
- **Nul·litat de l'acomiadament disciplinari** en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i les condicions que reconeix l'Estatut dels Treballadors.

- **Dret a la pensió de jubilació anticipada** per causa no imputable a la treballadora quan les dones extingeixin el seu contracte de treball com a conseqüència de ser víctimes de violència de gènere, i reuneixin els requisits exigits.
- **Dret a la pensió de viduïtat en els supòsits de separació, divorci o nul·litat matrimonial** de les dones víctimes de violència de gènere que, encara que no siguin creditors de la pensió compensatòria, acreditin els requisits exigits.
- Per tenir dret a la **prestació d'atur**, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora per compte d'altri es troba en situació legal d'atur quan extingeixi o suspengui el seu contracte de treball de manera voluntària com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.

Per tenir dret a la protecció per cessament d'activitat, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora autònoma es troba en situació legal de cessament d'activitat quan cessi en l'exercici de la seva activitat, de manera temporal o definitiva, a causa de la violència de gènere.

En virtut de l'article 24, la funcionària víctima de violència de gènere té dret a la reducció o a la reordenació del seu temps de treball, a la mobilitat geogràfica de centre de treball i a l'excedència en els termes que determini la seva legislació específica.

e) Dret a la percepció d'ajuts socials

D'acord amb l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les dones víctimes de violència de gènere que reuneixin aquests requisits tenen dret a un ajut econòmic:

- No tenir rendes que, en còmput mensual, superin el 75 per cent del salari mínim interprofessional vigent, exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Tenir especials dificultats per obtenir una ocupació, atesa la seva edat, falta de preparació general o especialitzada o les seves circumstàncies socials, fet que s'acredita mitjançant l'informe emès pel servei públic d'ocupació corresponent.

D'acord amb el Reial decret 1369/2006, de 24 de novembre, pel qual es regula el programa de Renda Activa d'Inserció per a aturats amb especials necessitats econòmiques i dificultat per trobar feina, la dona víctima de violència de gènere que compleixi aquests requisits pot tenir dret a aquest ajut econòmic:

- Estar inscrita com a demandant d'ocupació, però sense exigir-li que porti 12 mesos inscrita ininterrompudament com a demandant d'ocupació.
- No conviure amb el seu agressor.
- Tenir menys de 65 anys, però sense exigir-li tenir 45 o més anys d'edat.
- No tenir rendes pròpies, de qualsevol naturalesa, superiors en còmput mensual al 75 per cent del salari mínim interprofessional vigent, exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Pot ser beneficiària d'un nou programa de Renda Activa d'Inserció, encara que hagi estat beneficiària d'un altre programa dins dels 365 dies anteriors a la data de la sol·licitud.

D'acord amb l'article 47 de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar les violències masclistes, les dones que com a conseqüència de les formes de violència masclista especificades en aquesta llei pateixin seqüeles, lesions corporals o danys en la seva salut física o psíquica de caràcter greu tenen dret a percebre una indemnització de pagament únic, si reuneixen els requisits següents:

- Residir o treballar a Catalunya.
- Aportar una sentència definitiva que acrediti que ha estat víctima de qualsevol de les formes de violència masclista especificades en la Llei 5/2008 i que li ha generat seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica.
- Si la sentència no concreta l'abast de les seqüeles, haurà d'aportar l'abast d'aquests danys: informe forense, informe mèdic o d'alta mèdica de la xarxa pública de salut o informe del servei especialitzat en violències masclistes.

f) Accés a l'habitatge i residències públiques per a majors

Les dones víctimes de violència de gènere tenen dret a protecció preferent en l'accés a l'habitatge:

- Possibilitat d'acollir-se a la suspensió dels llançaments sobre habitatges habituals, acordats en un procés judicial o extrajudicial d'execució hipotecària.
- Possibilitat d'accedir al Fons Social d'Habitatges de Lloguer de l'Institut de Majors i Serveis Socials.
- Tenen la consideració de «sector preferent», als efectes dels ajuts que preveu el Pla Estatal d'Habitatge.

- Programa d'ajuts a les víctimes de violència de gènere, per facilitar-los una solució d'habitatge immediata. La comunitat autònoma posarà a disposició de la persona beneficiària un habitatge de titularitat pública, o que hagi estat cedit per al seu ús a una administració pública, encara que mantingui la titularitat privada, adequat a les seves circumstàncies en termes de mida, serveis i localització, per ser ocupat en règim de lloguer, de cessió d'ús o en qualsevol règim d'ocupació temporal admès en dret. Quan no es disposi d'aquest tipus d'habitatge, l'ajuda podrà aplicar-se sobre un habitatge adequat, de titularitat privada, o sobre qualsevol allotjament o dotació residencial susceptible de ser ocupat per les persones beneficiàries, en els mateixos règims.

g) Dret a denunciar i a sol·licitar una ordre de protecció

En virtut dels articles 259 i següents de la Llei d'enjudiciament criminal, les dones tenen dret a denunciar les situacions de violència de gènere sofertes per posar en coneixement de les autoritats corresponents la comissió de fets que poden ser constitutius d'un delicte.

D'acord amb l'article 544 ter de la Llei d'enjudiciament criminal, les dones víctimes de violència de gènere poden sol·licitar que s'adopti una ordre de protecció. L'ordre de protecció és una resolució judicial que dicta l'òrgan judicial competent en els casos en què, havent-hi indicis fundats de la comissió d'un delicte, aprecia l'existència d'una situació objectiva de risc per a la víctima que requereix l'adopció de mesures de protecció durant la tramitació del procés penal. L'ordre de protecció contempla en una única resolució mesures cautelars de naturalesa penal i civil a favor de la dona víctima de violència de gènere i, si escau, dels seus fills i filles.

3.2 Llei orgànica 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del codi penal

Aquesta llei orgànica introdueix algunes modificacions per reforçar la protecció específica a les víctimes de violència masclista i de tràfic d'éssers humans. Incorpora el gènere com a motiu de discriminació en l'agregant de comissió del delicte. Tipifica com a delictes lleus determinades faltes en casos de violència de gènere, com ara la falta d'injúria o vexació injusta de caràcter lleu, la falta d'amenaça de caràcter lleu i la falta de coacció de caràcter lleu. També introdueix nous tipus penals relacionats amb la violència de gènere, com ara el delicte de fustigació (es castiga la conducta de qui assetja una persona de manera insistent i reiterada), el delicte de «ciberassetjament» (consistent a difondre, revelar o cedir a tercers imatges o gravacions audiovisuals d'una persona, sense la seva

autorització, obtingudes en un domicili o lloc privat) i el delictes de manipulació del funcionament normal dels dispositius tècnics utilitzats per controlar el compliment de penes, mesures cautelars o de seguretat, com a modalitat del delictes de trencament de condemna.

3.3 Marc normatiu amb relació a les dones migrades víctimes de violència de gènere

Reial decret 557/2011, de 20 d'abril, pel qual s'aprova el reglament de la Llei orgànica 4/2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, després de la seva reforma per la Llei orgànica 2/2009.

D'acord amb aquesta legislació, les dones estrangeres víctimes de violència de gènere i els seus fills i filles menors d'edat que es trobin a Espanya en situació irregular podran obtenir autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals.

Amb l'ordre de protecció, dictada per l'autoritat judicial competent en el marc del procés penal, o bé amb un informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indicis de violència de gènere, es concedirà d'ofici una autorització provisional de residència i treball. Per a la concessió definitiva de l'autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals, es requerirà la sentència condemnatòria o resolució judicial de la qual es dedueixi que la dona ha estat víctima de violència de gènere i amb la qual conclogui el procediment penal. El permís de residència per circumstàncies excepcionals tindrà una durada de cinc anys. En el cas que el procediment penal conclogui amb sentència no condemnatòria, es produirà l'automàtica pèrdua d'eficàcia de l'autorització provisional i, si escau, s'iniciarà o es continuarà el procediment sancionador suspès.

3.4 Llei orgànica 4/2015, de 27 d'abril, de l'estatut de la víctima del delictes

Amb aquesta llei es pretén crear una legislació que estableixi l'estatut jurídic de la víctima del delictes, així com donar una resposta més àmplia a les víctimes per part dels poders públics amb una finalitat reparadora i de minimitzar la victimització secundària. Amb aquest objectiu s'estableix un catàleg dels drets processals i extraprocessals de totes les víctimes, parant més atenció a les víctimes especialment vulnerables.

3.5 Reial decret 1109/2015, d'11 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'estatut de la víctima del delictes, i es regulen les oficines d'assistència a les víctimes del delictes

Cal destacar els drets extraprocedimentals que preveu la Llei orgànica 4/2015, de 27 d'abril, de l'estatut de la víctima del delictes, ja que regulen els mecanismes per facilitar a la víctima l'exercici dels seus drets, agilitzant tràmits i informant en tot moment la víctima. Es preveu també la notificació a la víctima de les resolucions de sobreseïment i arxiu del procés, amb possibilitat d'impugnar-les dins d'un termini de temps suficient des que li hagi estat comunicada la resolució. Finalment, entre altres mesures, també impulsa la tasca de les oficines d'assistència a les víctimes del delictes.

3.6 Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència

És una llei que modifica el sistema de protecció a la infància i a l'adolescència i que augmenta la consideració envers la infància. Té en tot moment un paper central l'interès superior de la persona menor, concepte que inclou una sèrie de criteris que cal esmentar i tenir presents:

-
- La satisfacció de les necessitats bàsiques.
-
- La consideració dels seus desitjos, sentiments i opinions.
-
- La conveniència que la seva vida i desenvolupament tingui lloc en un entorn familiar adequat i lliure de violència.

Aquests criteris van correlacionats directament amb l'edat i la maduresa de la persona menor, la necessitat de garantir-ne la igualtat i la no discriminació tenint en compte l'especial vulnerabilitat i l'estabilitat de les decisions que s'adoptin.

A més, la Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència remarca la importància de les garanties processals cap a les persones menors, en particular dels drets a ser informades i escoltades en tot moment, i la intervenció de professionals ben formats i qualificats.

Concretament, el dret de la persona menor a ser escoltada fa referència al fet que en tot moment la persona menor ha de ser escoltada en l'àmbit familiar i judicial, sense discriminació d'edat, de diversitat funcional o per qualsevol altra circumstància.

tància. Referent a això, es considerarà que la persona menor tindrà la maduresa suficient a partir dels 12 anys.

Pel que fa a les persones menors i la violència masclista, cal mencionar que aquesta llei modifica determinats articles de la Llei orgànica 1/2004. El més destacable és la modificació de l'article 1.2, que incorpora els fills i filles menors d'edat o persones menors sota la tutela de dones que han patit violència de gènere com a víctimes de la violència de gènere. I conseqüentment obliga els jutges i jutgesses a pronunciar-se sobre les mesures de protecció que afecten les persones menors. També es clarifica el sistema de la suspensió de la pàtria potestat, la custòdia i el règim d'estança de l'home inculpat pel delictes de violència de gènere.

D'altra banda, no essent una modificació relacionada amb la violència de gènere tal com l'entén la Llei orgànica 1/2004 (violència física o psicològica exercida per la parella o exparella), però sí que entraria dins del concepte de violència masclista tal com l'entén la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, s'estableix l'obligació de totes les persones que tinguin coneixement d'una situació relacionada amb delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual, el tràfic d'éssers humans i l'explotació de menors de posar-ho en coneixement del Ministeri Fiscal.

3.7 Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament del pacte d'Estat contra la violència de gènere

Aquest Reial decret llei modifica alguns preceptes de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, que no tenen l'esmentat rang de llei orgànica, així com altres textos normatius, la reforma dels quals és urgent a l'efecte de donar una resposta efectiva en relació amb l'assistència a les víctimes i als seus fills i filles menors.

Els principals canvis establerts són els següents:

- La designació urgent d'un lletrat o lletrada d'ofici en els procediments que se segueixin per violència de gènere.
- La designació urgent d'un procurador o procuradora en els procediments que se segueixin per violència de gènere quan la víctima es vulgui personar com a acusació particular.
- La possibilitat de les víctimes de personar-se com a acusació particular en qualsevol moment del procediment, si bé això no permet retrotreure ni reiterar les actuacions ja practicades abans de la seva personació, ni pot suposar una minva del dret de defensa de l'acusat.

Es modifica l'article 23, que queda redactat d'aquesta manera:

Article 23. Acreditació de les situacions de violència de gènere

Les situacions de violència de gènere que donen lloc al reconeixement dels drets que regula aquest capítol s'acrediten mitjançant una sentència condemnatòria per un delictes de violència de gènere, una ordre de protecció o qualsevol altra resolució judicial que acordi una mesura cautelar a favor de la víctima, o bé per l'informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indisicis que la demandant és víctima de violència de gènere. També es poden acreditar les situacions de violència de gènere mitjançant un informe dels serveis socials, dels serveis especialitzats o dels serveis d'acollida destinats a víctimes de violència de gènere de l'Administració pública competent, o per qualsevol altre títol, sempre que això estigui previst a les disposicions normatives de caràcter sectorial que regulin l'accés a cadascun dels drets i recursos.

El Govern i les comunitats autònomes, en el marc de la Conferència Sectorial d'Igualtat, han de dissenyar, de comú acord, els procediments bàsics que permetin posar en marxa els sistemes d'acreditació de les situacions de violència de gènere.

Modificació de l'article 156 del Codi civil

S'afegeix un nou paràgraf segon a l'article 156 del Codi civil amb la redacció següent:

«Dictada una sentència condemnatòria, i mentre no s'extingeixi la responsabilitat penal, o iniciat un procediment penal contra un dels progenitors per atemptar contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i indemnitat sexual dels fills o filles comuns menors d'edat, o per atemptar contra l'altre progenitor, **és suficient el consentiment** d'aquest per a l'atenció i l'assistència psicològica dels fills i filles menors d'edat, i el primer n'ha de ser informat prèviament. Si l'assistència s'ha de prestar als fills i filles de més de 16 anys, es requereix en tot cas el consentiment exprés d'aquests.»

3.8 Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i a l'adolescència davant de la violència

La llei té per objecte garantir els drets fonamentals dels infants i els adolescents pel que fa a la seva integritat física, psíquica, psicològica i moral davant de qualsevol forma de violència, assegurant el lliure desenvolupament de la seva personalitat i establint mesures de protecció integral que incloguin la sensibilització,

la prevenció, la detecció precoç, la protecció i la reparació del dany en tots els àmbits en què es desenvolupa la seva vida.

A l'efecte d'aquesta llei, s'entén per violència tota acció, omissió o tracte negligent que priva les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu ordenat desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la seva forma i mitjà de comissió, inclosa la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital.

En qualsevol cas, s'entendrà per violència el maltractament físic, psicològic o emocional; els càstigs físics, humiliants o denigrants; la negligència o el tracte negligent; les amenaces, les injúries i les calúrnies; l'explotació, inclosa la violència sexual; la corrupció; la pornografia infantil; la prostitució; l'assetjament escolar, l'assetjament sexual i el ciberassetjament; la violència de gènere; la mutilació genital; el tràfic d'éssers humans amb qualsevol finalitat; el matrimoni forçat; el matrimoni infantil; l'accés no sol·licitat a la pornografia; l'extorsió sexual i la difusió pública de dades privades, així com la presència de qualsevol comportament violent en el seu àmbit familiar.

S'entén per bon tracte, als efectes d'aquesta llei, aquell que, respectant els drets fonamentals d'infants i adolescents, promou activament els principis de respecte mutu, dignitat de l'ésser humà, convivència democràtica, solució pacífica de conflictes, dret a igual protecció de la llei, igualtat d'oportunitats i prohibició de discriminació d'infants i adolescents.

3.9 Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual

Aquesta llei orgànica pretén donar compliment a les obligacions globals en matèria de protecció dels drets humans de les dones i els infants davant les violències sexuals, integrant-se també en la política exterior espanyola. Alhora, seguint el mandat de l'article 9.2 de la Constitució, busca remoure els obstacles per prevenir aquestes violències i garantir una resposta adequada, integral i coordinada que proporcioni atenció, protecció, justícia i reparació a les víctimes. Per això, desenvolupa tots aquells aspectes preventius, d'atenció, de sanció, d'especialització o d'assistència integral que són vigents en altres violències i els estén a les violències sexuals. I, com a novetat, es desenvolupa el dret a la reparació com un dels eixos centrals de la responsabilitat institucional per a la completa recuperació de les víctimes i les garanties de no repetició.

3.10 Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI+

L'objectiu d'aquesta llei és desenvolupar i garantir els drets de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals, erradicant les situacions de discriminació, per assegurar que es pugui viure l'orientació sexual, la identitat sexual, l'expressió de gènere, les característiques sexuals i la diversitat familiar amb plena llibertat.

Àmbit autonòmic i local

3.11 Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista

La llei vol contribuir a fer visibles totes les formes en què s'exerceix la violència masclista i tots els àmbits en què es pot produir, abordant-la de manera integral. Dona molta importància a la prevenció i estableix noves mesures adreçades a la sensibilització i la detecció precoç, per impulsar els canvis necessaris en la societat. Es tracta d'una llei de drets que, alhora, defineix i ordena la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, així com les competències dels diferents organismes públics, algunes d'especial interès per al món local i per a la cooperació i coordinació indispensables per a l'abordatge integral que es proposa.

Totes les dones que es troben en situacions de violència masclista, i també els seus fills i filles dependents, que visquin o treballin a Catalunya i amb independència del veïnatge civil, la nacionalitat o la situació administrativa i personal, tenen garantits els drets que aquesta llei els reconeix, sens perjudici del que estableix la legislació en matèria d'estrangeria i de l'exigència de determinats requisits per a les diferents prestacions i serveis. Les referències a les dones incloses en aquesta llei s'entén que inclouen també les nenes i les adolescents, llevat que s'indiqui el contrari. Aquests drets es concreten en:

- **Dret a la protecció integral, real i efectiva tant per mitjans tecnològics com a través de serveis policials o per qualsevol altre mitjà.**
- **Dret a l'atenció i a l'assistència jurídiques.**
- **Dret a l'atenció i a l'assistència sanitàries.**
- **Drets econòmics:**
 - Accés a l'habitatge.
 - Renda garantida ciutadana.

- RAI per violència de gènere: se sol·licita al SEPE (antic INEM).
- Ajut econòmic de mesures de protecció integral contra la violència de gènere: se sol·licita a la Generalitat.
- Prestacions d'urgència social.
- Prestacions econòmiques extraordinàries.
- Indemnitzacions.
- Ajuts escolars.
- Fons de garantia de pensions i prestacions.
- Dones amb discapacitat i dones amb VIH.
- Dret a l'ocupació i a la formació ocupacional.

- **Dret a la recuperació social integral**

El nou Reglament general de protecció de dades (RGPD), que va entrar en vigor el mes de maig del 2016 i que serà aplicable a tots els països de la UE a partir del 25 de maig del 2018, recull el **dret d'informació i consentiment de la dona en situació de violència masclista**.

Competències dels municipis

Pel que fa als municipis, la Llei estableix les competències següents:

- **Programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones** i efectuar la derivació als diferents serveis en els termes que especifica la Llei.
- **Prestar o gestionar altres serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral**, d'acord amb el que s'estableixi per mitjà d'un conveni amb l'Administració de la Generalitat.
- Col·laborar en la **gestió de les prestacions econòmiques i les subvencions** que aquesta Llei estableix.
- Complir totes les **altres funcions que la Llei estableix** i que, per raó de les competències respectives, els correspongui assumir amb relació a les dones que pateixen o han patit violència masclista.
- Complir les altres competències atribuïdes per disposició legal.

Els municipis amb una població inferior a 20.000 habitants poden delegar les seves competències a una mancomunitat de municipis o a altres ens locals.

3.12 Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia

L'objectiu d'aquesta llei és desenvolupar i garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGBTI) i evitar-los situacions de discriminació i violència, per assegurar que a Catalunya es pugui viure la diversitat sexual i afectiva en plena llibertat.

3.13 Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre dones i homes

La llei 17/2015, de 21 juliol, d'igualtat efectiva entre homes i dones és una llei que pretén assolir una igualtat efectiva real, reconeixent que avui dia encara hi ha una sèrie de desigualtats de drets i de polítiques, econòmiques i culturals, entre homes i dones per raó de sexe. A més, tal com preveu l'article 1.2, apartat f), de la mateixa llei, una de les finalitats de la norma és «abordar, prevenir i erradicar, d'acord amb el que disposa la normativa vigent en la matèria, tot tipus de violència masclista contra dones i infants», establint aquest objectiu com a principi rector de les actuacions dels poders públics.

La llei d'igualtat també recull la voluntat d'impulsar i fomentar la prevenció i les accions de prevenció envers la violència masclista.

Una altra de les mesures que recull aquesta llei és la incorporació obligatòria d'activitats i actuacions dirigides a prevenir la violència masclista en l'àmbit educatiu.

3.14 Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista

Aquesta llei s'inspira, principalment, en el Conveni d'Istanbul, que s'aplica a totes les formes de violència contra les dones i comprèn tots els actes de violència basats en el gènere que impliquin o puguin implicar danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloses les amenaces de fer aquests actes, la coacció i la privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o privada. A més, el Conveni obliga a adoptar les mesures necessàries per prevenir la violència contra les dones i donar-hi resposta. En particular, insta a fer que les mesures que es prenguin s'adrecin, si escau, a tots els actors implicats, com les agències governamentals, els parlaments i les autoritats nacionals, regionals i locals, i pro-

mou la dedicació dels recursos financers i humans adequats per aplicar correctament polítiques integrades i mesures i programes adreçats a prevenir i combatre totes les formes de violència incloses en l'àmbit d'aplicació del Conveni.

La llei té la vocació d'ampliar, de reforçar i d'actualitzar la Llei 5/2008, i també de protegir els drets de les dones transgènere, cisgènere i de les persones no binàries, amb la finalitat de respectar la diversitat de gènere. Del resultat del treball parlamentari i de les modificacions i novetats introduïdes en són un exemple el tractament de qüestions com la violència contra les dones en la vida política, que pot tenir l'efecte de descoratjar la participació política de les dones i restringir-ne la capacitat d'influència en la vida pública. Una altra novetat és la regulació de la violència institucional com a àmbit, amb la definició de la diligència deguda i l'especificació que aquesta violència es pot causar tant per acció com per omissió.

També s'introdueix la regulació de les violències digitals, ateses les nombroses agressions masclistes que es produeixen amb l'ús de les xarxes socials o de tota mena de dispositius electrònics o digitals, com les suplantacions d'identitat, la publicació de fotografies o vídeos sense consentiment, o els insults i les amenaces.

Entre les modificacions més significatives resulta rellevant la inclusió d'una definició de consentiment sexual en què es fixa com a requisit essencial la necessitat de voluntat expressa. I, a l'últim, s'introdueixen modificacions en el sentit d'ampliar els tipus de violència en l'àmbit social i comunitari, les formes de violència masclista i la necessitat de la formació de professionals.

Les referències a les dones incloses en aquesta llei s'entén que inclouen les nenes i les adolescents i, per tant, també les dones, nenes i adolescents transgènere.

Les mesures que aquesta llei estableix tenen com a **finalitats**:

- Complir amb la **diligència deguda** les obligacions de **sensibilització, prevenció, investigació, atenció, protecció, recuperació, reparació i sanció** de la violència masclista, i també garantir la no repetició i la remoció de les estructures i pràctiques socials que l'originen i perpetuen, d'acord amb les competències atorgades a les administracions de Catalunya.
- Reconèixer els **drets de les dones que pateixen violència masclista** en l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació, la reparació integral i la garantia de no revictimització.
- Garantir la **igualtat d'oportunitats** entre dones i homes, l'**autonomia** de les dones i la **llibertat i l'efectivitat** dels drets de les dones.

-
- Establir **mecanismes per fer recerca sobre violència masclista** i difondre'n els resultats, i també establir mecanismes per a la sensibilització social i la informació destinada a les dones.
-
- Dotar els poders públics de Catalunya de **recursos suficients i d'instruments eficaços** per erradicar la violència masclista en els àmbits preventiu, educatiu, de salut, formatiu, de justícia i execució penal, de participació política, dels mitjans de comunicació, digital, laboral, social i esportiu, i en la vida política i l'esfera pública de les dones.
-
- Establir el **catàleg de drets de les dones que es troben en situació de violència masclista**, exigibles davant les administracions públiques, i també per als seus fills i filles, a més d'assegurar l'accés gratuït de les dones als serveis públics que s'estableixin.
-
- Garantir els **drets econòmics** per a les dones que es troben en situació de violència masclista, amb la finalitat de facilitar-los el procés de recuperació i reparació integrals.
-
- **Avaluar** cada dos anys la **Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral** per a les dones que pateixen violència masclista, integrada per un conjunt de recursos i serveis públics per a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integrals.
-
- Establir **mecanismes per a una intervenció integral i coordinada contra la violència masclista**, i crear-ne d'específics per abordar la violència de segon ordre, per mitjà de la col·laboració de les administracions públiques de Catalunya i de la participació de les entitats de dones, de professionals i d'organitzacions ciutadanes que actuen contra la violència masclista.
-
- Assegurar la **formació especialitzada, obligatòria i periòdica** de tots els col·lectius professionals que intervenen en l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació destinades a les dones que pateixen violència masclista, als seus fills i filles i al seu entorn familiar i comunitari, i també espais de reciclatge i supervisió.
-
- Garantir el **principi d'adequació de les mesures** a fi que, a l'hora d'aplicar-les, es tinguin en compte les necessitats i les demandes específiques de totes les dones que pateixen la violència masclista. El disseny i l'aplicació de les mesures ha de posar al centre els drets de les dones i ha de fomentar-ne l'autonomia decisòria i la promoció de l'empoderament personal.
-

4. MARC CONCEPTUAL

4.1 Conceptualització segons la Llei 17/2020 del dret de les dones a erradicar la violència masclista

4.1.1. Conceptes bàsics

A Catalunya, la Llei 17/2020 del dret de les dones a erradicar la violència masclista inclou les seves definicions:

Violència masclista: violació dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

Sensibilització: el conjunt d'accions educatives, pedagògiques i comunicatives encaminades a generar canvis i modificacions en l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista.

Prevenció: el conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista, per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable.

Detecció: la posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible la problemàtica de la violència masclista, tant si apareix de forma esporàdica com de forma estable, i que permetin també conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.

Atenció: el conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per la violència masclista en els àmbits personal, familiar, laboral i social, garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments.

Recuperació: el procés de desvictimització en els àmbits afectats, desenvolupat per les mateixes dones i els seus fills i filles. Aquest procés comporta un cicle vital

personal i social de la dona centrat en el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació de violència masclista viscuda.

Reparació: el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda, garantint l'acompanyament i l'assessorament necessaris.

Diligència deguda: l'obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per actuar amb l'agilitat i l'eficiència necessàries i assegurar-se que les autoritats, el personal, els agents, les entitats públiques i els altres actors que actuen en nom d'aquests poders públics es comportaran d'acord amb aquesta obligació, amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes.

Victimització secundària o revictimització: el maltractament addicional exercit contra les dones que es troben en situacions de violència masclista i els seus fills i filles, com a conseqüència directa o indirecta dels dèficits quantitatius i qualitatius de les intervencions dutes a terme pels organismes responsables, i també per les actuacions desencertades o negligents provinents d'altres agents implicats.

Consentiment sexual: la voluntat expressa, emmarcada en la llibertat sexual i en la dignitat personal, que dona pas a l'exercici de pràctiques sexuals i que l'avalua. La prestació del consentiment sexual s'ha de fer des de la llibertat, ha de romandre vigent durant tota la pràctica sexual i està acotada a una persona o diverses persones, a unes determinades pràctiques sexuals i a unes determinades mesures de precaució, tant davant d'un embaràs no desitjat com d'infeccions de transmissió sexual. No hi ha consentiment si l'agressor crea unes condicions o s'aprofita d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense comptar amb la voluntat de la dona.

Interseccionalitat o intersecció d'opressions: concurrència de la violència masclista amb altres eixos de discriminació, com l'origen, el color de la pell, el fenotip, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la classe social, la precarietat econòmica, la diversitat funcional o psíquica, les addiccions, l'estat serològic, la privació de llibertat o la diversitat sexual i de gènere, que fa que impactin de manera agreujada i diferenciada. La interacció d'aquestes discriminacions ha d'ésser tinguda en compte a l'hora d'abordar la violència masclista.

Precarietat econòmica: la situació d'una persona que percep uns ingressos iguals o inferiors a l'indicador de renda de suficiència de Catalunya.

4.1.2. Formes de violència masclista

La violència masclista es configura per una continuïtat de situacions en què interactuen cadascuna de les formes de violència masclista amb els diferents àmbits en què es produeixen.

La violència masclista es pot exercir de manera puntual o de manera reiterada d'alguna de les formes següents (*vegeu-ne la figura 1*):

- a) **Violència física:** comprèn qualsevol acte de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.
- b) **Violència psicològica:** comprèn tota conducta o omissió que produeix en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaçes, humiliació, vexacions, menysteniment, menyspreu, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. La violència masclista també es pot dur a terme amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra l'entorn afectiu de la dona, especialment els fills i les filles o altres familiars que hi convisquin o hi tinguin una relació directa, quan es dirigeixi a afligir la dona. També inclou la violència ambiental, que es duu a terme per mitjà de l'exercici de la violència sobre béns i propietats de la dona, amb valor econòmic o sentimental, o sobre els animals amb els quals té un vincle d'afecte, amb la finalitat d'afligir-la o de crear un entorn intimidatori.
- c) **Violència sexual:** comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors. Inclou l'accés corporal, la mutilació genital o el risc de patir-la, els matrimonis forçats, el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, i l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes.
- d) **Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius:** consisteix a impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, inclosa la salut sexual i reproductiva, i pot impedir o dificultar a les dones prendre decisions sobre les seves pràctiques i preferències sexuals, i sobre la seva reproducció i les condicions en què es duu a terme, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. Inclou l'esterilització forçada, l'embaràs forçat, l'impediment d'avortament en els supòsits legalment establerts i la dificultat per accedir als mètodes contraceptius, als mètodes de prevenció d'infeccions de transmissió sexu-

al i del VIH, i als mètodes de reproducció assistida, i també les pràctiques ginecològiques i obstètriques que no respectin les decisions, el cos, la salut i els processos emocionals de la dona.

- e) **Violència econòmica:** consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, dels seus fills o filles, en l'impagament reiterat i injustificat de pensions alimentàries estipulades en cas de separació o divorci, en el fet d'obstaculitzar la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella i en l'apropiació il·legítima de béns de la dona.
- f) **Violència vicària:** consisteix en qualsevol tipus de violència exercida contra els fills i les filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.
- g) **Violència digital:** actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i la comunicació.
- h) **Violència de segon ordre:** consisteix en la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. Inclou els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.

S'entén que les diverses formes de violència masclista són també violència contra la dona quan s'exerceixin amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra el seu entorn afectiu, especialment contra els fills i les filles o altres familiars, amb la voluntat d'afligir la dona.

4.1.3. Àmbits de la violència masclista

La violència masclista es pot manifestar en alguns dels àmbits següents (vegeu-ne la figura 1):

- a) **Violència en l'àmbit de la parella:** consisteix en la violència física, psicològica, digital, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.
- b) **Violència en l'àmbit familiar:** consisteix en la violència física, digital, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones i les persones menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família o per membres del nucli de convivència, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. Inclou els matrimonis forçats. No inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella.

c) Violència en l'àmbit laboral: consisteix en la violència física, sexual, econòmica, digital o psicològica que es pot produir en l'àmbit públic o privat durant la jornada de treball, o fora del centre i de l'horari establert si té relació amb la feina. Pot adoptar els tipus següents:

- **Assetjament per raó de sexe:** consisteix en qualsevol comportament no desitjat, verbal o físic, relacionat amb el sexe o gènere de la dona, realitzat amb el propòsit o efecte d'atemptar contra la dignitat, la indemnitat o les condicions de treball de les dones pel fet de ser-ho, creant un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest que dificulti la seva promoció, ocupació de funcions, accés a càrrecs directius, remuneració i reconeixement professional, en equitat amb els homes.
- **Assetjament sexual:** consisteix en qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat i la llibertat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.
- **Discriminació per embaràs o maternitat:** consisteix en tot tracte desfavorable a les dones relacionat amb l'embaràs o la maternitat, existent o potencial, que comporti una discriminació directa i una vulneració dels drets fonamentals a la salut, a la integritat física i moral i al treball.

d) Violència en l'àmbit social o comunitari: comprèn les manifestacions següents:

- **Agressions sexuals:** ús de la violència física i sexual contra les dones determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per demostrar poder i abusar-ne.
- **Assetjament sexual** (veure definició apartat c).
- **Tràfic de dones** amb finalitat d'explotació sexual i amb altres finalitats amb dimensió de gènere.
- **Mutilació genital femenina o risc de patir-la:** inclou qualsevol procediment que impliqui o pugui implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o que hi produeixi lesions, encara que consti el consentiment exprés o tàcit de la dona.
- **Violència derivada de conflictes armats:** inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquestes situacions, com l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs forçat, l'avortament forçat, l'esterilització forçada, la infecció intencionada de malalties, la tortura o els abusos sexuals.

- **Violència contra els drets sexuals i reproductius** de les dones, com els avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.
 - **Feminicidis:** els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i la violència exercides cap a la dona.
 - **Agressions per raó de gènere:** accions o comportaments violents, intimidatoris o discriminatoris que es dirigeixen contra una persona a causa del seu gènere.
 - **Vexacions, tractes degradants, amenaces i coaccions a l'espai públic.**
 - **Restriccions o privacions de llibertat** a les dones, o d'accés a l'espai públic o als espais privats, o a activitats laborals, formatives, esportives, religioses o lúdiques, i també restriccions a l'expressió en llibertat pel que fa a la seva orientació sexual o expressió i identitat de gènere, o a la seva expressió estètica, política o religiosa.
 - **Represàlies pels discursos i expressions individuals i col·lectius de les dones** que reclamen el respecte dels seus drets, i també expressions i discursos públics que fomentin, promoguin o incitin directament o indirectament l'hostilitat, la discriminació o la violència envers les dones.
- e) **Violència en l'àmbit digital:** violència masclista que es produeix a les xarxes de comunicació digitals, enteses com a nova àgora d'interacció, participació i governança, per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació. Entre altres pràctiques, inclou el ciberassetjament, la vigilància i el seguiment, la calúmnia, els insults o les expressions discriminatòries o denigrants, les amenaces, l'accés no autoritzat als equips i comptes de xarxes socials, la vulneració de la privacitat, la manipulació de dades privades, la suplantació d'identitat, la divulgació no consentida d'informació personal o de continguts íntims, el dany als equips o canals d'expressió de les dones i dels col·lectius de dones, els discursos d'incitació a la discriminació envers les dones, el xantatge de caràcter sexual per canals digitals i la publicació d'informació personal amb la intenció que altres persones agredeixin, localitzin o assetgin una dona.
- f) **Violència en l'àmbit institucional:** accions i omissions de les autoritats, el personal públic i els agents de qualsevol organisme o institució pública que tinguin per finalitat retardar, obstaculitzar o impedir l'accés a les polítiques públiques i a l'exercici dels drets que reconeix aquesta llei per assegurar una vida lliure de violència masclista, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. La manca de diligència deguda, quantita-

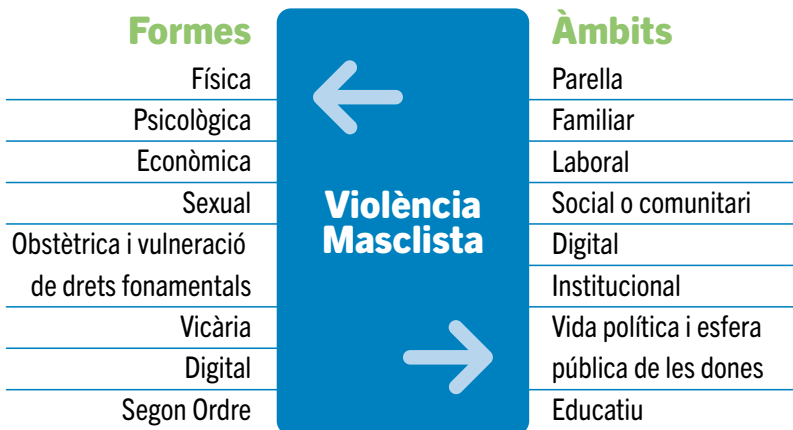

tiva i qualitativa, en l'abordatge de la violència masclista, si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de violència institucional. Aquesta violència pot provenir d'un sol acte o pràctica greu, de la reiteració d'actes o pràctiques de menor abast que generen un efecte acumulat, de l'omissió d'actuar quan es conegui l'existència d'un perill real o imminent, i de les pràctiques o omissions revictimitzadores. La violència institucional inclou la producció legislativa i la interpretació i aplicació del dret que tingui per objecte o provoqui aquest mateix resultat. La utilització de la síndrome d'alienació parental també és violència institucional.

g) Violència en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones: la violència masclista que es produeix en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, els mitjans de comunicació o les xarxes socials. Quan aquesta forma de violència masclista ocorre en les institucions polítiques o les administracions públiques i és tolerada i no sancionada, esdevé també una forma de violència institucional.

h) Violència en l'àmbit educatiu: qualsevol tipus de violència que es produeix en l'entorn educatiu entre els membres de la comunitat educativa. Es pot produir entre iguals, de persona major d'edat a persona menor d'edat o viceversa. Inclou l'assetjament, l'abús sexual i el maltractament físic, sexual, psíquic o emocional. Entre aquestes violències n'hi ha que es produeixen per raó de gènere o d'identitat sexual.

Figura 1. Formes i àmbits de la violència masclista.

Font: elaboració pròpia.

4.2 Model d'intervenció

El nou **Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes** (Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya) és un document de bases que conté un nou paradigma d'intervenció i, per tant, reconfigura el marc conceptual des del qual comprenem les violències masclistes. Aquest paradigma posa les dones, infants i adolescents al centre. Per això, té com a fil conductor **els seus drets i les seves necessitats**, que han d'orientar en tot moment la intervenció de manera que se'n garanteixi l'accés efectiu.

D'acord amb la recomanació general 35 de la Convenció sobre l'eliminació de tota forma de violència contra la dona (CEDAW), tot l'abordatge de les violències masclistes s'ha d'organitzar i s'ha d'orientar des de la **responsabilitat de garantir els drets de les dones, infants i adolescents en situació de violències masclistes**, i aquests s'han de posar al centre de tota la intervenció.

El protocol marc recull els drets fonamentals de les dones, infants i adolescents que viuen o estan en risc de viure violències masclistes (VM), així com els drets que els concreten i amplien, posant l'accent en algunes de les característiques que s'han de treballar especialment per les vulneracions detectades en el seu exercici. Recull també drets específics d'infants i adolescents que viuen violències masclistes. Cadascun d'aquests drets comporta obligacions per part de les administracions públiques de garantir-ne el gaudi efectiu, i de fer-ho amb la **diligència deguda**. Així mateix, compromet la responsabilitat institucional i patrimonial dels poders públics i la disciplinària i professional del personal de les administracions públiques.

La deguda diligència és l'obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per actuar amb l'agilitat i l'eficiència necessàries amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes (article 3.h de la Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista).

És imprescindible que institucions, serveis i professionals dels diferents sectors d'intervenció ens preguntem, en tot moment, quins drets estan sent vulnerats, com i per qui, amb l'objectiu d'adoptar respostes concordants que evitin la revictimització i assoleixin tant la reparació com la prevenció.

La llei és clara a l'hora d'assenyalar la importància de l'estàndard de la diligència deguda en el compliment de les obligacions: la manca de diligència deguda en l'abordatge de la violència masclista, si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de **violència institucional**.

Claus per afrontar les violències institucionals:

- 1. Garantir i desenvolupar el model, les pautes i els criteris** que estableix el protocol marc i els seus documents operatius o capítols complementaris, específicament.
- 2. Mantenir espais de coordinació intersectorial** on es puguin analitzar conjuntament les omissions, les mancances i les pràctiques inadequades que acaben comportant possibles vulneracions dels drets de les dones, infants i adolescents atesos. Aquests espais han de treballar per la permanent millora i construcció de bones pràctiques comunes.
- 3. Detectar i registrar**, amb les eines de treball disponibles, les accions i les omissions revictimitzants que es detectin. Aquest registre ha de fer-se tenint en compte els drets afectats i l'impacte en les dones, infants i adolescents, amb enfocament interseccional.
- 4. Informar** les dones, infants i adolescents que la detecció i el registre està al servei de les seves necessitats i drets i que, per tant, poden accedir a la informació quan ho demanin.
- 5. Construir circuits adients d'abordatge i derivació** en relació amb les diferents violències institucionals, i també les mesures de prevenció i reparació vinculades.

Adoptar una **perspectiva de drets** implica que s'ha de garantir una intervenció des dels drets i les necessitats de les dones, infants i adolescents, amb enfocament feminista i interseccional, i l'abordatge multidimensional i intersectorial ha de ser coordinat i en xarxa, amb vocació d'intervenció sobre totes les formes i els àmbits de les violències masclistes.

Parlem d'**enfocament feminista i interseccional** com el marc teòric, polític i professional des del qual s'han de comprendre les violències masclistes, les seves causes estructurals i l'impacte que poden produir, qüestions de primer ordre per organitzar una intervenció coordinada i sense revictimització. d

La **interseccionalitat**, com a enfocament per a la intervenció, posa sobre la taula que els diferents eixos de desigualtats socials, com el gènere, la raça, l'ètnia, la classe social, l'orientació sexual, la discapacitat o l'edat, entre d'altres, estan relacionats entre si i configuren formes concretes de discriminació i desigualtat. La interseccionalitat és una proposta per comprendre com les desigualtats estructurals afecten de forma diferent a diferents grups socials, i el canvi passa necessàriament per transformar aquestes desigualtats estructurals.

4.2.1. Abordatge multidimensional: les dimensions de la intervenció

Les intervencions en relació amb les violències masclistes han de desenvolupar-se equilibradament en aquestes dimensions:

Dimensió política i tècnica: ha de fer-se una intervenció integral, respectuosa de la privacitat i dels drets de les dones, infants i adolescents; ha de poder dedicar-s'hi el temps suficient, amb enfocament feminista i interseccional; ha de garantir la no revictimització, i ha de considerar els mitjans suficients per a aquesta adequació.

Dimensió individual i sociocomunitària: s'ha d'implicar tota la societat en la prevenció, la construcció de la seguretat en sentit positiu i la recuperació integral davant les violències masclistes.

Dimensió sectorial i intersectorial: cal aprofundir en els espais de coordinació intersectorial, a través del treball en xarxa i en circuits d'abordatge, però també hi ha una responsabilitat de no oblidar i treballar coordinadament i articuladament dins de cada sector professional.

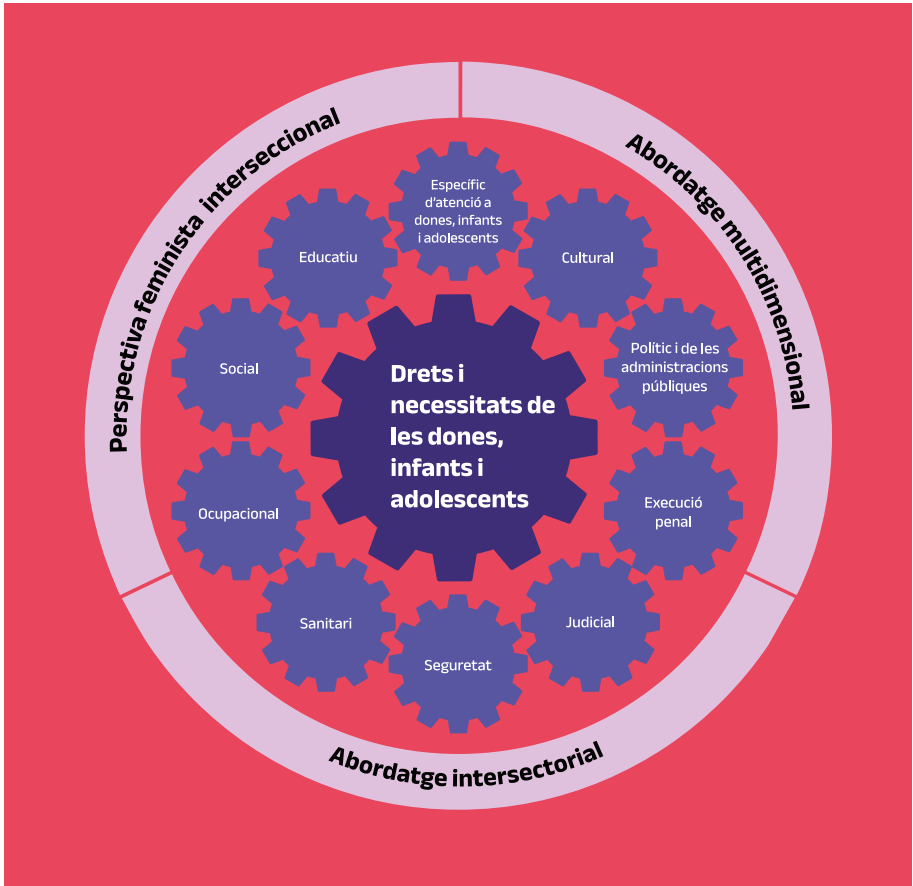
4.2.2. Abordatge intersectorial

L'abordatge intersectorial pren com a punt de partida l'esmentat model de centralitat en els drets i les necessitats de les dones, infants i adolescents, per organitzar les intervencions destinades a garantir-ne els drets.

Al municipi els sectors d'intervenció que intervenen directament o indirectament en l'atenció i la recuperació de les dones, o en els nivells de prevenció i detecció, i que formen, o haurien de formar, part de la xarxa local d'abordatge de les violències masclistes són els que recull la figura 2.

Figura 2. Abordatge interseccional.

Font: *Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes (Generalitat de Catalunya).*

Així mateix, sabem que les dones no s'adrecen exclusivament al sector formal per demanar informació o ajut, sinó que sovint compten amb el suport d'associacions o d'altres membres de la comunitat que podrien estar legitimades per participar en el circuit o en un procés de protocol·lització.

4.2.3. El treball en xarxa

Garantir els drets de les dones a una vida lliure de violències exigeix el **treball en xarxa** permanent entre els diferents sectors que intervenen en l'abordatge de les violències masclistes i una perspectiva d'intervenció comunitària.

Cal aclarir que les responsabilitats dels actors institucionals i dels actors socials i comunitaris no seran les mateixes. Els actors institucionals, a més de tenir la responsabilitat sobre la intervenció individual amb les dones, adolescents i infants, també han de tenir en compte i promoure la participació de la seva xarxa de proximitat per construir de manera col·lectiva la garantia de drets i no revictimització.

Així mateix, hi ha serveis que tenen competències específiques d'intervenció, però tots els serveis i recursos tenen competències generals en matèria de prevenció i reparació davant les violències masclistes.

Tal com assenyala el protocol marc, el **treball en xarxa** garanteix la intersectorialitat i permet:

- Produir col·lectivament sabers i propostes d'intervenció conjuntes.
- Dimensionar la problemàtica, les necessitats i les capacitats de dones, infants i adolescents, i també de professionals.
- Determinar quins són els drets que s'estan vulnerant.
- Operar com a espai de cura professional i de construcció de bones pràctiques.
- Veure de manera global la situació i ser conscients de les diferents necessitats i obstacles particulars.
- Augmentar el coneixement mutu i la cooperació entre professionals i serveis de la xarxa.
- Renovar la motivació personal i l'interès de les persones professionals en relació amb la seva feina.
- Definir un marc conceptual i un posicionament comú respecte a les violències masclistes, alhora que es defineix un missatge comú i unitari davant la ciutadania.

Claus per garantir el treball en xarxa:

- **Fer un pacte previ per treballar des d'aquest model.** És important donar

un pas més enllà del coneixement i les trobades entre professionals i serveis i plantejar-se el significat i les possibilitats del treball en xarxa.

- **Acceptar un compromís i un posicionament ètic** davant les violències masclistes, que passa per no negar les dificultats i per reconèixer l'agència de dones, adolescents i infants, i la centralitat de les seves necessitats i del seu accés a drets.
- També implica **reconèixer el valor i la importància de les xarxes comunitàries** de les persones en la prevenció i en el procés de reparació integral, més enllà dels propis serveis, com a palanca de canvi. Per tant, s'ha de tenir en compte la perspectiva comunitària des del moment de la detecció i durant tot l'acompanyament.
- **Elaborar un pla de treball conjunt** que impliqui els diferents serveis (inclosos els serveis que proporcionen les entitats especialitzades) que estan intervenint i acompanyant les dones, infants i adolescents, que posi al centre les seves autonomies, necessitats i drets.
- Quan calgui, **fer derivacions de manera responsable**, acompanyada i àgil.
- **Tenir professionals de referència** dins dels serveis.
- **Treballar conjuntament amb les entitats** que defensen els drets de les dones, adolescents i infants que viuen violències masclistes.
- **Implicar els serveis comunitaris**, que són més a prop de la ciutadania i de les dones, infants i adolescents. Cal tenir en compte que la intervenció pot planificar-se també en l'àmbit comunitari, i amb altres membres de la família, sempre que això no posi en risc les dones, infants i adolescents, i que es tracti d'intervencions proposades o acceptades per les persones afectades per les violències masclistes.

4.2.4. Eixos d'intervenció

El protocol marc actual proposa dos eixos d'intervenció fonamentals: **la prevenció i la reparació integral**, a diferència del model anterior que n'establia quatre (prevenció, detecció, atenció i recuperació). No s'han d'interpretar de manera seqüencial o independent, sinó **d'una manera circular, en permanent retroalimentació i entrecruament**.

Així, per exemple, quan es treballa en la reparació, no només s'ha de fer pensant en la recuperació individual de les persones afectades, sinó que també calen estratègies perquè allò que està succeint a aquella dona, infant o adolescent no es torni a repetir, la qual cosa ja ens situa en la construcció de garanties de no repetició i en l'eix de prevenció.

Dintre d'aquesta nova estructuració del treball, **la prevenció** pren un pes important a l'hora d'entendre la prevenció des d'un triple objectiu, com a mínim:

- **Prevenció estructural:** sensibilització, formació especialitzada, difusió i promoció de drets, recerca i promoció de masculinitats antimasclistes i igualitàries, etc.
- **Prevenció a nivell individual:** activació de les mesures per a l'acompanyament per part de les dones (s'entrecreu amb l'eix de reparació integral).

La **reparació integral** incorpora:

- Detecció.
- Acompanyament integral davant d'una situació de violència masclista des de la lògica de la garantia dels drets.
- Valoració integral dels riscos.
- Investigació i sanció.
- Reparació comunitària.

S'estableixen dues grans finalitats per a cada eix d'intervenció:

Prevenció amb finalitat estructural (prevenció estructural).

Prevenció amb finalitat individual (prevenció individual).

Reparació amb finalitat de no repetició (prevenció per a la no repetició).

Reparació amb finalitat de recuperació (prevenció per a la recuperació).

Aquesta proposta trenca amb una altra idea del model anterior, la d'entendre que els serveis estan vinculats només a un eix d'intervenció. Aquest protocol marc emfatitza la necessitat que tots els sectors, recursos i serveis puguin treballar en l'eix de prevenció i en el de reparació integral, sense perdre de vista la circularitat i la retroalimentació dels eixos (vegeu-ne la figura 3).

Figura 3. Eixos d'intervenció per a la garantia de drets.

Font: Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista. Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

4.2.4.1. La prevenció

Aquest eix d'intervenció és definit per la Llei 5/2008 com el **«conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista, per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne, així, la normalització, i les accions encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable»** (art. 3.c).

La prevenció fa referència, d'una banda, a les mesures per promoure la transformació social feminista per a l'erradicació de les causes estructurals de les violències masclistes (prevenció estructural). Però també fa referència, d'altra banda, a la prevenció que s'organitza davant d'un cas concret, d'una forma concreta de violència masclista, per evitar noves expressions d'aquesta violència, la seva cronicitat o el seu impacte (prevenció individual).

Aquest eix té una fonamentació estructural molt important. És la primera eina que tenim per fer realitat el dret de les dones, infants i adolescents a una vida lliure de violències masclistes. Per això ha de planificar-se i desenvolupar-se amb les dones de qualsevol edat, nenes, adolescents, joves i grans, i, en general, amb infants i adolescents, situant-les com a agents transformadores, sense que el seu protagonisme sigui exclouent en cap cas de la responsabilitat dels poders públics.

La prevenció estructural

Es desenvolupa amb l'objectiu de generar canvis institucionals, socials i culturals. Comprèn les polítiques públiques de prevenció integral de totes les formes de violència masclista.

El Govern de la Generalitat ha de garantir l'estratègia general de prevenció dins del Programa d'intervenció integral contra la violència masclista (en endavant, PIIVM) vigent, que n'estableix els principis i les línies de treball (art. 84, Llei 5/2008). Tota la resta de poders públics, en els seus àmbits de competència, han d'articular la intervenció per prevenir les violències masclistes alineades amb l'estratègia general del país. La prevenció exigeix el compromís de tots els sectors i de tota la comunitat.

Aquest eix s'entrecrua amb l'eix de reparació perquè es nodreix de les necessitats, els patrons de repetició i els àmbits d'incidència prioritaris identificats per la realitat dels casos. A més, com s'ha apuntat, la finalitat de no repetició en l'eix de la reparació requereix desenvolupar estratègies preventives estructurals que garanteixin els canvis identificats com a necessaris. Finalment, les activitats de prevenció estructurals són reparadores per a les dones, infants i adolescents que viuen o han viscut violències masclistes.

La prevenció té una fonamentació estructural molt important, atès que és la primera eina que tenim per fer realitat el dret de les dones, infants i adolescents a una vida lliure de violències masclistes. Per això ha de planificar-se i desenvolupar-se amb les dones de qualsevol edat, nenes, adolescents, joves i grans, i, en general, amb infants i adolescents, situant-les com a agents transformadores, sense que el seu protagonisme sigui exclouent en cap cas de la responsabilitat dels poders públics.

Entre les eines fonamentals de prevenció estructural destaquem: la sensibilització, la difusió i la promoció de drets, la formació especialitzada, la recerca i la promoció de masculinitats antimasclistes i igualitàries i l'acció comunitària.

La prevenció individual

Es desenvolupa davant de cada situació concreta de violències viscudes, sigui una vivència individual o que afecti un grup de dones, infants i adolescents (col·lectiva).

Fa referència a totes les mesures que les persones en situació de violències masclistes posen en marxa, amb l'acompanyament dels serveis, les institucions i les comunitats, per evitar, aturar i erradicar les violències i reduir-ne l'impacte. Aquest eix s'entrecrua amb el de reparació per a la recuperació, ja que la finalitat de prevenir danys està present des del moment en què les violències masclistes es detecten, i és fonamental en tot el procés de recuperació.

4.2.4.2. La reparació integral

Està constituïda pel conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, adoptades pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que tenen per objecte garantir els drets reconeguts per restablir tots els àmbits danyats, sense revictimització i assegurant-ne la no repetició.

La reparació integral s'orienta pel model de centralitat de les dones, infants i adolescents, i a partir dels seus drets vulnerats, o en risc de vulneració, i les seves necessitats. Implica la necessitat d'identificar tots els àmbits i drets afectats per les violències masclistes. A vegades no es tracta només de tornar a l'estat previ a la violència, sinó de garantir integralment els drets de les persones en situació de violència masclista i promoure les transformacions personals, socials, comunitàries i institucionals necessàries perquè aquestes formes de violències masclistes no tornin a succeir.

La reparació per a la no repetició

Comprèn les polítiques públiques per garantir el dret a una vida lliure de violències masclistes, encaminades a garantir la no repetició d'aquestes violències. L'instrument de planificació de la política pública és el vigent Programa d'intervenció integral contra les violències masclistes (art. 84).

Aquesta finalitat pren com a punt de partida la **detecció** de les violències masclistes institucionals, tant les vinculades a omissions com a males pràctiques que vulnerin els drets de les dones, infants i adolescents o que no tinguin en compte les seves necessitats. Així, tenen per finalitat erradicar les pràctiques institucionals, interinstitucionals i intersectorials, socials o comunitàries que revictimitzen i impedeixen l'erradicació de les violències masclistes.

L'eix de reparació per a la no repetició s'entrecrua amb l'eix de prevenció estructural, ja que les polítiques públiques destinades a erradicar les violències masclistes institucionals són polítiques que generen canvis estructurals en les institucions que treballen per garantir el dret a una vida lliure de violències masclistes.

La reparació per a la recuperació

Aquesta finalitat orienta la intervenció des de la detecció inicial i continuada i durant tot l'acompanyament (que inclou l'atenció, l'assessorament i el tractament) a les dones, infants i adolescents, per garantir l'accés efectiu als seus drets reconeguts.

La investigació i la sanció dels fets, en l'àmbit jurisdiccional i competencial que correspongui, pot ser part o no del procés de recuperació. Aquest procés acaba quan s'aconsegueix el restabliment de totes les àrees i àmbits danyats per la situació viscuda, i és, per tant, un procés de desvictimització que fan les mateixes dones, infants i adolescents, i que comporta un cicle vital personal i social.

L'eix de reparació per a la recuperació s'entrecrua amb l'eix de prevenció individual, ja que és essencial treballar la prevenció de danys més greus quan es planteja la intervenció i com a part de la recuperació mateixa.

Les eines per aconseguir aquesta finalitat són les següents:

Detecció

Es fa amb la posada en funcionament d'instruments teòrics i tècnics per identificar i fer visibles les violències masclistes, tant si apareixen de manera esporàdica com estable, i per conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir per evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat (art. 3.d. de la Llei 5/2008, de 24 d'abril).

És important remarcar que no és una fase inicial i tancada de la intervenció, sinó una pràctica conjunta i contínua entre les professionals i les dones, infants i adolescents, necessària per garantir-ne els drets, i que requereix una mirada integral quant a les formes i els àmbits de les violències masclistes. Les persones professionals que treballen en l'atenció directa saben que, encara que les dones, infants i adolescents explicitin algunes formes de violències masclistes en un àmbit concret, habitualment altres formes més invisibilitzades, ocultes i normalitzades es poden estar produint, haver-se donat en el passat o activar-se amb el propi procés de recuperació i sortida. És essencial abordar-les totes durant la intervenció.

Cal valorar i avaluar no només els riscos sinó també les necessitats de les dones, infants i adolescents en cada situació i en tots els àmbits que les envolten, per garantir un acompanyament integral i, alhora, reparador.

Així, la detecció s'ha de mantenir activa al llarg de tot el procés de recuperació, perquè permet organitzar l'acompanyament i les prioritats, avaluar els riscos actuals, donar resposta a les noves necessitats i garantir els drets vulnerats o amenaçats. Tot això és el que coneixem com a seguiment i actualització de la detecció.

L'acompanyament integral

És la principal eina d'intervenció amb dones, infants i adolescents. Fa referència al conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per la violència masclista en els àmbits personal, familiar, laboral i social, garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments (art. 3.e).

Aquest acompanyament, com tota la intervenció, ha de fer-se des de l'enfocament feminista i interseccional, oferint una escolta activa a les dones, adolescents i infants. Ha de facilitar la identificació de les seves necessitats i informar de manera clara i comprensible sobre els drets, els serveis i els recursos disponibles, especialment els d'urgència i protecció, però també els de referència per atendre futures consultes, dubtes i noves necessitats.

S'ha de garantir la coordinació necessària per fer efectiu el dret a l'atenció jurídica (art. 41) i a l'assistència jurídica gratuïta (art. 42) a les dones, infants i adolescents que pateixen o que han patit qualsevol de les formes de violència masclista reconegudes.

Tots els espais que fan detecció, atenció, acompanyament i/o tractament han de poder proporcionar a les dones, infants i adolescents, si així ho requereixen, un informe en els termes acordats per a cada servei. Cal garantir el dret d'accés a

la informació generada a partir de la intervenció professional i institucional. Es garanteix, d'aquesta manera, el dret d'accés a la informació produïda a partir de la intervenció professional i institucional.

És important que aquests informes, en la mesura del possible, s'elaborin interdisciplinàriament i en xarxa, i que es defugin les interpretacions revictimitzadores.

Els equips professionals que hagin d'elaborar aquests informes, a petició de les dones, infants i adolescents, han de rebre l'acompanyament de la institució o del servei, amb l'assessorament jurídic necessari i que s'ha d'estendre fins a la compareixença possible en judicis, en relació amb la seva funció professional.

L'acompanyament amb diligència deguda implica també acompanyar les dones, infants i adolescents en l'expressió i la clarificació de les situacions de violència viscuda, personalitzant l'atenció a partir de la comprensió de les seves demandes, expectatives i autonomia, treballant molt especialment la noció d'autonomia progressiva i interès superior d'infants i adolescents.

És important també defugir la reinterpretació dels fets i facilitar elements en el discurs que ajudin a la reformulació i a la reflexió conjunta. Cal evitar actituds paternalistes i judicis de valor sobre les actuacions i decisions de les dones, infants i adolescents, tot i que rebutgin els recursos i serveis oferts i decideixin utilitzar els seus propis recursos.

La detecció, que pot fer-se des de recursos socials, sanitaris, de seguretat, judicials, laborals, d'assessorament a dones, educatius i comunitaris, requereix una immediata valoració del cas i de la situació de risc, mitjançant indicadors específics que poden ser força diferents segons quina sigui la casuística (formes i àmbits de violència masclista compromesos, interseccions presents, etc.).

La valoració integral dels riscos

La noció de risc ha de concretar-se en relació amb l'especificitat de les intervencions que siguin necessàries en un moment determinat. El punt de partida és que el risc de patir violències masclistes és generalitzat i té a veure amb les conseqüències de viure en una societat patriarcal i no igualitària.

Aquest context de risc es concreta en les situacions en les quals intervenim, per això és important disposar d'eines que permetin identificar, per exemple, el risc que succeeixin a curt termini actes violents greus per part de la parella o exparella de la dona, com fa el **Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona** (RVD-BCN) i el **Protocol de valoració forense urgent del risc de violència de gènere**, elaborat pel Consell Mèdic Forense del Ministeri de Justícia de l'Estat espanyol.

Però també cal tenir en compte les limitacions d'aquestes eines i, per tant, la necessitat de treballar i desenvolupar diferents recursos que millorin la capacitat per fer valoracions de risc més ajustades.

Investigació i sanció

La investigació i la sanció no sempre formen part dels processos de recuperació de les dones, infants i adolescents. Les dones no sempre judicialitzen les violències viscudes, ni tampoc és sempre una necessitat prioritària. De fet, són poques encara les que ho fan.

Perquè això sigui una realitat, la investigació i la sanció han d'enfortir la perspectiva victimològica i donar garanties de no revictimització. És clau desenvolupar la coordinació i la col·laboració entre tots els organismes que poden aportar informació valuosa per a les tasques d'investigació i sanció, i garantir la formació contínua i especialitzada i capacitació del personal. En els cursos de formació s'hi han d'incloure la perspectiva de gènere; les causes estructurals i socials de la violència masclista; les seves característiques, causes, efectes i conseqüències, i la intersecció d'altres identitats amb la violència masclista.

4.2.5 Principis orientadors en les intervencions dels poders públics

Els principis orientadors que recull la Llei 17/2020 d'intervenció són:

- L'obligatorietat d'assegurar **l'efectivitat dels drets de les dones** i d'assegurar que visquin una **vida lliure de violències**, considerant la dimensió dels drets humans, de la qualitat democràtica i de la vigència de l'estat de dret.
- El **compromís de no discriminació de les dones**, evitant que els poders públics les discriminin, depurant responsabilitats quan qui pertanyi o treballi per a les administracions exerceixi actes de discriminació i protegint-les davant de les discriminacions que puguin causar tercers.
- La consideració del **caràcter estructural i de la naturalesa multicausal i multidimensional de la violència masclista**, especialment pel que fa a la implicació de tots els agents responsables dels sistemes de sensibilització, detecció, atenció i reparació.
- La consideració de **l'impacte individual** en la dona que pateix la violència masclista directament, i també de **l'impacte col·lectiu** en les altres persones que coneixen la situació i que assisteixen a la resposta de les administracions.
- La consideració del **caràcter integral de les mesures**, que han de tenir en

compte tots els danys que les dones i els seus fills i filles pateixen com a conseqüència de la violència masclista. Aquests danys, que inclouen la utilització de la síndrome d'alienació parental, impacten en l'esfera física, emocional, digital, econòmica, laboral, comunitària i social.

- La **transversalitat de les mesures**, de manera que cada poder públic implicat ha de definir accions específiques i coordinades, des del seu àmbit d'intervenció, d'acord amb models d'intervenció globals, en el marc dels programes quadriennals d'intervenció integral contra la violència masclista a Catalunya.
- La consideració de la **diversitat de les dones i de la interseccionalitat**. La violència masclista provoca un impacte agreujat i diferenciat quan concorre amb altres motius de discriminació, com l'origen, el fenotip, el grup ètnic, la religió, la situació migratòria, l'edat, la classe social, la discapacitat física o intel·lectual, l'estat serològic, la dependència a drogues i/o qualsevol altre addicció, la privació de llibertat, l'orientació sexual o la identitat i l'expressió de gènere.
- La consideració que totes les mesures han de garantir que s'atorgui **prioritat a les preocupacions, els drets, l'empoderament i la seguretat de les dones**, i també a la seva participació efectiva i en condicions d'igualtat en l'adopció de decisions.
- La **proximitat i l'equilibri de les intervencions** en tot el territori, assegurant una atenció específica a les zones rurals i a les dones amb discapacitat d'aquestes zones.
- El compromís que la construcció de les respostes a la violència masclista s'ha de fer **posant els drets de les dones al centre** i partint de les necessitats específiques i les experiències de les dones en situacions de violència, a partir de les metodologies i les pràctiques que la societat civil i acadèmica i les organitzacions feministes, especialment, han anat definint per mitjà de l'experiència.
- La **consideració de les vulneracions** que pateixen dones de determinats col·lectius en situacions específiques, d'acord amb el capítol 5 del títol III.
- El compromís actiu de garantir la **protecció de les dades de caràcter personal de les dones en situació de violència**, i també de les altres persones implicades o dels testimonis, d'acord amb la legislació aplicable. S'ha de garantir igualment la protecció de les dades de caràcter personal dels i les professionals de la xarxa que hi estiguin implicats.
- El **compromís actiu d'evitar la victimització secundària i les violències institucionals** contra les dones i els seus fills i filles i l'adopció de mesures que impedeixin la reproducció o la perpetuació dels estereotips sobre les dones i la violència masclista.

- La **formació obligatòria i periòdica sobre perspectiva de gènere**, d'infància i de diversitat de les persones professionals que atenen directament o indirectament les dones en situacions de violència, per treballar prejudicis i estereotips, i també l'avaluació continuada d'aquesta a partir d'espais de supervisió i reciclatge professional. En el cas de les places públiques, se n'ha de garantir l'especialització.
- El **foment dels instruments de col·laboració i cooperació entre les administracions públiques** per a totes les polítiques públiques d'erradicació de la violència masclista i, especialment, el disseny, el seguiment, l'avaluació i la rendició de comptes de les mesures i dels recursos que s'han d'aplicar.
- El **foment dels instruments de participació i col·laboració amb les organitzacions socials**, especialment les de dones, com els consells de dones, el moviment associatiu de les dones i els grups de dones pertanyents a moviments socials i sindicals, en el disseny, el seguiment i l'avaluació de les polítiques públiques per erradicar la violència masclista.
- La **participació professional i social**, que implica comptar amb totes les persones professionals dels diferents àmbits que puguin atendre la complexitat de les formes de violència masclista i amb el criteri i la participació dels col·lectius afectats.
- La **rendició de comptes anual** de les administracions que dissenyen i duen a terme les polítiques públiques d'erradicació de la violència masclista, que permeti analitzar-ne el grau d'aplicació, l'efectivitat i la possibilitat d'introduir-hi millores.
- La **creació periòdica d'espais d'intercanvi d'informació i experiències** entre el sector professional dels diferents àmbits d'atenció a la violència masclista, el de les dones afectades i el dels col·lectius de dones que es dediquen a tractar-la.
- La necessitat de vetllar per la **celeritat de les intervencions** per fer possible una atenció adequada i evitar l'increment del risc o de la victimització.
- La **prohibició de la mediació** si hi ha implicada una dona que ha patit o pateix qualsevol forma de violència masclista en l'àmbit de la parella o en l'àmbit familiar.
- La **vinculació del Govern i del conjunt de les administracions catalanes** amb els drets de les dones i el compliment del principi d'igualtat de totes les persones que viuen a Catalunya, d'acord amb l'article 37 de l'Estatut d'autonomia i els tractats internacionals de drets humans.
- El fet que les **violències digitals** poden amplificar la violència masclista i causen un impacte greu, permanent i reiterat en les dones.

- El **foment dels instruments de sensibilització, prevenció i col·laboració en la formació de professionals**, ara i en el futur, de la comunicació, de la informació i de la publicitat, sobre els principis rectors d'aquesta llei, les bones pràctiques i els codis deontològics per contribuir a erradicar la violència masclista.

La **responsabilitat de les administracions derivada de la revictimització i de les violències institucionals** es tradueix en aquestes actuacions:

- Els **diferents graus de responsabilitat de les administracions** derivada de la revictimització i de les violències institucionals depenen de la intensitat de l'actuació de l'Administració i de l'impacte negatiu i els riscos que provoqui en els drets fonamentals de les dones.
- La **responsabilitat per les actuacions de les administracions competents** comprèn, a més de la seva responsabilitat patrimonial, la responsabilitat disciplinària del personal actuant, sigui funcionarial o laboral, d'acord amb el que estableixen la Llei de l'Estat 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
- En els procediments administratius en què calgui pronunciar-se respecte a **la responsabilitat de les administracions per violència institucional** envers una dona o un grup de dones, tenen la consideració de part interessada les entitats, associacions i organitzacions legalment constituïdes que tinguin entre les seves finalitats la defensa i la promoció dels drets de les dones, i també els sindicats i les associacions professionals. Aquest reconeixement està subjecte al consentiment de les dones afectades, sens perjudici del que estableix l'article 12.3 de la Llei orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, o la norma que la substitueixi, amb relació als litigis sobre assetjament sexual i assetjament per raó de sexe que es produeixin.
- Les administracions públiques de Catalunya han d'oferir suport a les dones que decideixin iniciar un **procediment de reclamació de responsabilitat**.
- Les administracions públiques de Catalunya han d'elaborar un **model d'atenció** que tingui com a finalitat establir el marc de la seva actuació per garantir que no es duu a terme la victimització secundària de les dones. El model d'atenció s'ha de desplegar per mitjà d'un protocol, que és el document que recull els aspectes tècnics i organitzatius necessaris per implantar-lo. La reparació pels actes de violència institucional comprèn l'anul·lació de l'acte, sempre que sigui possible i que no revictimitzi la dona, i la revisió de la pràctica que va donar lloc a la violència institucional.

- Les administracions públiques de Catalunya han de dur a terme anualment **avaluacions de victimització de les dones i dels fills i filles** inclosos en els circuits d'abordatge de la violència masclista, incloent-hi els processos judicials. El resultat d'aquestes avaluacions s'ha d'exposar al Parlament de Catalunya i s'ha de publicar perquè sigui conegut per la societat civil. Així mateix, s'ha de comunicar al Consell General del Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i el Ministeri de Justícia si les avaluacions afecten els seus àmbits de competència.

Formació de les persones professionals

- El Govern ha de garantir que es dugui a terme la **formació contínua i especialitzada de capacitat de totes les persones professionals** que treballen en la prevenció, la detecció, l'atenció, l'assistència, la recuperació i la reparació en situacions de violència masclista.
- El Govern ha de promoure la **formació específica d'especialització i capacitació del personal inspector de treball** i del personal judicial i no judicial al servei de l'**Administració de justícia**, del personal dels **cosos de seguretat**, del personal de l'**Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya** adscrit a les unitats de valoració forense integral, del personal de tots els serveis de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima i de la Fiscalia a Catalunya que intervinguin en els processos judicials relacionats amb la violència masclista. S'ha de garantir, des de les primeres actuacions en el procediment judicial, l'especialització dels metges forenses que han de formar part de les unitats de valoració forense integral.
- Els col·legis professionals, les organitzacions sindicals i empresarials i les administracions públiques competents han d'assegurar que la formació i la capacitat específiques a què fa referència aquest article s'incorporin als programes de formació corresponents.
- La formació ha d'incloure **programes de suport i cura de les persones professionals implicades en el tractament de la violència masclista**, a fi de prevenir i evitar els riscos laborals associats a aquesta activitat professional. S'ha de garantir a totes les persones professionals, amb independència del tipus de vinculació que tinguin amb l'administració competent.
- Els cursos de formació a què fa referència aquest article han d'incloure la perspectiva de gènere, les causes estructurals i socials de la violència masclista, les seves característiques, causes, efectes i conseqüències, i la intersecció d'altres identitats amb la violència masclista.

4.2.6. Protecció de dades

El capítol VIII, sobre protecció de dades personals en els circuits territorials (**Protocol marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista, elaborat per l'Institut Català de les Dones, de la Generalitat de Catalunya**), estableix unes instruccions que permeten i afavoreixen el treball en xarxa amb les garanties necessàries per a dones, adolescents i infants, en relació amb el tractament de les seves dades personals.

La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, disposa a l'article 11.1 que «totes les persones professionals, especialment les dels àmbits de la salut, dels serveis socials i de l'educació, han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement d'una situació de risc o d'una evidència fonamentada de violència masclista, d'acord amb els protocols específics i en coordinació amb els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral».

L'article 78 de la mateixa llei regula que «les administracions públiques competents s'han de cedir mútuament les dades de caràcter personal necessàries, amb la finalitat de gestionar adequadament els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral i les prestacions econòmiques que preveu aquesta llei, i també d'altres que s'estableixin per llei i que estiguin relacionades amb la violència masclista».

També l'article 85, que regula els protocols per a una intervenció coordinada contra la violència masclista, i concretament el punt 2.b, recull l'obligació d'establir els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin una transmissió d'informació continuada i fluida entre els organismes implicats.

El model de comunicació de dades per als circuits territorials requereix la definició dels criteris que han de regir la cessió que esmenta l'article 78 de la Llei 5/2008: **agents** (persones físiques i jurídiques) que intervenen en la comunicació de dades en els circuits, **persones destinatàries** d'aquestes dades, **finalitats i funcions** d'aquestes comunicacions de dades i **dades concretes** que es comunicaran.

4.2.7. Valoració del risc: RVD-BCN

L'RVD-BCN és l'eina que ajuda les persones professionals que atenen dones en situació de violència masclista a valorar el risc que a curt termini pateixin actes violents greus per part de les seves parelles o exparelles (vegeu-ne el model a l'annex 5).

Objectiu

Proporcionar a les persones professionals que atenen dones que viuen situacions de violència masclista una eina que els ajudi a valorar el risc d'aquestes dones de patir actes violents greus per part de les seves parelles o exparelles a curt termini.

Característiques

- Incorpora factors de risc contrastats i vàlids per valorar la probabilitat i immediatesa del risc que es produeixin actes violents.
- Té un caràcter indicatiu i no pas probatori. Ajuda la persona professional a valorar el risc que es produeixin actes violents.

Funcions

- Valorar el risc.
- Registrar quina actuació es duu a terme en funció de la valoració del risc actual.
- Alertar sobre possibles circumstàncies previsible que poden augmentar el nivell de risc en el futur.

Quan cal utilitzar l'RVD-BCN

- Quan la persona professional té coneixement que la dona viu una situació de violència o quan ella mateixa ho expressa.
- Sempre que es modifiquin les circumstàncies de la situació en què es troba la dona i que puguin fer variar el risc de violència.
- Preventivament cada tres mesos.

Quan no cal utilitzar l'RVD-BCN

- Quan ja hi ha una valoració actual del risc i no disposem d'informació addicional. *(Per exemple: la dona té protecció policial les 24 hores per mandat judicial; quan ja hi ha un altre servei que ha aplicat el protocol en l'últim mes i les circumstàncies no han canviat des d'aleshores, etc.).*
- L'agressor es troba ingressat a la presó sense permisos, llevat que:
 - Hi hagi la possibilitat que pugui induir l'agressió a través de tercers (família o d'altres).
 - Estigui prevista la sortida de la presó (permisos o sortida definitiva) i calgui activar la funció d'alerta de l'RVD-BCN.

4.2.8. Acreditació de la situació de violència masclista

L'acreditació de la condició de dona en situació de violència de gènere s'ha de fer amb els mitjans de prova qualificats, que preveu la Llei 5/2008, de 24 d'abril, i que actualitza la Resolució, de 2 de desembre de 2021, de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere, per la qual es publica l'Acord de la Conferència Sectorial d'Igualtat, d'11 de novembre de 2021, relatiu a l'acreditació de les situacions de violència de gènere.

L'acreditació de naturalesa administrativa de les situacions de violència de gènere objecte dels procediments bàsics d'acreditació a què es refereix aquest acord podrà ser sol·licitada per les dones que es trobin en les situacions següents:

- Víctimes que es trobin en procés de presa de decisió de denunciar.
- Víctimes respecte de les quals el procediment judicial hagi quedat arxivat o sobresegut.
- Víctimes que han interposat denúncia i el procediment penal s'estigui instruint.
- Víctimes amb sentència condemnatòria ferma amb pena o penes ja extingides per prescripció, mort del penat i compliment de la condemna, entre altres causes, o amb ordre de protecció que hagi quedat inactiva (les mesures imposades ja no estan en vigor), per sentència absolutòria o per qualsevol altra causa que no declari provada l'existència de la violència.
- Víctimes a les quals s'hagi denegat l'ordre de protecció, però hi hagi diligències penals obertes.
- Quan hi hagi antecedents previs de denúncia o retirada d'aquesta.

El procediment s'iniciarà amb la sol·licitud de la interessada de l'acreditació administrativa de la situació de violència de gènere. Amb caràcter general, se li podrà requerir que aporti la documentació següent:

- Sol·licitud en el model oficial establert per cada administració pública competent, signada per la sol·licitant, en què es faci constar la seva sol·licitud d'emissió de l'acreditació administrativa de la situació de violència de gènere.
- Còpia del DNI/NIE/passaport de la sol·licitant, llevat que la sol·licitant autoritzi o consenti expressament la consulta a l'Administració pública.
- Autorització de comunicació i tractament de dades personals signada per la sol·licitant, de conformitat amb la legislació vigent de protecció de dades de caràcter personal.

- Si es tracta de víctimes de violència de gènere amb sentència condemnatòria, quan la pena o penes imposades (per exemple, la pena d'allunyament, la prohibició de residència, la prohibició de comunicació o la prohibició de portar armes) estiguin extingides per prescripció, mort del penat i compliment de la condemna, entre altres causes, o si en el seu moment es va dictar una ordre de protecció a favor seu, però les mesures imposades ja no es troben en vigor, s'aportarà una còpia de la sentència, interlocutòria, ordre de protecció o resolució que sigui procedent.
- La sol·licitant podrà autoritzar l'Administració pública competent perquè la sentència i l'ordre de protecció siguin sol·licitades per aquesta als punts de coordinació de les ordres de protecció que tenen accés a les dades del SIRAJ (Ministeri de Justícia).
- En el cas que els fets provats de la sentència continguin extrems especialment sensibles per a la intimitat de la víctima la utilització dels quals pugui suposar-ne la revictimització, es pot aportar una certificació de la decisió testimoniada pel jutjat.

L'acreditació administrativa de la situació de violència de gènere serà lliurada a la dona que ho sol·liciti, juntament amb un document en què consti que ha estat informada dels seus drets com a víctima, dels recursos existents, de la possibilitat de denúncia i del dret a la justícia gratuïta, conforme al model que recull l'annex 4.

Relació d'organismes, recursos i serveis que, d'acord amb el que preveu l'article 23 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, acrediten les situacions de violència de gènere:

- Oficines de l'Institut Català de les Dones, serveis socials i serveis de la Direcció General per a l'erradicació de les violències masclistes.
- Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE).
- Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD).
- Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte (OAVD).
- Recursos públics d'acolliment i entitats subvencionades per una administració pública concreta per a l'atenció de dones víctimes de la violència de gènere.

5. LA XARXA LOCAL

La **xarxa local d'actuació contra la violència ver les dones** està formada per tots els serveis i institucions que poden intervenir en qualsevol dels nivells que operen en l'abordatge integral descrit, amb major o menor grau d'implicació i que, conjuntament, conformen el circuit d'actuació i contribueixen al tractament i la prevenció de la violència masclista (vegeu-ne l'annex 1).

La metodologia de treball estarà dissenyada a partir d'aquestes organitzacions:

-
- Comissió tècnica

 - Grup Motor

 - Grup de treball de Prevenció

 - Grup de treball de Reparació Integral

Progressivament, en el treball a desenvolupar en el marc d'aquest protocol es formaran grups de treball específics, en funció dels àmbits o de les formes de violència, ja que els darrers anys l'Oficina Tècnica d'Igualtat i LGTBI+ ha avançat en el treball per a l'abordatge d'altres àmbits i formes de violència amb la creació de metodologies i materials de treball, tant localment com comarcalment.

5.1 Comissió tècnica

La xarxa local es fa operativa mitjançant la Comissió tècnica, que representa l'òrgan tècnic responsable de dinamitzar la xarxa i de fer el seguiment del funcionament del protocol, així com d'impulsar les millores necessàries perquè tant la xarxa com el protocol s'adaptin a les necessitats i a la realitat canviant del municipi. La Comissió tècnica és, doncs, el nucli impulsor i organitzatiu de la xarxa, responsable de mantenir la voluntat de cooperació interdepartamental i interinstitucional.

La Comissió tècnica es reunirà un mínim de dues vegades a l'any per avaluar el funcionament de la xarxa, l'aplicació del protocol i el seguiment de les intervencions conjuntes dutes a terme. Tanmateix, s'ha de revisar la planificació de les actuacions anuals a desenvolupar des dels diversos serveis que conformen la xarxa. És important que almenys una persona representant de cadascun dels serveis i institucions de la xarxa assisteixi a aquestes reunions.

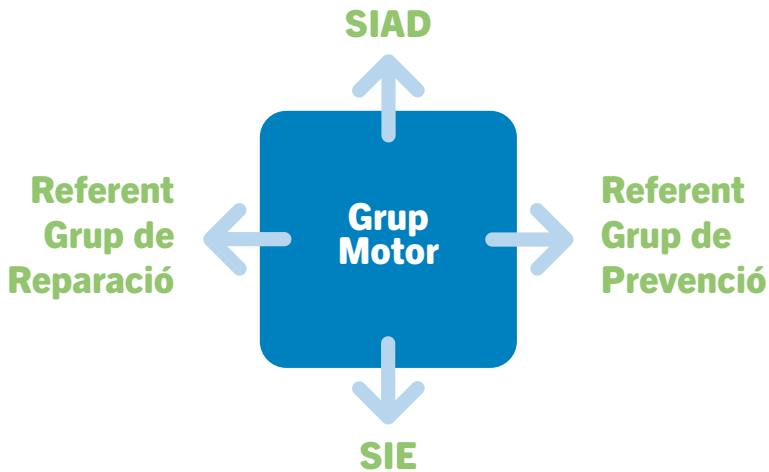
5.2 Grup Motor

El Grup Motor serà l'encarregat de vetllar pel bon funcionament dels grups de treball (prevenció i reparació integral). Aquesta comissió està coordinada per la tècnica referent del Servei d'Informació i Atenció a la Dona (SIAD), una persona referent del Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE), una persona referent del Grup de Prevenció i una persona referent del Grup de Reparació. El Grup Motor és, doncs, el nucli impulsor i organitzatiu de la xarxa, responsable de mantenir la voluntat de cooperació interdepartamental i interinstitucional.

La referent de coordinació del Grup Motor ha de vetllar per desenvolupar les funcions següents:

- Assegurar un espai de trobada idoni i dotat dels recursos necessaris per al bon desenvolupament de les reunions.
- Gestionar les convocatòries i proposar l'ordre del dia.
- Conduir les reunions.
- Promoure la reflexió sobre la coordinació professional i proposar, si escau, estratègies de millora.
- Facilitar informació, recursos i documents de treball que permetin intercanviar coneixements, criteris i experiències.
- Donar suport als diferents serveis i vetllar pel bon funcionament dels grups de treball.
- Fer el recull de necessitats formatives i cercar les persones expertes per desenvolupar aquesta formació.
- Representar el protocol local de Mataró a les reunions del circuit comarcal formant part de l'equip comarcal.
- Recollir les necessitats i propostes i gestionar les consultes.

Figura 4. Composició del Grup Motor.

Font: elaboració pròpia.

El funcionament que establim, doncs, en aquest protocol, el basem en la intersecció del Grup Motor i els dos nivells d'intervenció que operen en l'abordatge integral de la violència masclista: **la prevenció i la recuperació integral**. Aquests dos nivells es materialitzen com a grups de treball que es reuniran com a mínim tres o quatre cops l'any.

5.3 Grup de Prevenció

Recordem que la **prevenció és** el conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la violència masclista, per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable.

Per tant, el Grup de treball de Prevenció estarà format per les persones professionals dels sectors en què destaquen les competències esmentades.

Aquest grup de treball designarà una persona referent que formarà part del Grup Motor.

Figura 5. Composició del Grup de Prevenció.

Font: elaboració pròpia.

Objectius referencials del Grup de Prevenció:

- Establir un pla de treball anual.
- Planificar estratègies de prevenció.
- Analitzar i planificar estratègies per millorar la detecció.
- Elaborar plans de formació i reciclatge en funció de les necessitats detectades.
- Proposar campanyes de sensibilització a la ciutadania.
- Analitzar els factors de risc segons les poblacions ateses a cada municipi.
- Facilitar el coneixement de les formes de violència i els àmbits en què es

pot produir per augmentar-ne la identificació i el rebuig.

- Divulgar la descripció i la promoció dels drets de les dones, joves i infants.
- Promoure la coeducació, les relacions igualitàries i la resolució de conflictes sense violència.
- Treballar per aconseguir ampliar les polítiques públiques de prevenció integral de totes les formes de violència masclista.
- Treballar els micromasclismes com a formes de violència masclista encobertes.

El Grup de Prevenció pot crear grups de treball que abordin temes específics relacionats amb la prevenció.

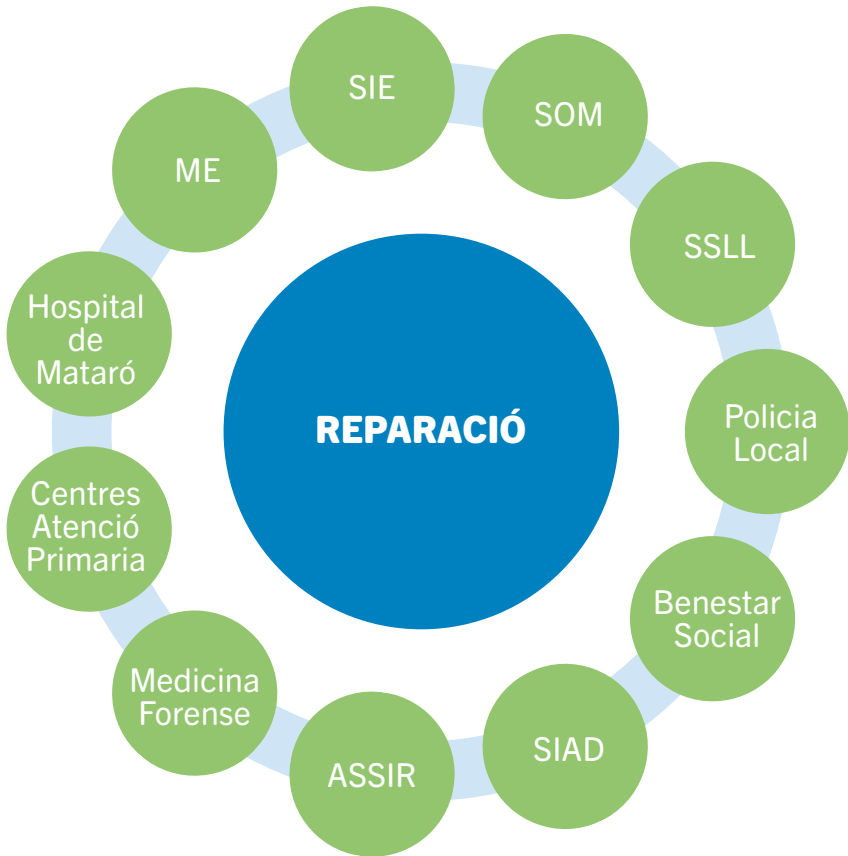
5.4 Grup de Reparació Integral

Recordem que la reparació és el **conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars**, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, **que contribueixen a restablir tots els àmbits danyats per la situació viscuda**, garantint l'acompanyament i l'assessorament necessaris.

Per aconseguir la recuperació i el restabliment dels danys i les seqüeles patides per les dones, aquest grup de treball es configura amb les persones referents dels àmbits professionals especialitzats en l'atenció i l'acompanyament de les dones.

Figura 6. Composició del Grup de Reparació.

Font: elaboració pròpia.

Objectius referencials del Grup de Reparació Integral:

- Dissenyar un pla de treball anual.
- Determinar els plans de formació adequats a les necessitats de les persones professionals del territori.
- Revisar el treball en xarxa, les coordinacions i les derivacions, entre d'altres.

-
- Compartir i/o dissenyar eines i documents de treball.
 - Consensuar la metodologia del treball de casos.
 - Seguiment de casos d'alta complexitat.
 - Establir sistemes d'informació que permetin actualitzar la informació i la formació de les persones que hi intervenen.
 - Elaborar materials de suport, com ara guies d'intervenció.
 - Crear grups de treball específics.
 - Elaborar protocols específics segons les formes de violència.
 - Evitar la revictimització/victimització secundària de les dones ateses.
 - Recollir i analitzar les dificultats sorgides en la pràctica diària del circuit i en el treball en xarxa de les persones professionals i fer propostes de millora i optimització del circuit i del treball en xarxa.

5.5 Avaluació del protocol

Pel que fa a l'**avaluació del protocol**, i als diferents projectes o actuacions que es desenvolupin, s'aplicaran un seguit d'indicadors quantitius alguns dels quals requereixen el compromís de tots els serveis per recollir la informació:

-
- Nombre de reunions portades a terme per la xarxa.
 - Nombre de professionals que han participat en les reunions, amb dades desagregades per la variable de sexe/gènere.
 - Nombre d'activitats de sensibilització i prevenció fetes.
 - Nombre de víctimes ateses pels serveis, amb dades desagregades per la variable de gènere.
 - Nombre de casos treballats en xarxa.
 - Nombre d'activitats de formació fetes.
 - Nombre de professionals que han participat en les formacions dutes a terme, amb dades desagregades per la variable de sexe/gènere.

El protocol s'avaluarà anualment i s'elaborarà una memòria que reculli totes les activitats fetes des de la xarxa, que es presentarà davant tots els seus membres (vegeu-ne l'annex 1).

6. PROTOCOLS D'ACTUACIÓ EN ELS ÀMBITS PROFESSIONALS

A continuació es detallen els agents locals que poden estar implicats en casos de violència masclista i les seves actuacions al respecte.

6.1 Cossos de seguretat

6.1.1. Mossos d'Esquadra

DADES DEL SERVEI	
Nom	Mossos d'Esquadra
Adreça	Avinguda de Lluís Companys, 87. Mataró
Telèfon	93 741 81 00
Adreça electrònica	itpg31117@gencat.cat
Lloc web	https://mossos.gencat.cat
Descripció del servei	<p>La policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (PG-ME) ha de vigilar i controlar el compliment exacte de les mesures acordades pels òrgans judicials. En el marc de cooperació establert amb les forces i cossos de seguretat, les policies locals de Catalunya han de col·laborar per assegurar el compliment de les mesures acordades pels òrgans judicials.</p> <p>Les administracions públiques de Catalunya han de garantir que els cossos de policia autonòmica i local prestin l'atenció específica en protecció a les dones que pateixen alguna de les formes de violència que aquesta llei recull.</p> <p>Les administracions públiques de Catalunya han de garantir que els cossos policials disposin de l'adequada formació bàsica en matèria de violència masclista i de la formació i la capacitació específiques i permanents en matèria de prevenció, assistència i protecció de les dones que pateixen violències.</p> <p>Les actuacions de la PG-ME no només van orientades als casos de violència masclista, sinó que també inclouen tot el ventall de víctimes de violència domèstica i altres persones vulnerables. És per això que la PG-ME es planteja una acció integral per garantir l'emparament i la protecció de qualsevol d'aquestes víctimes.</p> <p>La PG-ME focalitza les seves actuacions de manera transversal, amb víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables, des dels vessants de la prevenció, la detecció, l'atenció, el seguiment i la protecció d'aquestes víctimes.</p> <p>Les actuacions policials comprenen tant el treball preventiu, orientat a aquestes víctimes, com totes aquelles accions dutes a terme des del moment en què es té notícia que una persona pot ser o és víctima de violència masclista i/o domèstica, fins al moment en què finalitza el seguiment del seu cas per absència de risc.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	
Prevenió	<p>Per guanyar eficàcia en la prevenció i l'atenció de les víctimes de violència masclista i domèstica, la PG-ME duu a terme una sèrie d'accions preventives amb l'objectiu de detectar i donar resposta a les necessitats de les possibles víctimes.</p> <p>La PG-ME desenvolupa accions de sensibilització a la ciutadania a través de presentacions (xerrades) per crear espais de reflexió sobre què és la violència masclista i domèstica i com es detecta. Aquestes presentacions estan adreçades a la comunitat, programes per a joves, col·laboració amb organitzacions i entitats assistencials, etc. L'objectiu principal és la sensibilització de la ciutadania per generar canvis i modificacions en l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista i domèstica.</p> <p>La PG-ME també col·labora i participa en circuits territorials i en taules locals i comarcals, així com en comissions específiques, que tenen com a finalitat establir una intervenció coordinada entre tots els operadors de la xarxa, establint protocols d'actuació i fluxos de comunicació per coordinar les intervencions d'una manera integral.</p>
Reparació	<p>Atenció a la víctima</p> <p>Consisteix a escoltar, informar i assessorar les víctimes que pateixen violència masclista i domèstica sobre els drets que tenen i les accions que poden emprendre, així com sobre els organismes als quals poden acudir per exercir els seus drets.</p> <p>La PG-ME duu a terme la instrucció de les diligències policials, la informació dels drets de la víctima i la sol·licitud de l'ordre de protecció, i la tramet a l'autoritat judicial/Fiscalia corresponent.</p> <p>Seguiment i protecció</p> <p>La PG-ME valora el risc que pateix la víctima en cada cas i proposa, si escau, mesures policials de protecció. Aquestes mesures estan destinades a garantir una protecció eficaç a qualsevol víctima de violència masclista i domèstica i s'adapten a les necessitats i circumstàncies de la víctima. També serveixen per mantenir una comunicació ja sigui esporàdica o bé permanent amb aquestes persones, poder-les localitzar en cas de necessitat i proporcionar-los una atenció i una protecció immediates davant situacions d'emergència. Aquestes mesures poden ser determinades d'ofici o mitjançant una interlocutòria judicial/Fiscalia.</p> <p>Intervenció policial</p> <p>En motiu del Procés d'atenció a les víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables, la PG-ME serà l'òrgan encarregat de preservar la integritat física de la víctima i d'acompanyar-la a un centre sanitari o de gestionar-ne l'assistència sanitària, quan sigui necessari.</p>

ALTRES CONSIDERACIONS

Recursos del servei

El Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) és la unitat de la PG-ME amb formació especialitzada per fer l'atenció i el seguiment de les víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables. Aquests grups atenen, informen i assessoren les víctimes sobre els drets i les accions que poden emprendre i sobre els organismes als quals poden acudir per exercir aquests drets. El personal funcionari de la PG-ME adscrits als GAV estan en contacte amb les diverses persones professionals del territori que intervenen en l'abordatge del fenomen de la violència masclista i domèstica, establint protocols d'actuació i fluxos de comunicació per coordinar les intervencions d'una manera integral. Una altra de les tasques que assumeixen els GAV és el contacte amb les víctimes i el seguiment dels casos de manera individualitzada per garantir la seva seguretat i el compliment de mesures que l'autoritat judicial hagi pogut determinar.

Els GAV són grups especialitzats en l'atenció i el seguiment de les víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables, en totes les àrees bàsiques policials (ABP) i comissaries de districte (CD) de la PG-ME. Els GAV són actualment l'eina de qualitat que té la policia i tenen, entre altres funcions, la prevenció, la detecció, l'atenció, el seguiment i la protecció de les víctimes de violència de masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables.

L'Oficina d'Atenció a la Ciutadania (OAC) és el servei de la PG-ME instal·lat en cadascuna de les seves comissaries i que té com a funció principal recollir totes les denúncies d'àmbit penal presentades per la ciutadania. En qualsevol cas, les denúncies relacionades amb els àmbits de la violència masclista, domèstica i d'altres víctimes vulnerables sempre es deriven posteriorment al GAV de referència per al seu assessorament, derivació a altres serveis i, si escau, seguiment individualitzat.

Si la víctima no desitja denunciar els actes, es posarà en coneixement de l'autoritat judicial competent d'ofici, i s'informarà la víctima d'aquest fet i del procediment a seguir en aquests casos. S'ha de tenir present que, en relació amb determinades tipologies penals, caldrà necessàriament la prèvia denúncia de la víctima (per exemple, en delictes contra la llibertat sexual, faltes per injúries o delictes contra els deures familiars) i, en altres casos, es requerirà que la víctima presenti una querella (delictes privats). No obstant això, en tots aquests casos, malgrat que no es disposi de la denúncia de la víctima, i/o amb independència que es presenti o no querella per part de la víctima, la PG-ME dirimirà, així mateix, ofici informatiu a l'autoritat judicial competent, amb tota la informació que s'hagi esbrinat. A més a més, es duran a terme les diligències o gestions preventives d'assegurament de prova que siguin necessàries.

Quan la víctima estigui en condicions de denunciar els fets, serà informada dels seus drets i del dret a sol·licitar assistència jurídica especialitzada i, si escau, gratuïta (d'acord amb el que preveu la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta), de forma immediata, o bé a designar un advocat de la seva elecció. Si ho sol·licita, s'ha de requerir la presència de l'advocat de torn d'ofici perquè l'assisteixi en la seu policial i/o judicial (del torn específic de violència domèstica/de gènere, si en el partit judicial se'n disposa). Finalment, serà informada del dret a sol·licitar una ordre de protecció d'acord amb l'article 62 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, i amb l'article 544ter de la Llei d'enjudiciament criminal (LECr), apartats 1 i 2, que regulen tant la petició com el tràmit de l'ordre, o altres mesures de protecció.

En el cas que la víctima sigui estrangera no comunitària en situació administrativa irregular a Espanya, caldrà informar-la dels drets que l'assisteixen d'acord amb la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

Observacions

Observacions	<p>La PG-ME acompanyarà, si cal, la dona i els seus fills i filles al lloc d'acolliment d'urgència de referència, sempre que aquesta no disposi de cap altre domicili que pugui garantir la seva seguretat. I alhora, perquè pugui ser atesa, se la derivarà als serveis socials.</p> <p>En tots els casos, les víctimes seran informades dels altres serveis i recursos assistencials de què disposa perquè pugui adreçar-s'hi.</p> <p>La PG-ME informará la víctima de les mesures d'autoprotecció que pot adoptar, valorant l'existència o no de mesures de protecció i el moment en què es produeix l'episodi de violència:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mesures d'autoprotecció prèvies a un episodi de violència. • Mesures d'autoprotecció durant un episodi de violència. • Mesures d'autoprotecció posteriors a un episodi de violència. <p><u>(Vegeu-ne l'annex 8 de mesures d'autoprotecció per a dones).</u></p>
	Valoració del risc
	<p>En el cas de víctimes de violència masclista i domèstica que necessitin protecció policial, independentment que gaudeixin o no de mesures judicials de protecció, la PG-ME podrà establir els diferents nivells de protecció en funció del nivell de risc. Aquests són els cinc nivells de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primer nivell o risc molt alt. • Segon nivell o risc alt. • Tercer nivell o risc mitjà. • Quart nivell o risc baix. • Cinquè risc o risc no apreciat. <p>La PG-ME, mitjançant els grups d'atenció a la víctima (GAV), fa el seguiment a les víctimes de violència masclista i domèstica que disposen o no de mesures judicials de protecció. Aquest seguiment a la víctima consisteix a dur a terme gestions dirigides a la seva orientació i seguretat.</p>
	Coordinacions
	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinació i derivació al Centre d'Informació i Recursos per a les Dones i Atenció a la Diversitat Sexual i de Gènere (CIRD). • Coordinació amb el Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) del Maresme. • Coordinació amb les oficines de benestar social. • Coordinació amb els agents judicials. • Altres coordinacions necessàries per seguir el cas.

6.1.2. Policia local

DADES DEL SERVEI	
Nom	Policia local de Mataró
Adreça	Plaça Granollers, 9. Mataró
Telèfon	112 i 93 758 23 33
Adreça electrònica	uac@ajmataro.cat
Lloc web	https://www.mataro.cat/ca/temes/policia-local
Descripció del servei	<p>La Policia local contribueix a millorar la qualitat de vida i el benestar social de la ciutat protegint la convivència cívica i la seguretat de persones, béns, drets i llibertats, gràcies a un servei de proximitat i qualitat que satisfà les demandes de la ciutadania.</p> <p>Des de la Unitat d'Atenció a la Ciutadania (UAC) es recullen les denúncies per fets delictius (robatoris amb força, robatoris amb violència, ocupacions, lesions, etc.).</p> <p>En l'àmbit de la llar s'hi inclouen els delictes per violència de gènere, ja sigui per maltractaments, lesions o amenaces.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	<ul style="list-style-type: none"> • Informació a les víctimes i assessorament.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Recollida de denúncies. • Coordinació amb l'advocat/ada d'ofici d'atenció a les víctimes de violència de gènere perquè aquestes dones siguin assessorades abans, durant i després de la presa en declaració de la denúncia. • Detenció de l'autor. • Trasllat a l'hospital de les víctimes quan sigui necessari.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Coordinacions
	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinació amb els serveis municipals de l'Ajuntament de Mataró en relació amb l'actuació feta en casos de violències masclistes. • Coordinació i col·laboració amb el cos de Mossos d'Esquadra.
	Valoració del risc
	En el moment de recollir la denúncia, es fa un qüestionari de valoració del risc a la víctima.

6.2 Sanitat

6.2.1 Àrees bàsiques

6.2.1.a Centres d'atenció primària (CAP)

DADES DEL SERVEI	
Nom	ICS (Institut Català de la Salut)
Adreça	Carrer Méndez Núñez, 49 (80911). Badalona
Telèfon	93 384 24 38
Adreça electrònica	direcciomaresme.mn.ics@gencat.cat
Lloc web	https://ics.gencat.cat/cat
Descripció del servei	<p>El servei sanitari d'atenció primària de la salut és el primer punt de contacte de la ciutadania amb el sistema de salut. Aquest servei és clau en la promoció de la salut, en la prevenció de malalties i en el diagnòstic, el tractament i la gestió de condicions de salut a nivell comunitari. L'atenció primària es basa en una atenció integral, contínua i accessible, proporcionada per un equip multidisciplinari que inclou personal mèdic de família, personal d'infermeria, personal de treball social i altres professionals sanitaris.</p> <p>A Mataró, els centres d'atenció primària de l'Institut Català de la Salut són:</p> <p>CAP Ronda Prim Ronda de Joan Prim, 35 Telèfon: 93 755 05 19</p> <p>CAP Rocafonda-El Palau Ronda Pintor Rafael Estrany, 8 Telèfon: 93 755 62 07</p> <p>CAP Ronda Cerdanya Carrer Vallès, 37 Telèfon: 93 741 57 85</p> <p>CAP La Llàntia Carrer Mare de Déu de Guadalupe, 2 Telèfon: 93 741 69 69</p> <p>CAP II El Maresme Camí del Mig, 36 Telèfon: 93 741 60 73</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

<p>Prevenió</p>	<p>Les estratègies preventives tenen com a objectiu impedir la normalització de la violència i evitar-la o disminuir-la mitjançant la reducció dels factors de risc, i també, a través d'accions dirigides a sensibilitzar la ciutadania, especialment les dones, impulsen la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formació d'equips per a l'abordatge de situacions de violència masclista. • Sensibilització i conscienciació de la ciutadania mitjançant activitats grupals i comunitàries. • Educació en la salut sexual i afectiva. • Activitat comunitària amb altres entitats, serveis i agents de la comunitat.
<p>Reparació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interconsulta entre professionals assistencials i del treball social sanitari. • Derivació a la xarxa de serveis segons els protocols (vegeu-ne l'apartat «Observacions»). • Informació i derivació al CIRID. • Intervenció grupal psicoeducativa per a situacions generadores de malestar emocional.

ALTRES CONSIDERACIONS

<p>Observacions</p>	<p>Dins l'àmbit de la salut hi ha els protocols vigents següents:</p> <p>Protocols de salut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Model d'atenció a la salut de les dones que viuen o han viscut situacions de violències masclistes i la dels seus infants (2021). • Protocol per a l'abordatge de la violència masclista en l'àmbit de la salut a Catalunya (2010). • Protocol per a l'abordatge de la violència masclista en l'àmbit de la salut a Catalunya. Document operatiu de violència sexual (2010). • Protocol marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista (2009). • Protocol de seguiment de l'embaràs a Catalunya (2018). <p>Recursos del servei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Full de monitoratge. • Testos de cribratge del risc de violència contra la dona (RVD). • Equip de treball multidisciplinari format per: metge/essa de família, professional del servei d'infermeria, treballador/a social sanitari/ària, odontòleg/òloga, pediatre/a, nutricionista, fisioterapeuta i referent de benestar emocional comunitari (REBEC). <p>Coordinacions</p> <p>Interconsulta entre el personal professional assistencial i del treball social sanitari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coordinació amb el Centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR). • Coordinació i derivació amb el CIRID. • Coordinació amb el SIE. • Coordinació i derivació amb Benestar Social. • Coordinació amb el GAV de Mossos d'Esquadra.
----------------------------	--

	Recollida d'informació
	La detecció de la violència masclista pot donar-se en qualsevol de les consultes sanitàries, atès que aquests espais representen una oportunitat de contacte amb la dona per plantejar qüestions relacionades amb els professionals a través de l'entrevista. La informació és recollida durant l'entrevista clínica en el transcurs d'una visita, sigui quin sigui el motiu inicial de la visita.
	Identificació de la violència/valoració del risc
	El resultat de la valoració dels indicadors de sospita ajuda a determinar si es tracta d'una sospita o d'un cas confirmat de violència masclista, amb concreció de la gravetat i la tipologia. La valoració es duu a terme a diferents nivells: valoració biopsicosocial de la situació de violència, valoració del risc, etc., i es va completant en visites successives i a mesura que s'aprofundeix en el coneixement de la dona. Tota la informació és registrada en la història clínica de la pacient.

6.2.1.b) Àrees bàsiques de salut (ABS)

DADES DEL SERVEI	
Nom	ABS CSdM (Mataró Centre i Cirera Molins)
Adreça	Ronda Frederic Mistral, 4 / Camí Ral, 208. Mataró
Telèfon	93 757 55 54 / 93 755 51 90
Adreça electrònica	absmatarocentre@c sdm .cat , abscireramolins@c sdm .cat
Lloc web	https://www.csdm.cat
Descripció del servei	<p>Els serveis d'atenció primària del Consorci Sanitari del Maresme (CSdM) a Mataró són l'ABS Mataró Centre i l'ABS Cirera-Molins.</p> <p>CAP Mataró Centre Carrer Camí Ral el Ravalet, 208 Telèfon: 93 755 51 90</p> <p>CAP Cirera-Molins Ronda de Frederic Mistral, 4 Telèfon: 93 757 55 54</p> <p>La tasca principal dels centres d'atenció primària, pel que fa a casos de violència masclista, és la detecció. Pot fer-la qualsevol membre de l'equip.</p> <p>Com que la metgessa de família, la infermera, la pediatra i també les altres professionals del centre són les persones que fan el seguiment de la salut de la dona, s'afavoreix que es creï una relació de confiança amb la pacient. Sovint són aquestes professionals les que detecten les situacions de violència, o bé són les dones que estan patint la violència les que ho exposen.</p> <p>Pel que fa a l'atenció, cal tenir en compte que les dones que han manifestat al personal sanitari que són víctimes de violència masclista solen ser dones que mantenen una relació de confiança amb aquest personal. És per aquest motiu que sovint, abans de derivar-les als serveis corresponents, es treballa amb elles per vincular-les a un altre servei especialitzat.</p> <p>Les persones professionals que detecten el possible cas de violència deriven la situació a Treball Social Sanitari (TSS), que és la figura referent de violència als centres d'atenció primària. En casos urgents se cita la dona al més aviat possible.</p> <p>L'àmbit del TSS desenvolupa accions de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valoració social completa i valoració del risc. • Activació de recursos de la xarxa: Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD), SIE, els serveis socials, Mossos d'Esquadra (ME), Col·legi de l'Advocacia, entre d'altres. • Seguiment i coordinació amb altres professionals del propi centre per concretar un pla d'actuació i/o amb altres professionals que poden intervenir en el cas. <p>Davant de qualsevol tipus de maltractament es presta l'atenció sanitària corresponent i necessària i es deriva a altres serveis en funció de la urgència i la gravetat de les lesions.</p> <p>Des dels CAP, si escau, es fa el comunicat judicial de lesions, que es consensua amb els dispositius judicials del territori, independentment de la tramitació de la denúncia. L'enviament és telemàtic.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	
Prevenició	<ul style="list-style-type: none"> • Treball de prevenció de les violències masclistes mitjançant l'acompanyament terapèutic. • Participació del personal professional en activitats de formació sobre violència de gènere.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Acompanyament i assessorament social. • Acompanyament sanitari (mèdic, psicològic i d'infermeria). • Activació de recursos comunitaris.

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Recursos del servei
	<ul style="list-style-type: none"> • Tots dos centres estan formats per persones professionals de la medicina, la infermeria, el treball social, l'odontologia, la psicologia, la fisioteràpia i l'Administració, i per persones referents del benestar emocional. • En el cas que es valori adient, les víctimes es poden beneficiar de formar part de sessions grupals per aprendre recursos i eines per gestionar el malestar emocional i l'ansietat. • Recursos comunitaris i de la xarxa local d'abordatge de les violències masclistes. • Programa Salut i Escola, que té el propòsit de potenciar la coordinació dels centres docents, els serveis educatius i els serveis sanitaris en accions de promoció de la salut i d'atenció a l'alumnat. El programa busca, mitjançant la Consulta Oberta (professional de la infermeria que es desplaça periòdicament al centre docent), afavorir l'accessibilitat de cara a la prevenció de situacions de risc i per a l'atenció precoç dels problemes de salut dels adolescents en l'àmbit sanitari amb garanties de privacitat, confidencialitat i proximitat.
	Recollida d'informació
	La informació recollida en les valoracions del servei queda registrada en la història clínica de la pacient.
	Protecció de dades
	<p>El programa informàtic dels centres d'atenció primària incorpora un programa de salut perquè qualsevol professional pugui registrar una sospita o un cas confirmat de violència masclista i fer-ne el seguiment.</p> <p>Els centres d'atenció primària es regeixen per la normativa vigent en matèria de protecció de dades sanitàries.</p>
	Valoració del risc
<p>L'objectiu del Programa de salut (PS) és ajudar les persones professionals a fer les tasques de registre, seguiment i acompanyament de les dones que pateixen violència masclista o que se sospita que l'estan patint.</p> <p>Aquesta valoració de violència incorpora eines per a la valoració del risc: cribratge de violència de gènere, violència de la parella (RVD) i escala de benestar emocional, entre d'altres.</p>	

6.2.2. Hospital de Mataró

DADES DEL SERVEI	
Nom	Hospital de Mataró
Adreça	Carretera de Cirera, 23. Mataró
Telèfon	93 741 77 00
Adreça electrònica	jdelfco@csgm.cat
Lloc web	https://www.csgm.cat/ca/centres/hospital-de-mataro/
Descripció del servei	<p>L'Hospital de Mataró disposa d'un protocol que ofereix un marc d'aplicació pràctica des de totes les àrees d'atenció de l'hospital, consultes externes, hospitalització i urgències, per identificar millor les possibles víctimes de violència masclista i garantir l'aplicació correcta de totes les disposicions mèdiques, socials i legals, oferint protecció, suport i informació a la víctima d'una manera integral.</p> <p>Els seus objectius són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Detectar situacions de violència masclista ateses a l'Hospital de Mataró. • Oferir atenció mèdica i biopsicosocial. • Orientar i assessorar sobre actuacions a desenvolupar. <p>El servei està adreçat a persones residents a la comarca del Maresme.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	Dur a terme formacions optatives i subvencionades per a professionals amb la finalitat d'afavorir la detecció i la intervenció de les violències masclistes des de totes les àrees.
Reparació	Oferir atenció mèdica i biopsicosocial en casos de violències masclistes.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Existeix un protocol per atendre les víctimes de violència masclista a l'hospital, tant des del servei d'urgències com des de les consultes externes, o bé en situacions d'ingrés hospitalari.
	Coordinacions
	S'estableixen coordinacions i derivacions principalment amb el Grup d'Atenció a la Victima (GAV) dels Mossos d'Esquadra, els serveis socials, l'àrea de treball social dels ambulatoris, el SIAD i el SIE.
	Recollida d'informació
	L'equip mèdic reuneix la informació en un informe mèdic mitjançant una exploració i/o proves complementàries. A nivell social, aquesta informació es recull a la històrica clínica i/o informe de la pacient mitjançant una entrevista.
	L'equip mèdic elabora un informe mèdic i, paral·lelament, un comunicat judicial que s'envia de manera automàtica al jutjat. A nivell social, la informació queda recollida a la història clínica i/o en fulls de derivació al recurs que es consideri.
	Protecció de dades
	En l'àmbit sanitari s'aplica la normativa de protecció de dades de salut i socials.
Valoració del risc	
Es valora a nivell multidisciplinari mitjançant una valoració mèdica i social.	

6.2.3. Atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)

DADES DEL SERVEI	
Nom	Atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)
Adreça	Ronda Prim, 35. Mataró
Telèfon	93 756 21 12
Descripció del servei	<p>Els serveis que s'ofereixen des del centre inclouen l'atenció al jovent, el consell reproductiu, el control i seguiment de l'embaràs, el diagnòstic prenatal, la interrupció voluntària de l'embaràs, l'educació maternal, l'atenció al puerperi, la prevenció del càncer de coll uterí i del càncer de mama, l'atenció a les malalties de transmissió sexual i a la patologia ginecològica, l'activitat comunitària a persones adultes, l'educació afectiva i sexual i l'atenció a la violència vers les dones.</p> <p>El servei està adreçat a persones residents a Mataró.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar situacions de violència envers la dona en la visita preconcepcional. • Realització del test de violència de gènere a totes les gestants una vegada per trimestre. • Realització del test de violència de gènere en el seguiment postpart. • Realització del test de violència de gènere després de practicar una interrupció voluntària de l'embaràs (qüestionari PVS Feldhaus 1997). • Observació de la dinàmica de la relació durant les primeres visites de l'embaràs.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Derivació al personal de treball social corresponent en casos de detecció de violències masclistes.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Recursos del servei
	<ul style="list-style-type: none"> • Utilització de testos de cribatge. • Contacte per correu electrònic amb la treballadora social de referència. • El centre està format per un equip multidisciplinari integrat per sis consultes de llevadores, sis consultes de ginecòlogues, una consulta de psicòloga, un despatx de coordinació i una aula d'educació sanitària.
	Coordinacions
	Coordinació amb la persona referent de la dona a Serveis Socials i derivació als serveis de la xarxa local per a l'abordatge de situacions de violències masclistes.
	Protecció de dades
<ul style="list-style-type: none"> • Tota la informació és registrada a la fitxa de la pacient. • Aplicació de la llei de protecció de dades. 	

6.2.4. Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA)

DADES DEL SERVEI	
Nom	Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA)
Adreça	Carretera de Cirera,240. Mataró
Telèfon	93 741 77 86
Adreça electrònica	cad.mataro@csgm.cat
Lloc web	https://www.csgm.cat/ca/centres/salut-mental-i-addiccions/
Descripció del servei	<p>I servei ambulatori de salut mental inclou el CSMA, els centres d'atenció i seguiment (CAS), l'hospital de dia i el Servei Especialitzat en Salut Mental i Discapacitat Intel·lectual (SESM-DI). Tots els serveis tenen circuits d'actuació concrets en els casos de violència masclista i, en alguns casos, també protocols. El procediment que s'ha de seguir és aquest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Detecció per part de qualsevol professional de l'equip: personal de psiquiatria, psicologia, infermeria, educació social i teràpia ocupacional de possibles casos de violència masclista. • Derivació a Treball Social, a la persona referent en casos de violències masclistes. La persona treballadora social s'ocupa de: <ul style="list-style-type: none"> – Valorar la situació psicossocial i els indicadors de risc. – Orientar i oferir assessorament social, mèdic i legal. – Activar els recursos de la xarxa local per a l'abordatge de les violències masclistes. – Fer el seguiment del cas. – Treballar el cas en equip. – Establir les coordinacions necessàries. <p>El servei s'adreça a persones de més de 18 anys de la comarca del Maresme.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	<ul style="list-style-type: none"> • Treball de prevenció mitjançant l'acompanyament terapèutic. • Participació de les persones professionals en activitats de formació vinculades a les violències masclistes.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Acompanyament i assessorament social. • Acompanyament sanitari (psiquiàtric, psicològic i d'infermeria). • Activació de recursos comunitaris.

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Recursos del servei
	Els equips professionals propis formats per professionals dels àmbits de la psiquiatria, la psicologia i la infermeria, l'educació social i la teràpia.
	Coordinacions
	Establiment de coordinacions amb la xarxa de recursos del municipi com a element imprescindible per atendre la pacient de manera integral i activar de forma efectiva tots els recursos pertinents i, alhora, evitar revictimitzacions.
	Recollida d'informació
	El CSMA disposa de protocols propis i protocols marc que regulen tota l'actuació que s'ha de seguir. Tota la recollida d'informació queda enregistrada als informes i a la història clínica de la pacient.
	Protecció de dades
	L'Hospital de Mataró i el Centre de Salut Mental es regeixen per la normativa de protecció de dades sanitàries aplicable.
	Valoració del risc
La treballadora social és la gestora del cas i qui avalua la situació de risc, en coordinació amb la resta de l'equip multidisciplinari.	

6.2.5. Servei de Protecció Civil i Salut de l'Ajuntament de Mataró

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei de Protecció Civil i Salut de l'Ajuntament de Mataró
Adreça	Avinguda Puig i Cadafalch, 101. Mataró
Telèfon	010. Fora de Mataró: 900 859 009
Adreça electrònica	salutpublica@ajmataro.cat
Lloc web	https://www.mataro.cat/ca/temes/proteccio-civil
Descripció del servei	<p>El Servei de Salut Pública de l'Ajuntament de Mataró duu a terme accions per fomentar la salut individual i col·lectiva i per impulsar l'adopció d'estils de vida saludables, mitjançant intervencions adequades en matèria d'informació, comunicació i educació sanitàries i de reducció de riscos.</p> <p>També actua per garantir la seguretat alimentària i per preservar la salut de la població davant els agents físics, químics i biològics presents al medi.</p> <p>Totes les accions desenvolupades incorporen una perspectiva de gènere i fomenten la igualtat entre homes i dones.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevençió	Participació en el Protocol local per a l'abordatge de les violències masclistes de l'Ajuntament de Mataró.
------------------	---

6.3 Servei d'igualtat i diversitat ciutadana

6.3.1. Servei de Primera Acollida i Mediació Intercultural de l'Ajuntament de Mataró

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei de Primera Acollida i Mediació Intercultural
Adreça	Carrer Juan Sebastian Elcano, 6, 2a porta. Mataró
Telèfon	93 758 24 93
Adreça electrònica	acollida@ajmataro.cat
Lloc web	www.mataro.cat/ca/temes/acollida
Descripció del servei	Servei de Primera Acollida a Mataró
	El Servei de Primera Acollida (S1A) és un conjunt d'accions i recursos que responen a les necessitats inicials de formació i d'informació de les persones nouvingudes. Inclou l'acompanyament, la formació i la certificació d'uns coneixements mínims per viure i treballar a Catalunya més fàcilment.
	Mediació intercultural
	La mediació intercultural és una eina que permet, en l'àmbit dels serveis públics, facilitar els processos d'integració de les persones nouvingudes, mitjançant la traducció lingüística i de codis culturals i l'assessorament a les persones professionals que hi treballen i a les persones usuàries que s'hi adrecen. El servei disposa d'un equip de mediació que intervenen, a demanda dels serveis municipals o dels serveis públics d'altres administracions, en els àmbits del benestar social, l'educació, la salut i la inserció sociolaboral. Els idiomes de treball són: català, castellà, anglès, francès, xinès, àrab, amazic i mandinga.

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció, escolta i acompanyament de les persones que acaben d'arribar al municipi. • Derivacions a serveis especialitzats en casos de detecció de violències masclistes. • Projectes comunitaris adreçats a facilitar la integració de les persones nouvingudes al municipi.
Reparació	Acompanyament com a servei de mediació intercultural fins als serveis especialitzats.

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Formacions
	Des del servei s'organitzen formacions vinculades al circuit d'acollida, d'acord amb el que estableix el marc legal vigent. Amb el nom de «Coneixement de l'entorn», s'organitzen sessions adaptades a les necessitats de les persones nouvingudes, en col·laboració amb altres serveis del municipi.
	Recursos dels serveis
	Tècniques d'acollida i mediadors/ores interculturals.
	Coordinacions
Des del Servei de Primera Acollida i Mediació Intercultural s'estableix la coordinació amb altres serveis, com ara el CIRDA, els serveis socials i el cos de Mossos d'Esquadra, entre d'altres.	

6.3.2. Centre per a la Igualtat, Recursos per a les Dones i Atenció a la Diversitat Sexual i de Gènere

DADES DEL SERVEI	
Nom	Centre per a la Igualtat, Recursos per a les Dones i Atenció a la Diversitat Sexual i de Gènere
Adreça	Carrer Cosme Churruca, 88. Mataró
Telèfon	93 702 28 12
Adreça electrònica	siad@ajmataro.cat
Lloc web	https://www.mataro.cat/ca/temes/genero-i-diversitat-sexual
Descripció del servei	<p>El Centre per a la Igualtat, Recursos per a les Dones i Atenció a la Diversitat Sexual i de Gènere (CIRDA) és un servei de titularitat municipal des del qual es planifiquen i s'impulsen les polítiques d'igualtat de gènere (igualtat dona-home i les polítiques de diversitat afectivosexual i de gènere), amb l'objectiu d'incorporar aquesta perspectiva en tots els àmbits municipals, així com accions de sensibilització adreçades a promocionar la igualtat de gènere entre la ciutadania.</p> <p>S'ofereix informació, assessorament i atenció especialitzada a les dones de la ciutat i a persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de patir discriminació o violència per la seva orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.</p> <p>El CIRDA està format per dos serveis d'atenció:</p> <p>El Servei d'Informació i Assessorament a les Dones (SIAD) ofereix a les dones de Mataró una atenció integral i una intervenció des de la perspectiva de gènere per donar resposta a les necessitats i situacions de dificultat que tenen les dones pel fet de ser dones, com a conseqüència d'una societat majoritàriament masclista, androcèntrica i patriarcal.</p> <p>El SIAD dona resposta a les situacions de violència i maltractament que pateixen les dones en els àmbits de la parella, la família, la feina i l'entorn social o comunitari. Aquest servei està adreçat a dones més grans de 16 anys que visquin o estiguin empadronades a Mataró.</p>

Descripció del servei	<p>El Servei d'Atenció Integral (SAI) ofereix una atenció integral a persones LGTBI+ i a la ciutadania en general davant qualsevol necessitat d'acompanyament, suport, informació o discriminació en relació amb la diversitat afectivosexual i de gènere per tal de fer front a les violències LGTBI-fòbiques que tenen l'origen en el sistema sexe-gènere i heteropatriarcal.</p> <p>Atén persones residents a Mataró, majors i/o menors d'edat.</p> <p>El SIAD i el SAI ofereixen atenció a través dels serveis de recepció de la demanda, primera acollida, atenció social i assessorament jurídic i psicològic (vegeu-ne la figura 7).</p>
	<p>1. Servei de Recepció de la Demanda</p>
	<p>La professional de recepció és una tècnica especialista en serveis personals que atén la demanda de les dones i persones LGTBI+ i fa les derivacions pertinents cap a les professionals del servei. Aquest és el primer servei que atén la persona que s'hi adreça i és de gran importància per detectar correctament les seves necessitats i demandes.</p> <p>Les funcions principals del servei són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recepció de la demanda i informació bàsica del servei. • Valoració de la urgència en l'atenció i la tipologia de serveis del CIRD que puguin donar resposta a les necessitats de la persona. • Gestió de l'agenda de les atencions al SIAD i al SAI. • Orientació a altres serveis que puguin donar resposta a les seves necessitats. <p>La demanda pot sorgir per iniciativa pròpia de la persona o per derivació per part d'altres serveis (Hospital de Mataró, Benestar Social, centres d'atenció primària o grups d'atenció a la víctima, entre d'altres). El servei disposa d'un full de derivació perquè els diferents agents puguin tramitar les derivacions corresponents (vegeu-ne l'annex 7).</p>
	<p>2. Servei de Primera Acollida</p>
	<p>Les professionals que fan la primera acollida poden ser treballadores socials, psicòlogues o juristes, segons la casuística de la demanda inicial, i ofereixen un espai d'escolta i primera orientació en relació amb les necessitats objecte de la demanda de la persona atesa.</p> <p>Les funcions principals del servei són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informació sobre el servei i les opcions d'atenció disponibles. • Primera acollida dels casos, contenció emocional, valoració de la demanda i derivació cap a altres serveis específics quan procedeixi. • Coordinació amb el Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) del cos de Mossos d'Esquadra, Policia local, Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE), Serveis Socials (SS) i altres serveis que formin part del circuit del protocol per donar una resposta adient en casos de violències masclistes. • Atenent la demanda de la persona, s'acorda la derivació al Servei d'Atenció Social, al Servei d'Assessorament Jurídic i/o al Servei d'Assessorament Psicològic, segons el cas.
	<p>3. Servei d'Atenció Social</p>
<p>La professional responsable d'aquest servei és una treballadora social que s'encarrega d'informar, orientar i tramitar sol·licituds relacionades amb necessitats socials bàsiques, com ara l'accés a ajuts econòmics, recursos per a l'habitatge, serveis de promoció laboral i serveis públics de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral per a situacions de violència masclista, entre d'altres.</p>	

Descripció del servei	4. Servei d'Assessorament Jurídic
	<p>La professional que atén aquest servei és una assessora jurídica que ofereix informació, orientació i assessorament en matèria civil, laboral i penal en resposta a les demandes del SIAD o del SAI.</p> <p>Les funcions principals del servei són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assessorament i informació sobre qualsevol qüestió penal relacionada amb la violència masclista que afecti dones o persones del col·lectiu LGTBI+. Aquest servei inclou orientació sobre el procediment penal després de la interposició d'una denúncia per violència masclista, així com sobre judicis per delictes i agressions sexuals contra dones o els seus fills i filles, entre d'altres. • Assessorament sobre processos de separació, divorci, parelles de fet, filiacions, adopcions i mesures cautelars. • Coordinació amb el Servei d'Orientació Jurídica (SOJ) del Col·legi de l'Advocacia de Mataró per facilitar la derivació al torn d'ofici.
	5. Servei d'Assessorament Psicològic
	<p>Les professionals d'aquest servei són psicòlogues i ofereixen suport i acompanyament psicològic per desenvolupar estratègies i recursos personals per fer front a situacions de malestar emocional i situacions de violència de les persones ateses al SIAD o al SAI.</p> <p>Les funcions principals del servei són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atenció psicològica amb perspectiva de gènere i limitada en el temps, en relació amb situacions vinculades al gènere: criança, processos de dol, cura a persones dependents, discriminació LGTBI-fòbica i violències masclistes. • Detecció de les violències masclistes en els seus diversos àmbits i formes. • Contenció emocional. • Informació de serveis i recursos i derivació als serveis especialitzats (SIE, Trànsit i altres). • Acompanyament en els processos de recuperació de violències masclistes, si escau, amb una temporalitat limitada. • Desenvolupament de grups de suport psicosocial orientats a afavorir l'empoderament personal. • Desenvolupament de tallers temàtics orientats a afavorir l'empoderament personal. • Gestió de la documentació de canvi de nom de persones trans. • Coordinació amb els recursos i serveis del territori.

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	La promoció de les actuacions contra les violències de gènere impulsades pel CIRD es defineixen segons el sector de la població al qual s'adrecen:
	Persones, entitats i organitzacions:
	<ul style="list-style-type: none"> • Informació i assessorament sobre serveis i recursos locals. • Atenció especialitzada presencial i en línia sobre violències de gènere. • Dinamització de tallers i xerrades de sensibilització. Suport econòmic i tècnic a entitats que treballen en la lluita contra les violències de gènere.

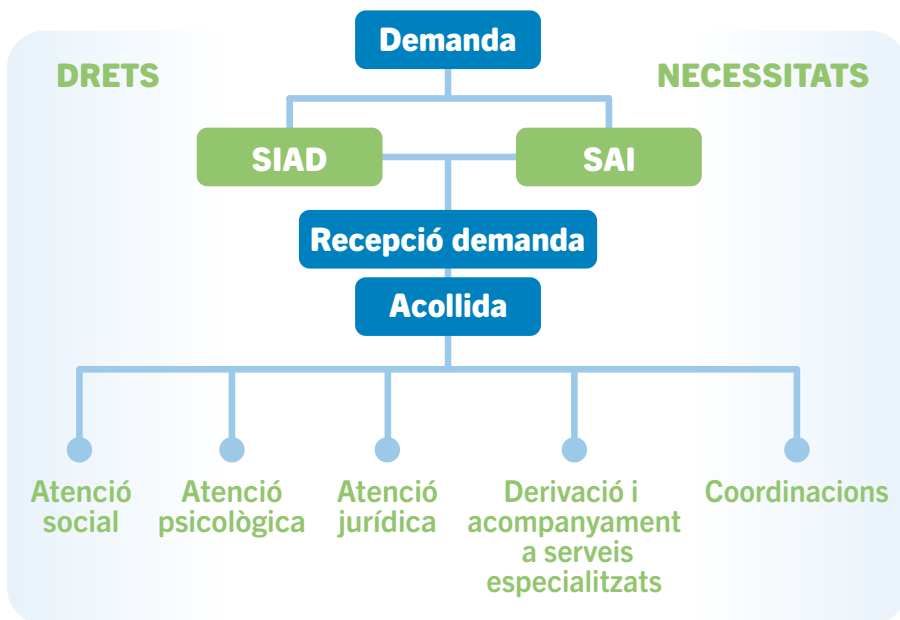
Prevenió	Administració local:
	<ul style="list-style-type: none"> • Disseny, impuls, seguiment i avaluació del Pla d'igualtat de gènere, inclosa l'elaboració del IV Pla per a la ciutadania de Mataró. • Suport tècnic per a la integració de la perspectiva de gènere en mesures governamentals i plans d'actuació. • Elaboració d'informes d'avaluació i memòries. • Coordinació i participació de formacions sobre violències de gènere.
	Ciutadania:
	<ul style="list-style-type: none"> • Disseny, impuls, seguiment i avaluació de campanyes i accions de sensibilització (8 de març, 17 de maig, 28 de maig, 28 de juny, 25 de novembre, etc.). • Coordinació i participació d'accions formatives en violències masclistes i LGTBI-fòbiques.
	Projectes:
	Organització de projectes d'àmbit comunitari adreçats a dones i persones del col·lectiu LGTBI+.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció psicològica, social i jurídica individual i/o grupal per a persones que han viscut situacions de discriminació per raó de gènere i/o violències masclistes, i també per al seu entorn. • Coordinació amb altres agents del protocol i amb altres serveis o organismes especialitzats per organitzar i agilitzar respostes en relació amb l'abordatge de situacions de violència masclista. • Coordinació amb el SIE per facilitar l'accés de les dones i els seus fills i filles al servei de recuperació especialitzat.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Recursos del servei
	<ul style="list-style-type: none"> • El SIAD és el servei de referència per activar l'ATENPRO, el servei telefònic d'atenció i protecció per a les víctimes de la violència masclista (vegeu-ne l'annex 7.4). • L'atenció al SIAD i al SAI es pot dur a terme de manera presencial, telemàtica o telefònica, segons les necessitats de les persones usuàries. <p>El CIRD impulsa i dinamitza dos protocols d'intervenció per a l'abordatge de situacions de violència masclista a la ciutat, així com els seus respectius annexos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Protocol integral per a l'abordatge de la violència masclista. • Protocol d'actuació davant les agressions sexuals i sexistes en espais públics d'oci a Mataró.

Observacions	<ul style="list-style-type: none"> • Annex de violència en l'àmbit laboral. • Annex de violència en l'àmbit esportiu.
	Recollida d'informació
	Registre d'actuacions i recollida d'informació de cada atenció duta a terme.
	Acreditacions de violència
	El SIAD és un servei habilitat per a l'expedició d'acreditacions de violència d'acord amb la Resolució ministerial, de 2 de desembre de 2021, de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere (vegeu-ne l'annex 4). Acreditació de les situacions de violència de gènere.
	Valoració del risc
	<ul style="list-style-type: none"> • Redacció d'informes a petició dels jutjats. • Valoració del risc (en l'àmbit de la parella) mitjançant l'RVD.

Figura 7. Circuit d'atenció SIAD/SAI.

Font: elaboració pròpia.

6.4 Serveis socials bàsics

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei de Benestar Social de l'Ajuntament de Mataró
Adreça	Avinguda Puig i Cadafalch, 101. Mataró
Telèfon	93 758 23 01 - Ext. 3569 / 1506
Adreça electrònica	consultaserveissocials@ajmataro.cat
Lloc web	https://www.mataro.cat/ca/temes/benestar-social-i-familia
Descripció del servei	<p>El Servei de Benestar Social inclou un conjunt de serveis i programes que tenen com a objectiu assegurar el dret de les persones a viure dignament en totes les etapes de la vida, mitjançant la cobertura de necessitats bàsiques i socials.</p> <p>Aquest servei s'adreça a tota la població de Mataró, garantint la proximitat a les persones en els seus àmbits familiars i socials.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	<p>La porta d'entrada al Servei de Benestar Social és la Unitat d'Acollida i Atenció a la Urgència (UAAU), que és la responsable de fer un estudi de la situació de la persona, una valoració integral a través de la coordinació amb altres serveis i un pla d'intervenció inicial.</p> <p>Des d'aquesta unitat es treballa un dels objectius del Servei de Benestar Social: la prevenció. Sota aquesta mirada es desenvolupen actuacions en relació amb les violències masclistes.</p> <p>Algunes de les actuacions són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informar sobre com identificar actituds d'abús i/o sexistes. • Capacitar en matèria de violència masclista. • Difondre i donar a conèixer els serveis i els recursos existents. • Pla d'intervenció de seguretat: l'objectiu del pla de treball és protegir la dona i els seus infants. • Informar sobre recursos, acompanyament psicològic i assessorament legal. • Derivació i coordinació amb els serveis municipals especialitzats: SIAD i SIE.
Reparació	<p>El seguiment de la reparació de les conseqüències de les violències masclistes es porta a terme des dels serveis especialitzats en aquesta àrea: SIAD i SIE.</p>

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Recursos del servei
	<ul style="list-style-type: none"> • Centre d'acollida municipal. • Ajuts relacionats amb la pobresa energètica. • Derivació a serveis especialitzats d'atenció a les dones víctimes de violència masclista. • Recursos propis en l'àmbit de la violència masclista. • Tràmits relacionats amb l'habitatge. • Ajuts relacionats amb les necessitats bàsiques.
	Coordinacions
	Coordinació SIAD-SIE: 1. Coordinacions amb el SOAF. 2. Coordinació amb entitats vinculades amb menors. 3. Coordinació amb els GAV del cos de Mossos d'Esquadra. 4. Coordinació amb la Policia local.
	Recollida d'informació
	Es recull la informació necessària en la primera exploració, en què es valora la possibilitat d'atenció i, en cas de necessitat, l'oferiment d'allotjament d'emergència i/o l'activació del servei ATENPRO. Si escau, es fa la derivació al servei especialitzat que correspongui, previ consentiment de la dona.
	Protecció de dades
	Documentació, protecció de dades i protocol d'actuació propi del servei.
Acreditacions de violència	
Les oficines de Benestar Social poden acreditar les situacions de violència de gènere d'acord amb la Resolució ministerial, de 2 de desembre de 2021, de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere.	

6.5 Ocupació

6.5.1 Servei d'Ocupació Municipal (SOM)

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei d'Ocupació de Mataró (SOM)
Adreça	Carrer de Francisco Herrera, 70 (08301). Mataró
Telèfon	93 758 21 31
Adreça electrònica	serveiocupacio@ajmataro.cat
Lloc web	https://www.mataro.cat/ca/som
Descripció del servei	El Servei d'Ocupació de Mataró (SOM) té com a missió oferir serveis de qualitat orientats a millorar l'ocupabilitat de les persones, augmentant l'ocupació de qualitat i la competitivitat responsable de les empreses en l'àmbit de l'ocupació, per aconseguir un desenvolupament local sostenible.

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	<p>Activitats en el marc del SOM-hi DONES! Setmana de la Dona al SOM</p> <p>Setmana dedicada a activitats en què les dones són les protagonistes, amb l'objectiu de donar visibilitat i empoderar les dones. Activitats que s'han dut a terme, impartides per dones:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Dona, vine a conèixer el SIAD!». • «Celebra el dia de la dona reconnectant amb la teva essència. Descobreix el teu ikigai!». • «Sí, jo puc». Taller d'empoderament de la dona. • «Dones, treball i tecnologia». <p>Accions formatives en ocupacions en què la dona es troba subrepresentada, com ara «Dones en marxa» (conductores d'autobús).</p> <p>Accions que promouen la igualtat de gènere en el mercat de treball, tant per a les persones usuàries (per afavorir la tria lliure de les persones del seu futur professional) com per a les empreses (per treballar els estereotips i els rols de gènere en la definició dels llocs de treball).</p>
	<p>Treball i formació (plans d'ocupació)</p> <p>Línia específica DONA, per a dones en situació d'atur (inclou dones víctimes de violència masclista) inscrites com a demandants d'ocupació no ocupades (DONO). S'ofereixen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contractes de treball de 12 mesos a jornada completa per desenvolupar feines d'interès públic i social. Inclou accions de formació en competències transversals i acompanyament tècnic al llarg del programa. • Assessorament i acompanyament durant el procés d'inserció. • Priorització en la gestió de les ofertes de borsa de treball pròpia.
Reparació	

Reparació	Altres línies de treball i formació (plans d'ocupació)
	<ul style="list-style-type: none"> • Línia MG52: persones de 52 anys o més que estiguin en situació d'atur. • Línia PRGC: persones en situació d'atur destinatàries de la renda garantida de ciutadania. • Línia PANP: persones en situació d'atur de llarga durada, no perceptores de prestació. • Línia TRANS: persones en situació d'atur que no s'identifiquen amb el gènere que li va ser assignat en néixer segons les seves característiques biològiques. • Plans d'ocupació de la Diputació: persones en situació d'atur i, específicament, aquelles que es troben en situació de vulnerabilitat. • Programa 30+: programa d'inserció laboral per a persones en situació d'atur de 30 anys o més. El programa inclou: <ul style="list-style-type: none"> – Actuacions d'experiència professional mitjançant un contracte (entre 6 i 9 mesos). – Actuacions d'adquisició de competències i/o formació vinculada al contracte de treball. – Actuacions d'orientació i acompanyament en el procés de contractació i formació. • Programa Treball als barris: ofereix a les persones empadronades als barris de Cerdanyola i de Rocafonda–El Palau: <ul style="list-style-type: none"> – Accions d'orientació i acompanyament en la recerca de feina. – Formació en diferents àmbits: hostaleria, manipulació d'aliments, monitoratge de menjador escolar, de transport i vetllador/a, carnet de carretons elevadors, viverisme i jardineria, instal·lacions, construcció... – Alfabetització informàtica. – Pràctiques en empresa. – Plans d'ocupació en què es tenen en compte les situacions de desavantatge sociolaboral. • Programa Orienta: programa d'orientació professional dirigit a persones en situació d'atur i persones treballadores en situació de precarietat laboral. Ofereix suport en la definició/millora del projecte professional i en la identificació i el desenvolupament de competències, amb: <ul style="list-style-type: none"> – Accions d'orientació i d'informació. – Accions de prospecció del mercat de treball. • Formació ocupacional: formació adreçada prioritàriament a persones desocupades. S'ofereixen: <ul style="list-style-type: none"> – Activitats de gestió administrativa. – Operacions auxiliars de serveis administratius i generals. – Operacions d'enregistrament i de tractament de dades i documents. – Activitats auxiliars en vivers, jardins i centres de jardineria. – Activitats auxiliars de comerç. – Activitats bàsiques de logística de magatzem. – Procediments bàsics del màrqueting digital i les xarxes socials. – Neteja de superfícies i mobiliari en edificis i locals. – Certificat professional (CP) d'atenció sociosanitària de persones dependents en institucions socials. <p>Podeu consultar el detall de l'oferta de cursos a:</p> <p>https://www.mataro.cat/ca/ocupacio/persones/formacio/formacio-del-servei-d-ocupacio-de-mataro</p>

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Recursos del servei
	<p>Espai de recerca:</p> <p>Espai dotat amb ordinadors, wifi, impressora, telèfon, escàner i materials de suport (plantilles per fer el currículum i cartes de presentació, directoris de webs i apps...) amb l'ajuda de personal tècnic per a qualsevol dubte relacionat amb la recerca de feina.</p> <p>Ubicacions i horaris:</p> <p>Servei d'Ocupació de Mataró (SOM) Carrer de Francisco Herrera, 70 (08301) Mataró Horari: dimarts i dijous de 9.30 a 11.30 h</p> <p>Espai Gatassa Carrer Josep Monserrat i Cuadrada, 1 (08303) Mataró Horari: dimarts i divendres de 9 a 11 h</p> <p>«Anem per feina»:</p> <p>Tallers que volen millorar l'encaix de les persones amb les necessitats de les empreses, així com acompanyar aquestes persones en el procés de trobar la feina que desitgen.</p> <p>Podeu consultar el detall de l'oferta a: https://www.mataro.cat/ca/ocupacio/persones/orientacio/anem-per-feina</p>
	Coordinacions
	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinació amb la professional referent del CIRD de la persona. • Amb l'objectiu d'elaborar/desenvolupar el pla d'acció de cada dona, segons les seves necessitats, s'estableixen coordinacions amb altres recursos municipals i entitats de la ciutat que treballen amb col·lectius vulnerables, com ara els serveis de Benestar Social i Ensenyament, Creu Roja, entitats que atenen població amb diversitat funcional, el Centre de Formació i Prevenció, la Fundació Maresme i l'Oficina Terapèutica Laboral del Maresme, entre d'altres.
	Recollida d'informació
	La recollida d'informació es duu a terme mitjançant la base de dades del servei.
	Acreditacions de violència
	Aquestes acreditacions són necessàries per participar en determinats plans d'ocupació. El SOM no fa acreditacions, sinó que es coordina amb el servei referent de la dona que sigui competent per emetre les acreditacions de violència.

6.5.2. Fundació Àmbit i Prevenció

DADES DEL SERVEI	
Nom	Fundació Àmbit i Prevenció
Adreça	Carrer Llauder, 123, local. Mataró
Telèfon	655 964 560 / 93 142 46 46
Adreça electrònica	info@fambitprevencio.org
Lloc web	https://fambitprevencio.org/
Descripció del servei	La violència masclista no només té conseqüències físiques i psicològiques per a les dones que la pateixen, sinó també sobre la seva vida laboral, tant si treballen com si estan en situació d'atur. La seva recuperació passa per restaurar el dret al treball, en el moment adequat i amb una intervenció sociolaboral íntegra: una feina que els proporcioni autonomia econòmica, que els ajudi en la seva integració social i que les allunyi d'aquestes situacions de violència masclista.

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenció	Atenció per a persones que exerceixen el treball sexual que puguin ser susceptibles de patir violències masclistes. S'ofereix assessorament de serveis especialitzats.
Reparació	<p>Programa d'inserció sociolaboral adreçat a persones en situació de vulnerabilitat social. S'ofereix:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suport i acompanyament individual per a aquelles persones que han estat víctimes de violència de gènere i que es troben en procés de recuperació i reparació. • Grups d'empoderament amb dones que han estat en situació de violència i que es troben en situació de vulnerabilitat. Són grups destinats a dones i col·lectius LGTBI+Q+. Tenen una freqüència quinzenal.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Coordinacions
	Les principals coordinacions s'estableixen amb els diferents serveis socials, el Centre d'Atenció a les Drogodependències de l'Hospital de Mataró i la Unitat Funcional de VIH/ Sida de l'Hospital de Mataró.

6.6 Educació

DADES DEL SERVEI	
Nom	Educació
Adreça	Baixada de les Figueretes, 1 (08301). Mataró
Telèfon	93 758 23 31
Adreça electrònica	educacio@ajmataro.cat
Lloc web	https://educacio.gencat.cat/ca/inici/index.html
Descripció del servei	<p>El Servei d'Educació gestiona, organitza i administra les competències municipals en matèria d'educació: manteniment d'edificis escolars de primària, vigilància de l'escolarització obligatòria, gestió dels centres educatius municipals (nou escoles bressol, una escola d'adults i una escola de música).</p> <p>Ahora, duu a terme altres actuacions per promoure la participació, la innovació i la millora de l'acció educativa, com ara:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assessorament en relació amb l'educació d'infants, joves i adults. • Atenció en els casos d'absentisme escolar. • Informació, preinscripció i matrícula de l'alumnat nouvingut a la ciutat. • Atenció, preinscripció i matrícula de l'alumnat de tots els centres educatius municipals.

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	A través de la Guia d'activitats per als centres educatius (en línia), es donen a conèixer totes les activitats que els diversos serveis de l'Ajuntament i altres organismes ofereixen als centres educatius de la ciutat. Algunes d'aquestes activitats tracten el tema de la violència masclista.
Reparació	<p>En cas de detecció o sospita de situació de violència masclista, aquesta es comunica al Servei de Benestar Social.</p> <p>En el cas de preinscripció d'alumnes en edat d'escolarització obligatòria, si la mare comunica que és víctima de violència masclista, la persona tècnica d'Educació fa una entrevista per valorar la situació socioeconòmica de la dona, els recursos, les mancances i la problemàtica general, i s'avalua quina escola pot oferir una millor atenció a la dona i a l'infant o jove. Paral·lelament, s'informa la usuària de quins serveis especialitzats hi ha al municipi.</p>

ALTRES CONSIDERACIONS

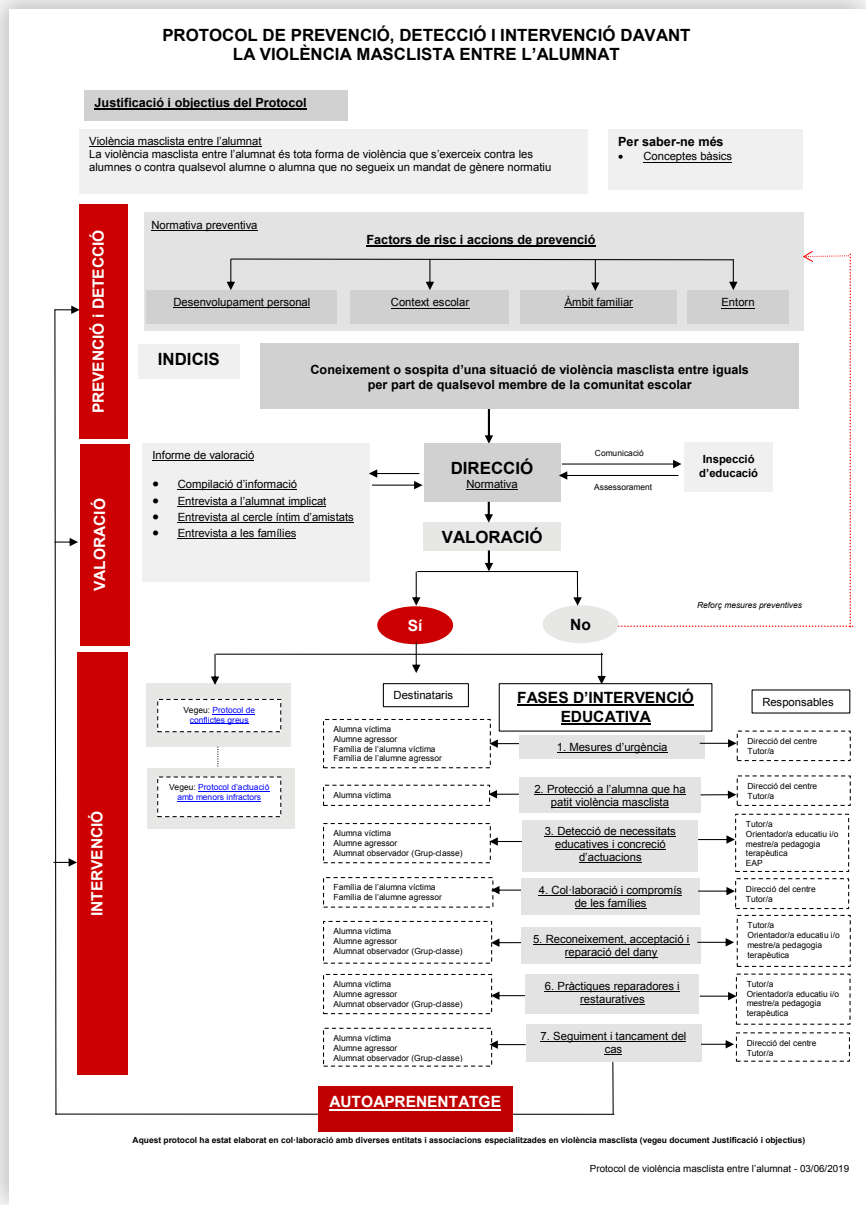
Observacions	<p>Entre les novetats que descriu la nova Llei 17/2020 en matèria d'educació, cal destacar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S'estableix la necessitat d'incorporar la coeducació i l'educació afectivosexual des de l'educació infantil fins, com a mínim, la finalització de l'educació obligatòria. • També s'ha de garantir la formació amb perspectiva de gènere del professorat des de l'inici dels seu procés formatiu, i s'ha de fer extensiva a totes les persones membres de la comunitat educativa. • Pel que fa a l'ensenyament universitari, s'estableixen noves obligacions a les universitats:
--------------	--

Observacions	<p>– Vetllar perquè s'eliminin de la docència les titulacions, textos i materials sexistes, violents i discriminatoris.</p> <p>– Formar el professorat sobre l'erradicació del sexisme a les aules.</p> <p>– Disposar de protocols per a la prevenció, la detecció, l'atenció i la reparació de situacions de violència masclista. S'han d'adoptar mecanismes de cooperació interinstitucionals per garantir la coordinació dels protocols entre les universitats.</p> <p>– Dotar les unitats o observatoris d'igualtat de recursos humans i materials.</p> <p>– Dotar-se de mecanismes de cooperació institucional per facilitar el canvi gratuït d'universitat a les estudiants de grau víctimes de violència masclista i als fills i filles que en depenguin.</p> <p>El Govern ha de garantir la gratuïtat de la matrícula de grau a les dones en situació de violència masclista en l'àmbit de la parella, i també als seus fills i filles.</p>
	Recursos i programes que ofereix el Departament d'Educació
	<p>Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV)</p> <p>El Departament d'Educació ha creat la USAV per gestionar tots els casos que arribin i coordinar-ne l'abordatge garantint una actuació sense demora i l'escolta activa a les víctimes. Aquesta unitat durà a terme una atenció telefònica i presencial de les demandes d'informació i d'orientació en matèria de maltractaments infantils i adolescents als centres educatius, i també farà funcions d'assessorament i intervenció en els casos en coordinació amb les persones referents del pla Les escoles lliures de violències (LELV).</p> <p>Aquesta unitat està inclosa en el marc d'un pla contra les violències i ha de permetre prevenir, detectar, gestionar i coordinar tots els casos que arriben per qualsevol via.</p> <p>La USAV treballa de manera coordinada amb la línia d'atenció a la infància (116 111) de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). També es treballa coordinadament amb la Direcció General d'Igualtat del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i amb l'Institut Català de les Dones.</p> <p>UsApps</p> <p>UsApps és una aplicació web del Departament d'Educació per comunicar situacions de violències que pot viure l'alumnat de Catalunya d'una manera fàcil, intuïtiva i eficaç.</p> <p>Qualsevol persona (alumnat, professorat i familiars) podrà denunciar un fet a través de l'aplicació contestant un qüestionari senzill que recull les respostes sobre què ha passat, i se'n farà un seguiment.</p> <p>La intenció de l'aplicació és precisament que sigui més fàcil denunciar una situació d'aquestes característiques, perquè els especialistes de la Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV) es puguin activar ràpidament per poder actuar, segons explica el mateix portal (usav.educacio@gencat.cat).</p> <p>Els tipus de violències que recull són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Violència masclista. • Maltractament. • Violència LGTBI-fòbica. • Conductes d'odi i de discriminació. • Violència sexual a menors.

Observacions	<ul style="list-style-type: none"> • Ciberassetjament. • Altres tipus de violències. <p>Pla Les escoles lliures de violències (LELV)</p> <p>El pla LELV pretén erradicar tot tipus de violències als centres educatius, amb la intenció que els centres siguin, sempre, espais de protecció per a tot l'alumnat.</p> <p>Els principals objectius que persegueix aquest pla són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevenir la violència. • Garantir l'eficàcia de les mesures de prevenció, detecció i denúncia. • Reconèixer les víctimes, protegir-les, oferir-los atenció especialitzada per a la reparació dels danys causats. • Evitar la doble victimització. • Garantir el suport jurídic i l'acompanyament institucional. • Contundència envers els agressors i els encobridors/es. • Exercir l'acció popular en els procediments penals per maltractaments físics o sexuals greus a infants o adolescents i personar-se en qualsevol denúncia per violències sexuals en l'àmbit educatiu. <p>La tutoria i les persones referents de confiança també són un element clau en la comunicació dins del pla LELV. Les persones de referència han de comptar, doncs, amb formació especialitzada en perspectiva de gènere i en detecció de violències masclistes. És per això que el pla preveu formar el personal docent, el personal d'administració i serveis i el personal d'atenció educativa i altres membres de la comunitat educativa a fi de transformar i millorar la detecció i l'acompanyament en les situacions de violència.</p> <p>Programa Coeduca't</p> <p>L'acció a través del currículum és l'eix principal en matèria de coeducació i de lluita contra les violències. Per fer efectiu el principi de coeducació amb el currículum, el programa Coeduca't té la voluntat de preparar les noies i els nois per a la vida afectivosexual fonamentada en la igualtat de gènere i els drets humans, i de col·laborar en la construcció d'un model integral de persona, sense estereotips sexistes.</p>
	Protocol d'actuació davant de qualsevol tipus de violència en l'àmbit educatiu
	<p>El setembre del 2023 el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya va publicar el Protocol d'actuació davant de qualsevol tipus de violència en l'àmbit educatiu, que ofereix orientacions i recursos per a la prevenció, la detecció, la valoració i la intervenció educativa davant les situacions de violència envers la infància i l'adolescència, i garanteix la protecció dels seus drets, l'enfocament restauratiu global (ERG), la perspectiva de gènere i la interseccionalitat. Com a novetat, incorpora la intervenció educativa davant les irregularitats i les conductes contràries a la convivència i el circuit d'actuació davant les faltes greument perjudicials per a la convivència.</p>
	Protocol d'actuació davant de qualsevol tipus de violència en l'àmbit educatiu

Figura 8. Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat.

6.7 Cultura

DADES DEL SERVEI	
Nom	Cultura Mataró
Adreça	Carrer de Sant Josep, 9. Mataró
Telèfon	93 758 23 61
Adreça electrònica	cultura@ajmataro.cat
Lloc web	https://www.culturamataro.cat/
Descripció del servei	<p>Cultura Mataró gestiona i organitza els projectes i les activitats culturals de la ciutat.</p> <p>Els seus objectius són, entre d'altres, fomentar la creació i la formació i avançar en una societat que valori i fomenti la cultura com a eina de cohesió i de qualitat de vida per a la ciutadania.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	<p>Les activitats culturals poden tenir un paper fonamental en la prevenció i la reparació de les violències masclistes, ja que permeten sensibilitzar, educar i conscienciar sobre la igualtat de gènere i les dinàmiques de poder desiguals que sustenten aquestes violències.</p> <p>Com a exemples d'activitats que s'organitzen des de Cultura per prevenir les violències masclistes, cal destacar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cinefòrums: projeccions de pel·lícules, documentals o curts que aborden temàtiques com la igualtat de gènere, el feminisme o les violències masclistes, seguides de debats oberts amb el públic per promoure la reflexió i l'anàlisi crítica. • Teatre social: representacions teatrals que exploren situacions de violència masclista o LGTBI-fòbica, amb l'objectiu d'aconseguir que el públic identifiqui patrons i busqui solucions. • Exposicions d'art: mostres d'artistes que tracten la qüestió del masclisme i la violència de gènere o LGTBI-fòbica a través de les seves obres. Aquestes exposicions poden incloure també espais per a la reflexió i activitats paral·leles com conferències o tallers. • Campanyes culturals de sensibilització: campanyes que incloguin diverses expressions artístiques, com ara murals urbans, música o performance, per visibilitzar les violències masclistes i promoure la cultura del respecte i la igualtat.
Reparació	<p>Es destaquen les eines següents de recuperació cultural:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lectures i tertúlies feministes: grups de lectura de llibres i textos feministes que poden ajudar a comprendre millor la pròpia experiència i oferir eines per a l'empoderament personal. Aquests espais també fomenten la creació de xarxes de suport entre dones. Estan organitzades des de les biblioteques de la ciutat. • Teatre social: és una eina de recuperació per a dones que han viscut situacions de violències masclistes o LGTBI-fòbiques o situacions de desigualtat i/o discriminacions per raó de gènere.

ALTRES CONSIDERACIONS

	Recursos del servei
Observacions	<p>Equipaments culturals:</p> <p>Biblioteques:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteca Pompeu Fabra • Biblioteca Antoni Comas • Biblioteca Popular <p>Teatres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teatre Monumental • Can Gassol. Centre de creació d'arts escèniques • Aula de Teatre • Teatre del Cafè Nou <p>Museus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Can Serra. Museu d'història de la ciutat • Can Marfà. Museu del gènere de punt • Ca l'Arenas. Centre d'art <p>Art contemporani:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sales d'exposicions de Can Palauet • Nau Gaudí. Col·lecció Bassat d'art contemporani • La Presó MIAIC <p>Patrimoni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vil·la romana de Torre Llauder • Can Boet. Centre de patrimoni arqueològic i natural • Centre de documentació del parc del Montnegre i el Corredor

6.8 Esports

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei d'Esports
Adreça	Carrer de Sant Cugat, 169. Mataró
Telèfon	93 758 23 71
Adreça electrònica	esports@ajmataro.cat
Lloc web	https://www.mataro.cat/ca/temes/esports
Descripció del servei	<p>El Servei d'Esports pretén fer difusió i promoció esportiva per a tothom, des dels escolars dels centres d'ensenyament fins als esportistes dels clubs i les entitats de la ciutat. Alhora, fa promoció de l'esport per a tota la ciutadania, des dels infants més menuts fins a la gent gran d'edat avançada, sempre tenint en compte totes les seves condicions i circumstàncies.</p> <p>El servei vetlla pel bon funcionament de les instal·lacions esportives dels diferents barris i acompanya clubs, entitats i associacions en el desenvolupament de les seves activitats, competicions i exhibicions.</p> <p>Totes les accions prenen com a referència els valors de transversalitat, respecte i igualtat inherents a la pràctica esportiva.</p> <p>També és un dels objectius del servei participar en campanyes, propostes i esdeveniments que treballin per la sensibilització i la visibilització d'aquests valors i que els vinculin a la ciutadania.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicar, internament i externament, a entitats usuàries de les instal·lacions esportives municipals (IEM) i a la ciutadania en general accions preventives contra les violències masclistes. • Impulsar campanyes de sensibilització sobre les violències masclistes i els estereotips de gènere en l'esport, mitjançant cartelleria, les xarxes socials i altres canals de comunicació dels centres esportius per visibilitzar la tolerància zero davant de les violències masclistes en l'esport. • Revisar els espais de pràctica esportiva i la seva distribució. • Instar i vetllar perquè les entitats tinguin el seu propi protocol d'actuació en casos de violències masclistes que tenen lloc en el sí de l'entitat. • Implementar protocols d'actuació davant possibles situacions de violència masclista, assetjament sexual o discriminació de gènere dins dels espais esportius. • Crear espais segurs on les víctimes puguin denunciar situacions de violència, assegurant-ne la privacitat i la seguretat. • Mataró disposa d'un annex del Protocol local per a l'abordatge de les violències masclistes que serveix com a marc de referència perquè cada entitat pugui elaborar el seu propi protocol. El teniu disponible a: Annex àmbit esportiu
------------	---

Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Establir canals eficaços i eficients de comunicació i actuació en casos detectats de violència en l'àmbit esportiu. • Derivar els casos detectats als serveis especialitzats de la xarxa local per a l'abordatge de les violències masclistes.
------------------	---

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Formació
	Realització de jornades de formació en matèria de violències masclistes en l'àmbit esportiu, adreçades a personal propi del Servei d'Esports (consergeries, personal de monitoratge, àrbitres...), i a les entitats de la ciutat encarregades de traslladar-ne el contingut als esportistes, directius, monitors i entrenadors i a les famílies.

6.9 Joventut

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei de Joventut de l'Ajuntament de Mataró
Adreça	Plaça de Miquel Biada, 5. Mataró
Telèfon	93 702 57 41
Adreça electrònica	joventut@mataro.cat
Lloc web	https://www.mataro.cat/ca/temes/joventut
Descripció del servei	<p>El Servei de Joventut promou i impulsa actuacions per a totes les persones joves de la ciutat amb l'objectiu de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garantir la igualtat d'oportunitats perquè les persones joves de Mataró desenvolupin la seva autonomia personal. • Fomentar que el jovent participi en la vida pública de la ciutat.

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	<ul style="list-style-type: none"> • Projecte i activitats de la Xarxa d'Espais Joves en el marc del 25 de novembre (Dia Internacional per a l'Eradicació de la Violència envers les Dones). • Campanya informativa i de sensibilització de l'Oficina Jove del Maresme-Sidral al voltant del 25 de novembre.
-----------------	--

ALTRES CONSIDERACIONS

Recursos del servei

- **Oficina Jove del Maresme-Sidral**

Servei públic i gratuït adreçat a les persones joves de Mataró i la comarca, que ofereix **informació, orientació, assessorament i acompanyament** en tots aquells temes d'interès juvenil (feina, educació, habitatge, salut, cultura, mobilitat internacional, etc.). En el marc de l'Oficina Jove s'ofereixen aquests recursos: Servei d'Informació Juvenil, programa Escolta Jove (en l'àmbit del benestar emocional), suport a l'ocupació juvenil i assessoria sobre mobilitat internacional.

- **Xarxa d'Espais Joves**

Xarxa formada per equipaments de proximitat que ofereix activitats de lleure i serveis gratuïts a persones d'entre 12 i 25 anys. S'ofereixen aquests recursos: espais de trobada, suport a l'estudi, aules d'estudi autònom, espais multimèdia, sales de joc, sales de formació, Punt d'Informació Juvenil i serveis d'atenció a les famílies. La xarxa la formen quatre Espais Joves: Espai Jove de Cerdanyola, Espai Jove de Rocafonda-El Palau, Espai Jove del Pla d'en Boet i Espai Jove de la Llàntia.

- **Programa Escolta Jove**

Programa per a persones de Mataró d'entre 12 i 29 anys que ofereix assessorament i diferents activitats al voltant del benestar emocional. S'ofereixen: assessories individuals, grups de vivència compartides i accions divulgatives.

- **Programa de suport a l'ocupació juvenil**

Programa que té com objectiu impulsar els processos d'orientació per a les persones joves en risc d'abandonament escolar prematur, o que ja hagin abandonat els estudis, per facilitar la seva continuïtat formativa o per acompanyar-les en la incorporació al mercat laboral. El programa està adreçat a persones d'entre 16 i 29 anys residents a Mataró que estiguin en situació d'atur, inscrites al Servei d'Ocupació com a demandants d'ocupació no ocupades (DONO) i inscrites a la Garantia Juvenil.

- **0830X – Energia urbana**

Laboratori de cocreació jove al voltant de les expressions culturals urbanes i la cultura del hip-hop. S'ofereixen formacions en diferents disciplines i un espai participatiu per portar a terme activitats a la ciutat. Es promou la implicació activa del col·lectiu juvenil en la vida pública de Mataró i es treballa per la construcció d'un espai de creació cultural inclusiu i col·laboratiu.

- **Activitats i formacions**

S'ofereixen diferents programacions, activitats i formacions de qualitat per a joves, la majoria gratuïtes, sobre diferents àmbits i disciplines, com ara el lleure educatiu, la creació cultural urbana, l'àmbit audiovisual, els esports electrònics, la mobilitat internacional i les programacions de la Xarxa d'Espais Joves.

- **Foment de la participació i el suport a l'associacionisme juvenil**

Suport a l'associacionisme i a les entitats juvenils, amb la finalitat de fomentar la participació activa i el compromís ciutadà de les persones joves del municipi. També es desenvolupen accions informatives i formatives en l'àmbit associatiu per millorar el dia a dia de les entitats juvenils (legislació vigent, subvencions, estratègies de comunicació...). Actualment s'està treballant per oferir nous canals i espais de participació i cocreació juvenil flexibles i dinàmics.

Observacions

6.10 Àmbit judicial

En l'àmbit judicial, i des d'un punt de vista penal, podem identificar dues fases diferenciades:

La **fase prejudicial**, que faria referència a tot allò que té a veure amb la preparació de la denúncia: recollida d'informació, assessorament legal previ a la presentació de la denúncia, informes mèdics, recollida de dades de testimonis, etc. Aquesta fase és molt important perquè permetrà que la denúncia estigui ben argumentada i facilitarà, en el procés judicial, la prova dels fets denunciats.

El **procés judicial penal**, que s'inicia amb la denúncia presentada per la dona, ja sigui d'ofici o per coneixement del jutjat a través del comunicat de terceres persones (serveis sanitaris, serveis socials...).

Si és la dona qui denuncia, ho pot fer tant davant dels cossos policials com davant del jutjat, però és molt recomanable que presenti la denúncia davant dels cossos policials, perquè d'aquesta manera el procediment podrà tramitar-se de manera més ràpida i la dona serà citada en un màxim de 72 hores davant l'autoritat judicial competent, de tal manera que s'agilitza molt el procediment judicial posterior. A més, els cossos policials poden detenir el denunciats, si escau. Per contra, si la denúncia es presenta davant del jutjat de guàrdia, la tramitació serà més lenta.

Quan hi ha lesions es recomana que la dona passi primer pels **serveis mèdics**, a fi de poder adjuntar l'informe acreditatiu de les esmentades lesions. De totes maneres, els serveis sanitaris estan obligats a enviar els informes mèdics directament als jutjats quan hi ha indicis de violència. També donen un informe a la dona perquè pugui adjuntar-lo a la denúncia. En el cas que la dona no porti l'informe mèdic, des de comissaria se la derivarà al servei sanitari perquè sigui reconeguda i pugui obtenir l'informe acreditatiu de les lesions. És molt important que l'exploració mèdica sigui precisa i que especifiqui la regió topogràfica de les lesions, el tipus de lesió i la coloració, ja que aquests aspectes donen molta informació que amb el temps es perd. La inclusió d'aquesta informació facilitarà després la intervenció de l'equip de medicina forense. Fins i tot, si és possible i la dona hi accedeix amb el seu consentiment, és aconsellable acompanyar l'informe amb fotografies de les lesions.

En la fase judicial pròpiament dita podem diferenciar dos moments perfectament delimitats:

1. **La fase d'instrucció**, que té lloc davant dels jutjats de violència contra la dona (VIDO), creats per la Llei orgànica 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

El jutjat de VIDO té atribuïda la competència objectiva, tal com el seu nom indica, per a la instrucció (fase en la qual el jutge determina, a través de la

pràctica de proves, si els fets denunciats poden ser constitutius d'un delictes, i si aquest delictes pot ser imputat a una persona concreta) de procediments per delictes de violència de gènere (fonamentalment, maltractament físic o psíquic, lesions, amenaces, coaccions, injúries, assetjament, agressió o abús sexual, delictes contra la intimitat, impagament de pensions o qualsevol altre delictes comès amb violència contra la dona per la seva parella o exparella de sexe masculí), així com per altres delictes connexes cap a altres membres de la família o integrats en el nucli familiar quan mitjançant una unitat d'acte s'hagués comès també un acte de violència vers la dona.

Quant a la seva competència territorial, serà competent per jutjar el cas el jutjat de VIDO del domicili de la dona en el moment en què es produeix l'acte de violència denunciada.

A més de les competències penals, el jutjat de VIDO contra la dona té també competències civils per conèixer els procediments civils de separació, divorci, guarda i aliments, mesures provisionals o filiació, quan les parts siguin la víctima i el denunciada d'un procediment penal per violència de gènere.

Quan els cossos policials citen les parts perquè compareguin davant del jutjat en un dia no feiner (dissabte, diumenge o festiu), no se les cita davant del jutjat de VIDO, sinó que se les cita perquè compareguin davant del jutjat de guàrdia del partit judicial, el qual coneixerà tan sols les actuacions urgents (com ara resoldre sobre la concessió de l'ordre de protecció i resoldre sobre la situació personal del detingut). A continuació, el jutjat de guàrdia remetrà les actuacions al jutjat de VIDO competent, que serà el que dugui a terme tots els tràmits de la instrucció.

- 2. La fase d'enjudiciament**, que no correspon al jutjat de VIDO, sinó al jutjat penal, sempre que els fets siguin constitutius d'un delictes castigat amb presó que no excedeixi els cinc anys, o a l'Audiència Provincial, si els fets són constitutius d'un delictes castigat amb pena de presó superior als cinc anys. Excepcionalment, el jutjat de VIDO pot dictar sentència condemnatòria per delictes de violència de gènere castigats amb pena de presó no superiors als tres anys quan l'acusat es mostri conforme amb l'escrit d'acusació de la Fiscalia. En aquest cas, el jutjat de VIDO procedeix a dictar immediatament sentència condemnatòria de conformitat.

Els serveis vinculats a l'àmbit judicial són els següents:

6.10.1. Jutjats de violència contra la dona (VIDO)

DADES DEL SERVEI	
Nom	Jutjats de violència contra la dona
Adreça	Plaça Francisco Tomás y Valiente, s/n. Mataró
Telèfon	93 758 91 21 / 93 741 73 24
Adreça electrònica	vido1.mataro@xij.gencat.cat
Descripció del servei	<p>Els jutjats de violència contra la dona (VIDO) són institucions judicials que tenen com a objectiu principal la protecció de les dones que han patit violència per part de la seva parella o exparella. Aquests jutjats combinen competències en els àmbits penal i civil per garantir una resposta integral als casos de violència de gènere.</p> <p>La creació de jutjats especialitzats va esdevenir una de les novetats més destacables de la Llei orgànica 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, amb l'objectiu d'evitar la descoordinació jurisdiccional civil i penal centralitzant actuacions i millorant l'agilitat del procés per garantir la seguretat jurídica de la víctima.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	
Prevenició	<ul style="list-style-type: none"> • Ordres de protecció: els jutjats poden dictar ordres de protecció immediates per garantir la seguretat de la víctima. Aquestes ordres poden incloure l'allunyament del maltractador, la prohibició de comunicar-se amb la víctima i altres mesures cautelars que protegeixin tant la dona com els seus infants. • Mesures cautelars: a més de les ordres de protecció, els jutjats poden adoptar altres mesures cautelars, com l'atribució de l'ús del domicili familiar a la víctima i l'allunyament del maltractador del lloc de treball o d'altres llocs freqüentats per la víctima. • Col·laboració amb els serveis socials i d'atenció a les víctimes: els jutjats treballen de manera coordinada amb els serveis d'assistència social, psicològica i legal per garantir que les víctimes rebin el suport necessari. Aquesta col·laboració contribueix a evitar la repetició de la violència i a facilitar la sortida de la situació de maltractament. • Derivació a programes de reinserció per a agressors: en alguns casos els jutjats poden ordenar la participació obligatòria de l'agressor en programes de reinserció i reeducació, amb l'objectiu de prevenir futures agressions.

Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Reparació emocional i psicològica: els jutjats tenen la capacitat de derivar les víctimes a programes de suport psicològic i emocional per facilitar la seva recuperació. Aquests programes són essencials per ajudar les víctimes a superar les seqüeles de la violència. • Reparació econòmica: en l'àmbit civil, els jutjats poden establir pensions alimentàries o compensacions econòmiques que ajudin les víctimes a fer front a la seva situació econòmica després de la separació del maltractador. Això és especialment rellevant en els casos en què la víctima ha quedat en situació de vulnerabilitat econòmica a causa de la violència patida. • Mesures de protecció dels infants: quan hi ha menors implicats, els jutjats poden adoptar mesures per protegir-los de la violència masclista. Això inclou la suspensió del règim de visites o la retirada de la pàtria potestat en casos greus, amb l'objectiu de garantir-ne el benestar. • Sentències reparadores: a més de les penes de presó o d'altres mesures punitives, els jutjats poden imposar sentències que incloguin mesures orientades a la reparació del dany causat a la víctima, com ara la prohibició de contacte permanent, la participació en programes formatius o la compensació pels danys materials i morals causats.
------------------	--

6.10.2. Servei d'Orientació Jurídica (SOJ)

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei d'Orientació Jurídica de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Mataró
Adreça	Carrer Méndez Nuñez, s/n. Mataró
Telèfon	93 741 54 44
Adreça electrònica	secretaria@icamat.org
Lloc web	https://www.icamat.cat/atencio-ciudadana/servei-dorientacio-juridica/
Descripció del servei	<p>El Servei d'Orientació Jurídica (SOJ) és un servei públic i gratuït d'atenció personalitzada subvencionat pel Departament de Justícia, Drets i Memòria, a través de la Secretaria per a l'Administració de Justícia.</p> <p>Presten aquest servei els 14 col·legis d'advocats de Catalunya amb personal propi i professionals de l'advocacia en exercici d'entre els inscrits al col·legi d'advocats corresponent de la població on es presta el servei.</p> <p>El Servei d'Orientació Jurídica de Mataró depèn del Col·legi d'Advocats de Mataró i és un òrgan que informa i gestiona temes judicials de manera gratuïta. Des del SOJ s'avaluen els requisits per tenir dret a l'assistència jurídica gratuïta.</p> <p>En el cas de les víctimes de violència de gènere, l'article 2 de la Llei 1/1996, d'assistència jurídica gratuïta, reconeix el dret d'assistència jurídica gratuïta, amb independència dels recursos per litigar, en les víctimes de violència de gènere.</p> <p>Per prestar aquesta assistència l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Mataró disposa d'un torn d'ofici especialitzat. Aquest torn d'ofici està integrat per lletrats i lletrades amb formació específica en violència de gènere. La persona designada és qui representarà la víctima en tots els procediments que es derivin de la violència de gènere, ja sigui en l'àmbit penal, civil o laboral.</p> <p>Aquest torn d'ofici especialitzat està disponible les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any. Són els cossos policials que l'activen quan la dona interposa una denúncia. Tot i que l'assistència lletrada no és preceptiva a l'hora de presentar la denúncia, sempre cal informar la dona de la necessitat d'exercir aquest dret.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	<ul style="list-style-type: none"> • Cursos d'especialització per al personal lletrat que vol prestar servei al torn d'ofici d'assistència a les violències masclistes. • Jornades de reivindicacions en dies internacionals: el 8 de març (Dia de la Dona) i el 25 de novembre (Dia Internacional per a l'Erradicació de la Violència envers les Dones). • Educar en Justícia: activitat adreçada a les escoles i instituts, juntament amb els jutjats i el cos de Mossos d'Esquadra, per sensibilitzar i prevenir actuacions de violència masclista. • Sensibilització del personal lletrat. • Participació com a membre del Protocol local per a l'abordatge integral de les violències masclistes de l'Ajuntament de Mataró.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment de l'expedient judicial fins a la seva resolució.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Coordinacions
	S'estableixen coordinacions amb altres escoles del partit judicial i amb la xarxa local per a l'abordatge de les violències masclistes.

6.10.3. Ministeri Fiscal

DADES DEL SERVEI	
Nom	Ministeri Fiscal
Adreça	Plaça de Francisco Tomás y Valiente, s/n. Mataró
Telèfon	93 741 73 26
Adreça electrònica	fiscalia.adscripcio.mataro@xij.gencat.cat
Descripció del servei	<p>El Ministeri Fiscal és l'òrgan encarregat de vetllar per la legalitat i la defensa dels interessos públics en diversos procediments judicials.</p> <p>Es tracta d'un òrgan independent considerat per l'article 124 de la Constitució espanyola (CE) com a impulsor de la justícia i defensor de la legalitat, dels drets dels ciutadans i de l'interès públic tutelat per la llei.</p> <p>El Ministeri Fiscal té un paper clau en els casos de violència masclista ja que és el responsable de protegir els drets de les víctimes i garantir la correcta aplicació de la llei.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

<p>Prevenió</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Protecció de les víctimes. El Ministeri Fiscal pot actuar d'ofici en els casos de violència masclista, fins i tot quan la víctima no vol continuar amb el procés, per evitar que determinades situacions de violència quedin impunes. • Participació en programes de prevenció i sensibilització de les violències masclistes en l'àmbit judicial. • En determinats casos, el Ministeri Fiscal pot proposar la participació dels agressors en programes de reinserció i rehabilitació amb l'objectiu de prevenir la reincidència en la violència.
<p>Reparació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sol·licitud de mesures de protecció de caire civil, com la suspensió de la pàtria potestat o del règim de visites en el cas que hi hagi menors implicats. • Petició als jutjats de mesures de seguretat per a les víctimes, des de mesures d'allunyament fins a presó provisional per a l'agressor. • Establiment d'entrevistes personals amb les persones que han patit violència masclista per al seguiment personalitzat de cada cas. • Peticions d'acumulació de denúncies per faltes, a fi d'incoar les diligències prèvies per perseguir el delictes de violència habitual en l'àmbit familiar de l'art. 153 del Codi penal (CP). • Presència del Ministeri Fiscal en tots els judicis de faltes i injúries, quan aquestes es donin entre cònjuges o parelles entre les quals hi hagi hagut algun tipus de relació afectiva. • Presència del Ministeri Fiscal en tots els judicis ràpids i diligències urgents que es donin entre cònjuges o parelles entre les quals hi hagi hagut algun tipus de relació afectiva. • El Ministeri Fiscal pot sol·licitar una indemnització econòmica per danys tant físics com psicològics com a part de la reparació del dany. • Seguiment de les mesures de protecció adoptades i supervisió de la seva aplicació per garantir que es compleixin de manera efectiva. • Sol·licitud de canvi de mesures si la situació ha canviat o si es detecta un augment del risc.

ALTRES CONSIDERACIONS

<p>Observacions</p>	<p>Coordinacions</p>
	<p>El Ministeri Fiscal col·labora amb els cossos policials, jutjats de violència de gènere i altres organismes especialitzats en la protecció i l'atenció a les víctimes.</p> <p>Alhora, estableix la coordinació amb els serveis socials i l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte.</p>
	<p>Formació</p>
	<p>Els fiscals que intervenen en casos de violència masclista estan formats i especialitzats en la matèria amb la finalitat de garantir un enfocament amb perspectiva de gènere i donar una resposta adient a les persones que pateixen situacions de violència masclista.</p>

6.10.4. Unitats de valoració forense integral

DADES DEL SERVEI	
Nom	Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya
Adreça	Plaça de Francisco Tomás y Valiente, s/n (08302). Mataró
Telèfon	
Adreça electrònica	msalas.guerrero@xij.gencat.cat i mcala@xij.gencat.cat
Lloc web	https://justicia.gencat.cat/ca/ambits/administracio-de-justicia/medicina-forense
Descripció del servei	<p>Les professionals forenses duen a terme actuacions pericials medicoforenses a instàncies dels jutjats i les fiscalies en el context dels procediments judicials. No actuen de manera autònoma, sinó que ho fan a instàncies del personal de la judicatura i la fiscalia.</p> <p>Les avaluacions forenses poden tenir lloc durant les funcions de guàrdia o de forma programada.</p> <p>Les avaluacions forenses tracten la valoració de lesions i seqüeles físiques i/o psíquiques i la influència de trastorns mentals (o altres patologies) en la conducta delictiva. També poden comportar l'obtenció de mostres d'interès forense per a la seva posterior anàlisi, que pot dur a terme el Servei de Laboratori de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC), o bé el laboratori de l'Institut Nacional d'Estadística (INT).</p> <p>Determinades avaluacions forenses poden ser complementades amb una avaluació psicològica i l'administració d'instruments de psicometria, efectuada per l'equip de psicologia que forma part de l'estructura de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC).</p> <p>En els casos de violències masclistes les actuacions que s'han de seguir són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valoració (en funcions de guàrdia) de víctimes d'agressió sexual aguda o recents (menys de 7-10 dies). Aquesta intervenció té lloc conjuntament amb els serveis hospitalaris de ginecologia i obstetria (i/o pediatria), a fi d'evitar la revictimització i seguint els protocols nacionals i catalans establerts a l'efecte. Inclou l'avaluació física i psicopatològica i la recollida de mostres d'interès medicoforense per a la seva anàlisi tant biològica com toxicològica. L'avaluació física està destinada a la identificació de lesions corporals, extragenitals i genitals. L'avaluació psicopatològica en aquest moment permet identificar i descriure la presència de símptomes o alteracions derivades de l'esdeveniment traumàtic. Aquest tipus de valoració s'efectua de manera ajustada a les necessitats del cas i es duu a terme amb dones, infants, adolescents i homes. • Valoració de lesions en procediments de violència sobre la dona (en funcions de guàrdia). Aquesta avaluació pot incloure també una aproximació preliminar a la situació psicopatològica, inclosa la descripció de possible simptomatologia posttraumàtica. • Valoració de lesions i seqüeles psíquiques en procediments de violència sobre la dona en víctimes d'agressió sexual i víctimes d'altres formes de violències masclistes (tràfic d'éssers humans, mutilació genital femenina i coerció sexual). Aquestes actuacions es fan de forma programada i coordinada, si escau, amb altres professionals de l'IMLCFC.

<p>Descripció del servei</p>	<p>El febrer del 2024 s'han incorporat a l'estructura de l'IMLCFC professionals de la psicologia forense i del treball social en el context del Programa de millora de les unitats de valoració forense integral. Aquest programa té com a objectiu principal evitar la revictimització i dur a terme pericials d'alta qualitat amb un enfocament multidisciplinari, des d'una perspectiva de gènere i interseccional, i s'aplica a víctimes de violències masclistes majors de 18 anys.</p> <p>Pel que fa específicament a les víctimes del tràfic d'éssers humans (sigui quina sigui la forma d'explotació), des del 2022 l'IMLCFC compta amb un grup de quatre professionals (tres forenses i una psicòloga forense) per dur a terme aquest tipus de valoracions, amb una visió global que incorpora la perspectiva dels drets humans i de gènere, d'interseccionalitat i també una perspectiva transcultural.</p> <p>Pel que fa a les víctimes de mutilació genital femenina, l'IMLCFC ha protocol·litzat la intervenció amb la finalitat de fer una valoració integral de cada cas, que no es limita a la lesió física, sinó que també té en compte les seqüeles presents (o previsibles, en el cas de les nenes) sobre la salut mental i sobre la salut sexual i reproductiva.</p> <p>Pel que fa a nens, nenes i adolescents (NNA) que són víctimes de violències sexuals, el personal professional de la medicina forense està inclòs en el programa Barnahus, que actualment es troba en plena implementació, per ajustar les actuacions i coordinar-les a fi d'evitar la revictimització secundària dels NNA derivada de la intervenció de múltiples operadors (sanitaris, jurídics, recursos socials, etc.) durant l'abordatge, el tractament i l'acompanyament del cas.</p>
-------------------------------------	--

<p>ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES</p>	
<p>Prevenició</p>	<p>Activitats de formació i d'investigació continuada en l'àmbit de la prevenció de les violències masclistes adreçades al personal de l'IMLCFC. Aquesta formació s'executa, principalment, a través del Centre d'Estudis i Formació Jurídica Especialitzada (CEFJE), en el context del seu propi programa formatiu, però també compta amb persones professionals de les ciències forenses per a la promoció d'activitats de formació i investigació.</p> <p>Els continguts d'actualització els facilita, de manera sistemàtica, la biblioteca de l'IMLCFC.</p>
<p>Reparació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Abordatge dels casos amb perspectiva victimocèntrica, incorporant la perspectiva feminista i interseccional. • Intervenció amb les víctimes des de la diligència deguda a fi de reduir al màxim la revictimització i, aleshores, proporcionar la màxima informació sobre les conseqüències de la violència viscuda per garantir que es faci efectiu el seu dret a la reparació.

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Recursos del servei
	<p>Recursos humans</p> <p>Pel que fa a les disciplines científiques pròpiament, es tracta de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals de la medicina forense (cos especial de funcionariat de l'Administració de justícia), professionals de la psicologia forense (cos de funcionariat de la Generalitat de Catalunya) i professionals del treball social (cos de funcionariat de la Generalitat de Catalunya). • Professionals de l'Administració de justícia responsables de la tramitació i la gestió dels procediments dins l'IMLCFC. • Professionals de la biblioteca de l'IMLCFC (Xarxa de Biblioteques Judicials de Catalunya, Departament de Justícia, Drets i Memòria).
	Coordinacions
	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinació amb els serveis de ginecologia i obstetrícia per a la intervenció en casos de guàrdia. • Coordinació amb els equips tècnics de l'estratègia Barnahus. • Coordinació amb els cossos policials. • Coordinació amb l'Equip d'Assessorament Tècnic Penal (EATP) en els casos de violència masclista en què la víctima sigui menor d'edat. • Coordinació amb l'Equip d'Assessorament Tècnic de Família (EATAF) en els casos de violència masclista en què calgui fer una valoració de les mesures civils amb els fills i les filles. • Coordinació amb els recursos assistencials (en l'àmbit comarcal i/o municipal) per a les víctimes.
	Recollida d'informació
	<ul style="list-style-type: none"> • Documentació inclosa en els procediments judicials. • Documentació aportada per les víctimes en el context d'un procediment judicial. • Consulta de la història clínica compartida de Catalunya (HC3), sempre en el context d'un procediment judicial.
	Valoració del risc
	<p>Aplicació d'instruments de valoració del risc que permeten fer la valoració mitjançant un judici clínic estructurat.</p>

6.10.5. Equips tècnics del Departament de Justícia

6.10.5.a) Equip d'Assessorament Tècnic Penal

DADES DEL SERVEI	
Nom	Equip d'Assessorament Tècnic Penal de Barcelona i comarques
Adreça	Gran Via de les Corts Catalanes, 111. Ciutat de la Justícia. Barcelona
Telèfon	93 554 86 52
Adreça electrònica	Eatpbcncomarques.justicia@gencat.cat
Lloc web	https://justicia.gencat.cat/ca/departament/Estadistiques/assessorament-tecnic-penal/
Descripció del servei	<p>L'assessorament tècnic penal dona resposta a les demandes oficiades pels òrgans judicials d'aquesta jurisdicció i els facilita la presa de decisions mitjançant l'elaboració d'informes, en els quals, a banda de la informació pertinent, es fan constar valoracions, conclusions i/o propostes tècniques en relació amb els encausats, les víctimes i els testimonis implicats en un procediment penal.</p> <p>Els equips d'assessorament tècnic penal (EATP), distribuïts territorialment, estan formats per professionals de la psicologia i del treball social especialitzats en l'àmbit judicial, concretament en la realització de pericials psicològiques, socials i psicosocials.</p> <p>L'EATP disposa d'aquests programes d'actuació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programa d'assessorament tècnic sobre persones encausades (ATPE) <p>Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i psicològiques de les persones investigades per tot tipus de delictes per tal de facilitar la presa de decisions judicials, sempre a demanda dels òrgans judicials. Com a objectius específics, permet fer diferents avaluacions, com ara d'antecedents toxicològics, psicopatològics o judicials, valorar el risc de reincidència i analitzar les possibles modificacions de la responsabilitat criminal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programa d'assessorament tècnic sobre la suspensió de les penes privatives de llibertat (ATSPPL) <p>Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i psicològiques de les persones condemnades per sentència ferma a una pena privativa de llibertat, a fi de valorar la viabilitat de la suspensió de la pena de presó per mesures penals alternatives i assessorar sobre una aplicació ajustada de les condicions d'aquesta suspensió, sempre a demanda dels òrgans judicials.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programa de suport a l'exploració judicial (SEJ) <p>Adreçat a infants i adolescents, i també a víctimes i testimonis especialment vulnerables, per les seves condicions físiques o psíquiques i/o sensorials, que requereixen el suport de personal professional especialitzat per efectuar la declaració judicial. Es pretén que la gravació de l'exploració esdevingui una prova preconstituïda perquè la persona no hagi de tornar a declarar en el moment del judici oral.</p>

Descripció del servei	<ul style="list-style-type: none"> • Programa d'assessorament tècnic sobre víctimes (ATV) Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i psicològiques de les víctimes/testimonis de tot tipus de delictes per tal de facilitar la presa de decisions judicials, sempre a demanda dels òrgans judicials. Com a objectius específics, permet fer l'anàlisi del testimoni, l'avaluació de l'afectació psicosocial, etc. • Programa d'assistència a judici oral (PAJ) Conjunt d'actuacions, tant administratives com tècniques, que porten a terme els equips de professionals d'assessorament tècnic penal per a la ratificació i/o l'ampliació dels informes en el marc del judici oral. • Programa d'assessorament tècnic en l'àmbit de la violència de gènere (ATVIGE) Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i psicològiques de la relació entre víctima i agressor en situacions de violència de gènere. Els objectius són diversos: d'una banda, i en relació amb la víctima, permet fer l'avaluació de la credibilitat del testimoni i/o de les afectacions i seqüeles psicològiques i socials. D'altra banda, i en relació amb la persona investigada, avalua el risc de reincidència i les possibles modificacions de la responsabilitat criminal. Hi ha la possibilitat que l'òrgan judicial planteji la demanda específica de fer l'estudi psicosocial del nucli familiar i, en aquest cas, s'hauran d'explorar aquells membres que es vegin involucrats en el conflicte, sempre a demanda dels òrgans judicials. • Programa d'assessorament tècnic sobre les llibertats vigilades (ATLLV) Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i/o psicològiques de les persones condemnades per sentència ferma a una pena privativa de llibertat, però que ha estat suspesa. Per tant, com que no hi ha hagut compliment de la pena de presó, cal valorar i assessorar de manera ajustada sobre la proposta de contingut de la llibertat vigilada, sempre a demanda dels òrgans judicials.
------------------------------	---

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	Organització de sessions formatives i de sensibilització adreçades a professionals de l'àmbit jurídic, policial i social per millorar la seva resposta davant les violències masclistes.
Reparació	Les actuacions de l'EATP tenen com a objectiu principal garantir una protecció eficaç a les víctimes, assegurant que el procés penal sigui una eina de justícia i de reparació i no una font de revictimització.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Recursos del servei
	<p>Persones professionals del treball social i la psicologia especialitzades en l'àmbit penal.</p> <p>Personal administratiu que dona suport a la tramitació de l'expedient judicial i a l'atenció al públic.</p>
	Coordinacions
	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinació amb els departaments i serveis integrants de l'estratègia Barnahus. • Coordinació amb l'EATAF en casos de violència masclista en què calgui fer una valoració de mesures civils amb fills i filles.

Observacions	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinació amb l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte (OAVD). • Coordinació amb els serveis socials. • Coordinació amb els serveis de protecció a la infància. • Coordinació amb els centres educatius. • Coordinació amb la xarxa de salut mental. • Coordinació amb el SIE i el SIAD. • Coordinació amb els cossos policials. • Coordinació amb l'IMLCFC. <p>Recollida d'informació</p> <p>La documentació recollida és la inclosa en els procediments judicials i l'aportada per les persones usuàries.</p>
---------------------	--

6.10.5.a) Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de la Família

DADES DEL SERVEI	
Nom	Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de la Família de Barcelona
Adreça	Carrer Gran Via de les Corts Catalanes, 111. Barcelona
Telèfon	93 554 95 91
Adreça electrònica	etfamilia.bcncj.dj@gencat.cat
Lloc web	https://justicia.gencat.cat/ca/ambits/administracio-de-justicia/assessorament-tecnic/ambit-civil/
Descripció del servei	<p>L'Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de la Família (EATAF) és un òrgan tècnic auxiliar de l'Administració de justícia, compost per professionals de la psicologia i el treball social. La seva missió és prestar assessorament tècnic als jutjats i tribunals de la jurisdicció civil, en l'àmbit del dret de família, amb l'objectiu de facilitar-los elements per a la seva presa de decisions. L'EATAF treballa per als jutjats de primera instància de família; primera instància i instrucció; violència sobre la dona (VIDO), i per a les audiències provincials d'arreu de Catalunya, des de les seus territorials de cada demarcació provincial (Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona).</p> <p>Ofereix un espai on les famílies poden reflexionar sobre les dificultats que implica una reorganització familiar després de la separació. Així mateix, ofereix espais on les famílies poden optimitzar el seu funcionament pel que fa a les relacions familiars i el règim de visites.</p> <p>L'equip professional planifica la intervenció tècnica d'acord amb el tipus de conflicte que manifesta la família i les preguntes que formula la jutgessa o jutge.</p> <p>L'eina principal d'aquesta intervenció és l'entrevista psicossocial en el context judicial, tot i que disposen d'altres eines que poden aplicar segons els criteris establerts en els protocols d'actuacions interns.</p>

Descripció del servei	<p>Totes les intervencions es regeixen pels principis d'imparcialitat, objectivitat i equitat.</p> <p>Quan les jutgesses o jutges sol·liciten un informe citen les famílies, les quals decideixen assistir al servei d'acord amb la seva responsabilitat. En el cas que no compareguin, s'informa el jutjat corresponent.</p> <p>L'equip professional informa les famílies de les característiques de la intervenció tècnica que es durà a terme.</p> <p>La informació que s'obté d'aquesta intervenció tècnica no està subjecta al secret professional, atès que té lloc dins d'un context judicial.</p> <p>Les entrevistes que es duen a terme suposen la participació dels membres de la família que formen part del procediment judicial i, a criteri tècnic, d'aquells que es considera que són significatius en la vida de la persona menor.</p> <p>Després s'elabora un informe, amb caràcter facultatiu i no vinculant, que dona resposta a la demanda de la jutgessa o jutge, que és qui pren l'última decisió.</p>
------------------------------	--

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenció	<ul style="list-style-type: none"> • Orientar les famílies sobre temes relacionats amb l'àmbit familiar en els casos de violències masclistes. • Proporcionar informes tècnics en processos judicials de família que ajudin a prendre decisions que prioritzen la seguretat i el benestar de les víctimes i de les persones menors.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Promoure actuacions que facilitin una recuperació i la no revictimització de les violències masclistes. • Fer el seguiment de les mesures judicials adoptades. • Fer l'acompanyament emocional i psicològic a les víctimes, inclòs l'acompanyament en el procés de separació o divorci, i també en la gestió de la relació amb els fills i filles en situacions de violència masclista.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Recursos del servei
	Professionals de l'àmbit de la psicologia i del treball social.
	Coordinacions
	Coordinacions amb els serveis socials, escoles, psicòlegs infantils i altres institucions involucrades.
	Recollida d'informació
Es recull la informació necessària per elaborar els informes.	

6.10.6. Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte

DADES DEL SERVEI	
Nom	Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte de Barcelona i comarques
Adreça	Jutjats de Terrassa (rambleta del Pare Alegre, 112). Seu Central. Jutjats de Manresa (carrer d'Arbonés, 29). Jutjat de Granollers (carrer de Josep Umbert i Ventura, 124). Jutjat de Mataró (carrer Alcalde Abril, 24).
Telèfon	93 510 53 71 - 900 121 884
Adreça electrònica	oavdbc.justicia@gencat.cat
Lloc web	https://sejudicial.gencat.cat/ca/que_cal_fer/Soc-victima-de.../victima-delicte/Oficines-datencio-a-les-victimes-del-delicte/index.html
Descripció del servei	<p>L'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte (OAVD) és un servei gratuït que ofereix atenció, suport i orientació a les víctimes i persones perjudicades per un delicte, i és el punt de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere que adopten els òrgans judicials a Catalunya. Aquestes oficines depenen de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia.</p> <p>Les OAVD tenen com a finalitat oferir a les víctimes informació i suport perquè puguin exercir els drets que els reconeix la legislació vigent, així com una atenció integral per potenciar la seva recuperació personal i reduir la victimització.</p> <p>Les actuacions en casos de violència masclista són les que s'ofereixen a les víctimes de qualsevol delicte. Són objectius del servei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promoure els drets de les víctimes i potenciar l'aplicació i el desenvolupament del marc normatiu. • Fer de pont entre les víctimes i les instàncies judicials que intervenen en el procés. • Prestar una atenció integral que eviti la revictimització, minimitzi les seqüeles i potencii la recuperació psicosocial. <p>A fi de complir amb aquestes finalitats i objectius, les professionals de l'OAVD exploren la situació de la víctima i dissenyen un pla de treball individualitzat. Fonamentalment, la intervenció és de caràcter social, psicològic i jurídic.</p> <p>El territori d'intervenció abasta aquestes comarques: el Vallès Occidental, el Vallès Oriental, el Maresme, el Bages, el Berguedà, el Moianès, l'Anoia i Osona.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	<p>Les OAVD informen les víctimes dels seus drets i vies legals. Aquesta informació és essencial per empoderar les víctimes i evitar que la violència es repeteixi.</p> <p>Establir coordinacions amb altres serveis especialitzats, com ara centres de dones, serveis socials, cossos de seguretat i serveis sanitaris, per garantir un seguiment integral de la víctima i assegurar que rebí tota la informació necessària.</p>
----------	---

Reparació	<p>En relació amb el procés de reparació de les víctimes del delicte, cal destacar que l'atenció s'ofereix independentment de si han interposat o no denúncia, de l'estat del procediment judicial, de la situació de la persona agressora i de la seva edat, sexe, etc.</p> <p>L'atenció és integral i s'adapta a les necessitats de la persona. A partir de l'exploració, s'elabora un pla de treball i es valora si cal fer alguna coordinació o derivació a altres serveis i si es manté el seguiment del cas (sempre procurant no revictimitzar, especialment en casos de violència masclista en què la xarxa de recursos especialitzats és més àmplia). D'altra banda, s'ofereix informació de la situació penitenciària de l'agressor, en el cas que estigui en situació penada o preventiva en un centre penitenciari de Catalunya.</p> <p>En relació amb el procés judicial, l'OAVD és la competent per valorar les mesures de protecció que són necessàries en el moment de la compareixença o del judici oral, d'acord amb el que estableix la Llei de l'estatut de la víctima del delicte.</p>
------------------	--

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Recursos del servei
	Equip de professionals especialitzades en l'atenció a la víctima dins dels àmbits social, psicològic i jurídic.
	Coordinacions
	L'OAVD es coordina amb els serveis de la xarxa social i/o assistencial i recursos especialitzats, d'acord amb les necessitats de la víctima.
	Acreditacions de violència
És un servei habilitat per acreditar la situació de víctima de violència de gènere, d'acord amb la Resolució ministerial, de 2 de desembre de 2021, de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere (vegeu-ne l'annex 4).	

6.10.7. Punt de Trobada

DADES DEL SERVEI	
Nom	Punt de Trobada
Adreça	Carrer de Sant Josep Oriol, 25. Mataró
Telèfon	93 755 13 16
Adreça electrònica	info@puntdetrobada-acdma.com
Lloc web	https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencies-masclistes/Serveis-tecnics-de-punt-de-trobada/
Descripció del servei	El Servei Tècnic de Punt de Trobada (STPT) és un servei destinat a atendre i prevenir la problemàtica que sorgeix en els processos de conflictitat familiar i, en concret, en el compliment del règim de visites i de comunicació dels infants i adolescents amb els seus pares i mares i/o familiars. En aquest sentit, s'ha de garantir el benestar emocional i físic de l'infant i adolescent, preservant-lo de la situació de conflictitat per la qual ha estat derivat a aquest recurs, en un espai neutral i supervisat per professionals que els acompanyin durant el règim de visites, sempre que aquest es pugui realitzar, segons criteri tècnic..

Descripció del servei	<p>El Servei Tècnic de Punt de Trobada ha d'assegurar la protecció tant de les dones com dels infants i adolescents que hagin estat o puguin ser víctimes de violència masclista, i que han de fer aquestes visites. Aquest servei disposa d'un equip multidisciplinari integrat per persones professionals titulades en psicologia, treball social o educació social, amb formació i experiència en família, infància i adolescència, així com en l'abordatge de situacions de violència masclista.</p> <p>Les intervencions que s'hi desenvolupen són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estades: visites que es duen a terme en les instal·lacions del Punt de Trobada amb supervisió professional sense que la persona adulta ni l'infant puguin sortir fora del servei. • Intercanvis: es fa el lliurament i la recollida de la persona menor sota la supervisió del professional sense que es quedi en el servei.
------------------------------	--

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	Formació adreçada a professionals.
Reparació	<p>A través del servei es duen a terme aquestes accions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilitar la trobada d'infants i adolescents amb el progenitor o progenitors no custodis, i/o la família extensa, en un espai adequat. • Oferir un espai neutral i segur per a totes les persones implicades per a l'exercici dels drets de relació i de comunicació amb els infants i adolescents. • Afavorir que les visites i/o el moment de lliurar i recollir els infants i adolescents es desenvolupi en un entorn de protecció. • Preservar la vinculació dels infants i adolescents amb els seus progenitors o altres familiars. • Evitar i/o minimitzar la conflictitat familiar durant les visites o els intercanvis i, en el cas que n'hi hagi, pal·liar-ne les conseqüències negatives mentre duri la situació.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Recursos del servei
	Els recursos de què disposa el servei els estableix el Decret 357/2011, de 21 de juny, dels serveis tècnics de punts de trobada.
	Coordinacions
	<ul style="list-style-type: none"> • Òrgans judicials. • Òrgans administratius competents en matèria de protecció a la infància i l'adolescència.
	Recollida d'informació
L'STPT informa els òrgans judicials i/o administratius de l'evolució del règim de visites mitjançant informes tècnics elaborats per l'equip professional del servei.	

6.11 Serveis psicoterapèutics especialitzats

6.11.1. Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) Mataró-Maresme

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei d'Intervenció Especialitzada
Adreça	Carrer Cosme Churruca, 88. Mataró
Telèfon	93 796 13 00
Adreça electrònica	bustia.siemataromaresme@gencat.cat
Lloc web	https://www.fsyc.org/proyectos/servei-dintervencio-especialitzada-sie-a-mataro-i-la-comarca-del-maresme/?lang=ca
Descripció del servei	<p>El Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) és un servei públic especialitzat que ofereix atenció integral i recursos en el procés de recuperació i reparació de les dones que han patit o pateixen situació de violència masclista, i també dels seus infants. Així mateix, el SIE incideix en la prevenció, la sensibilització i la implicació comunitària.</p> <p>Les dones del Maresme i els seus infants en situació de violència masclista que requereixin teràpia es poden adreçar al SIE Mataró-Maresme. En el cas de les dones dels municipis del Masnou, Tiana, Teià, Montgat i Alella, també tenen l'opció de ser ateses pel SIE Barcelonès-Nord.</p> <p>El servei s'adreça a :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Totes les dones que visquin a la comarca del Maresme i que estiguin sotmeses a qualsevol manifestació de violència masclista. • Els infants de les dones ateses, víctimes directes o indirectes de la violència masclista. • Les noies adolescents víctimes de relacions afectivosexuals abusives, esporàdiques o de parella, o d'altres manifestacions de violència masclista. • Persones de l'entorn proper de les dones, infants o adolescents afectats per la violència masclista. <p>Els objectius generals d'atenció són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proporcionar una atenció social i terapèutica especialitzada i continuada en relació amb el procés de violència viscut. • Adequar el model d'intervenció social, legal i terapèutic al procés de les dones i joves que viuen o han viscut situacions de violència masclista, així com dels seus infants. • Treballar de manera coordinada amb els serveis de la xarxa, atenent el procés específic de cadascuna de les dones, joves o infants. <p>Els objectius específics d'atenció són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atendre les demandes que presentin les dones i joves en els diferents aspectes (psicològic, jurídic, social, laboral...), amb la finalitat d'acompanyar-les en la presa de decisions i en el procés de recuperació. • Valorar conjuntament amb la dona o jove l'accés o la derivació a altres recursos d'acollida, atenció sanitària, inserció laboral o altres serveis que poden ser del seu interès.

Descripció del servei	<ul style="list-style-type: none"> • Dissenyar i dur a terme programes de recuperació biopsicosocial de llarga durada, a fi de reparar els danys ocasionats per les diverses situacions de violència, que inclouguin l'atenció individual i grupal. • Oferir als infants de les dones que es troben en processos de recuperació un espai terapèutic amb l'objectiu de fer minvar l'impacte del dany patit, prevenint la transgeneracionalitat de la violència. • Establir les coordinacions precises amb tots els serveis i recursos de la xarxa d'atenció i recuperació i garantir el procés de recuperació de cada dona, oferint col·laboració, informació i assessorament.
------------------------------	--

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	<p>Un dels objectius del SIE és incidir en la prevenició, la sensibilització i la implicació a nivell comunitari en l'àmbit de la violència masclista. Això suposa dur a terme diferents actuacions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accions específiques d'informació i de sensibilització al territori. • Participació en els circuits i protocols d'actuació del territori en relació amb la violència masclista. • Tallers específics per als diferents serveis i recursos del territori. • Com a servei especialitzat, ofereix un espai de formació i assessorament per a les persones professionals del territori.
Reparació	<p>Programes d'atenció i recuperació del SIE per a les dones i els seus infants a càrrec:</p>
	Programa d'acollida
	<p>És el programa inicial d'atenció a les dones en situació de violència masclista i conductor de la intervenció. És liderat per una treballadora social i educadores socials.</p> <p>En el procés d'acollida les tasques són recollir el motiu de la consulta i iniciar la vinculació de les dones amb el servei, identificar la situació de violència i valorar la situació de risc, clarificar les demandes i transformar-les en objectius de treball per a les dones i els seus infants.</p> <p>La informació recollida s'estructura i s'organitza a fi de traspasar-la a la resta de professionals a la reunió d'equip.</p>
	Programa d'atenció social
	<p>L'atenció social és una eina fonamental perquè ofereix a les dones l'ajuda necessària per reflexionar, conèixer les opcions de què disposen, prendre decisions i activar les habilitats i els recursos necessaris per sortir de la situació de violència.</p> <p>La treballadora social ofereix acompanyament en aquest procés de decisió, de presa de consciència i de mobilització de recursos personals i externs (accés al mercat laboral o habitatge, entre d'altres) i fa un diagnòstic social, entès com el procés d'aproximacions successives que proporciona un coneixement de la realitat concreta i que permet identificar mancances, necessitats, problemes i aspiracions, així com la seva magnitud.</p> <p>Una vegada elaborat el diagnòstic, es passa a la intervenció: prioritjació de necessitats, establiment d'accions/objectius que donin respostes a les necessitats, avaluació i redefinició d'objectius.</p>

	<p>Programa d'atenció psicològica per a dones</p> <p>Aquest programa ofereix atenció individual a la dona, mitjançant un espai d'atenció terapèutica especialitzada que té com a finalitat donar suport a les dones que han patit o estan patint una situació de violència masclista per tal de recuperar-se dels seus efectes i seqüeles a nivell psicològic. L'atenció psicològica és un element clau per iniciar aquesta recuperació i prevenir altres possibles relacions violentes.</p> <p>Els objectius del programa psicològic són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajudar la dona a identificar la situació de violència viscuda i el seu impacte. • Promoure la independència i l'autonomia de la dona. • Promoure models relacionals no abusius.
	<p>Programa d'atenció psicològica infantojuvenil</p> <p>Aquest programa proporciona als fills i filles de les dones una atenció psicològica i un espai terapèutic dirigit a prevenir, avaluar, reduir i recuperar l'afectació de les situacions de violència masclista viscudes. L'atenció psicològica es duu a terme mitjançant un treball psicoterapèutic amb aquests infants pel que fa a la violència viscuda. Alhora, s'aborda la relació maternofilial, que tot sovint es veu afectada en situacions de violència masclista.</p> <p>L'atenció psicològica es duu a terme a través de sessions individuals i també conjuntes amb la mare.</p> <p>Els objectius del programa són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevenir i tractar les conseqüències de l'impacte de la violència masclista. • Ajudar els infants a ser conscients de la situació de violència. • Promoure la independència i l'autonomia dels infants.
	<p>Programa d'atenció jurídica</p> <p>El programa d'atenció jurídica ofereix acompanyament jurídic a la dona que ha patit violència i als infants a càrrec, durant tot el seu procés de recuperació, des que entren al servei fins que en surten.</p> <p>Aquest programa inclou també l'assessorament de l'equip professional del centre, que es fa efectiu a través de l'organització de sessions tècniques de formació sobre temes jurídics vinculats a la problemàtica de la violència masclista que s'aborda al centre.</p>
	<p>Programa d'atenció socioeducativa</p> <p>El programa d'atenció socioeducativa ofereix a les dones i als seus infants un espai per desenvolupar rols, actituds, habilitats i responsabilitats encaminades a assolir un nou model de convivència diferent del que es dona en situacions de violència. El programa ofereix també als infants eines d'expressió emocional mitjançant propostes educatives.</p> <p>Inclou l'actuació educativa a nivell individual, grupal i intrafamiliar, segons les necessitats de la dona i dels seus infants.</p>

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Coordinacions
	S'estableixen les coordinacions necessàries amb la xarxa local per a l'abordatge de les violències masclistes.
	Recollida d'informació
	La recollida d'informació i la derivació al SIE es fa mitjançant el full de derivació (vegeu-ne l'annex 6).
	Acreditacions de violència
Acreditació de la violència de gènere d'acord amb la Resolució ministerial, de 2 de desembre de 2021, de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere (vegeu-ne l'annex 4).	

6.11.2. Servei d'Intervenció en Crisis Greus (SIC)

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei d'Intervenció en Crisis Greus
Telèfon	900 900 120
Adreça electrònica	900900120@gencat.cat
Lloc web	https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencies-masclistes/servei-dintervencio-en-crisis-greus/
Descripció del servei	<p>Es tracta d'un servei d'assistència psicològica d'emergència, limitada a la situació de crisi com a conseqüència de les violències masclistes.</p> <p>Aquest servei ofereix suport i atenció a les víctimes amb un alt impacte emocional, al lloc on s'han viscut crisis greus de violència masclista, amb la màxima immediatesa possible.</p> <p>És un servei activable en qualsevol moment, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any, a tot Catalunya.</p> <p>S'adreça a persones afectades per la situació de crisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dones i els seus infants, si en té. • Persones del seu entorn (familiar, laboral, social, etc.). • Professionals implicades. <p>Els objectius del servei són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mobilitzar els recursos de les persones afectades per influir positivament en el funcionament psicològic durant el període de crisi, de dol i de patiment extrem. • Atenuar l'esdeveniment estressant i alleujar l'impacte immediat mitjançant una primera ajuda emocional. • Limitar els trastorns psicològics a mitjà i llarg termini, especialment la patologia de l'estrès posttraumàtic. • Enfortir els recursos naturals de les persones per fer front a l'esdeveniment traumàtic, activant les seves capacitats manifestes i latents.

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	
Prevenició	La intervenció del SIC també contribueix a sensibilitzar sobre les diferents formes de violència masclista i ajuda les dones a identificar situacions de violència.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Suport i atenció a les víctimes al lloc on s'han viscut crisis greus de violència masclista, amb la màxima immediatesa possible. • El SIC actua com a porta d'entrada a altres serveis especialitzats, com els serveis socials, els centres d'acollida o els serveis jurídics, garantint un suport integral que contribueix a la protecció i la recuperació de la dona.

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	<p>Les situacions que poden motivar l'activació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Femicidis: és a dir, homicidis de dones per violència masclista o per raó de gènere, siguin consumats o en grau de temptativa. • Suïcidis o induccions al suïcidí, a conseqüència de la pressió exercida cap a la dona, en el marc de la violència masclista. • Situacions de violències sexuals amb potencial traumàtic elevat per a les víctimes. • Situacions de violències masclistes (en tots els àmbits i les formes que recull la Llei 5/2008, actualitzada amb la Llei 17/2020), amb un potencial traumàtic per a les víctimes. • Altres casos, prèvia valoració de la Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes (DGEVM).
	Recursos del servei
	Equip professional: psicòlogues expertes en violències masclistes i intervenció en situacions de crisi i en mètodes de reparació de les seqüeles greus/traumes de la violència en les víctimes i el seu entorn familiar i social.
	Coordinacions
	<p>El servei s'activa trucant a un telèfon d'ús restringit, reservat per atendre emergències psicològiques. El número de telèfon el tenen totes les persones activadores del servei qualificades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Línia d'atenció a les dones en situació de violència: 900 900 120. • Cossos policials. • Direccions dels serveis territorials. • Serveis especialitzats en violències masclistes (SIE i SIAD). • Responsables dels serveis socials. • Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) o altres professionals de la salut acordats al Protocol de salut. • Oficina d'Atenció a la Victima del Delicte. • Alcaldesses i alcaldes. • Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes (DGEVM), sempre que no hi hagi una altra persona intermediària. • SIC d'un altre territori.

6.12 Servei substitutori de la llar. Llar Maresme 2

DADES DEL SERVEI	
Nom	Servei Substitutori de la Llar. Llar Maresme 2
Descripció del servei	<p>La Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral és el conjunt coordinat de recursos i serveis públics de caràcter gratuït per a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació de les dones que han patit o pateixen violència masclista, en l'àmbit territorial de Catalunya.</p> <p>El Servei Substitutori de la Llar (SSLL) forma part de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral per a dones en situació de violència masclista. Es tracta d'un servei públic de caràcter gratuït, a càrrec del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya. Consisteix en un recurs residencial i temporal que ofereix un espai de protecció i recuperació per a les dones en situació de risc per violències masclistes i per als seus fills i filles a càrrec. És un servei que actua com a substitució de la llar, entesa com a pis d'autonomia.</p> <p>El Servei Substitutori de la Llar per a dones que es troben en situació de violència masclista i els fills i filles a càrrec és un servei temporal que actua com a substitució de la llar i que compta amb suport personal, psicològic, mèdic, social, jurídic i de lleure. Aquesta atenció la duen a terme persones professionals especialitzades, per facilitar la plena integració sociolaboral de les dones que pateixen la violència.</p> <p>El servei està adreçat a dones que no requereixen acompanyament professional 24 h.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	
Prevenició	<ul style="list-style-type: none"> • Formació especialitzada en violències masclistes per al personal que treballa al servei. • Les actuacions que desenvolupa l'SSLL no només ajuden les víctimes a superar la violència masclista, sinó que també serveixen per prevenir futures situacions de violència i promoure relacions basades en el respecte i la igualtat.
Reparació	<p>Les actuacions de l'SSLL estan dissenyades per donar suport a les dones i famílies que han patit violència masclista, ajudant-les a recuperar-se'n físicament, emocionalment i socialment. Aquestes accions estan centrades en la reparació del dany, la reconstrucció de la vida de les víctimes i la seva plena integració social, assegurant que puguin viure amb seguretat i dignitat.</p> <p>Les accions de reparació habituals inclouen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suport psicològic i emocional. • Assessorament i suport legal. • Recuperació de l'autonomia econòmica i social. • Empoderament personal i social. • Suport per als fills i filles. • Acompanyament en la reintegració social i comunitària. • Acompanyament integral i seguiment personalitzat.

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Accés als serveis d'acolliment residencial: redactar els informes de sol·licitud d'accés als serveis d'acolliment i recuperació per a dones en situació de violència masclista, emesos pels equips bàsics d'atenció primària (EBASP), i remetre'ls a la Subdirecció de Gestió de Serveis i Recursos d'Atenció a les Violències Masclistes, de la Direcció General per a l'Erradicació de les Violències Masclistes, del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.
	Coordinacions
	S'estableixen coordinacions amb altres serveis especialitzats per garantir una atenció integral.

7. ALTRES RECURSOS

7.1 Recursos d'intervenció amb homes

7.1.1. Plural

DADES DEL SERVEI	
Nom	Plural. Centre de Masculinitats
Adreça	Avinguda Marquès d'Argentera, 22. Barcelona
Telèfon	933 491 610
Adreça electrònica	plural@bcn.cat
Lloc web	https://masculinitats.decidim.barcelona/
Descripció del servei	<p>Plural és un equipament municipal dirigit a la població masculina que vol fer canvis cap a models relacionals més oberts, respectuosos i saludables. És un espai proper pensat per acompanyar els homes en aquells dubtes que apareixen en els diferents moments de la vida. Precisament perquè els homes també tenen gènere, reflexionar sobre els impactes que tenen en les seves vides determinades maneres de ser homes els ajudarà a millorar les seves relacions socials i personals.</p> <p>El Programa d'atenció a les violències de Plural s'adreça a aquelles persones que viuen, treballen o estudien a la ciutat de Barcelona i que tenen la voluntat de canviar i millorar les seves relacions personals per evitar l'ús de qualsevol tipus de violència.</p> <p>A Plural hi ha professionals de l'atenció social que ofereixen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atenció psicològica individual i grupal. • Assessorament jurídic i tècnic. • Activitats sobre masculinitats igualitàries. • Formacions en masculinitat i gènere. • Recursos i eines per a la ciutadania i els professionals. <p>Plural facilita el seu equipament a agents socials i associacions que vulguin fomentar i promoció el treball de masculinitats a la ciutat. I ofereix atenció a les persones que exerceixen o han exercit violència en qualsevol dels àmbits que preveu la llei.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	
Prevenió	<p>El Programa d'atenció a les violències treballa per:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificar i reconèixer els comportaments i les actituds violentes. • Assumir la responsabilitat dels actes violents i les seves conseqüències. • Conèixer el procés de la violència masclista. • Buscar alternatives no violentes en les relacions. • Proposar activitats sobre masculinitats igualitàries. • Oferir formacions en masculinitat i gènere. • Facilitar recursos i eines per a la ciutadania i els professionals. • Facilitar el seu equipament a agents socials i associacions que vulguin fomentar i promocionar el treball de masculinitats a la ciutat.
Reparació	<p>El Programa d'atenció a les violències treballa per:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assumir la responsabilitat dels actes violents i les seves conseqüències. • Buscar alternatives no violentes a les relacions. • Oferir atenció psicològica individual i grupal. • Prestar assessorament jurídic i tècnic.

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Recursos del servei
	Plural ofereix espais d'atenció psicològica individual, tractaments grupals i assessorament jurídic.

7.1.2. Conexus

DADES DEL SERVEI	
Nom	Conexus
Adreça	Carrer Consell de Cent, 419. Barcelona
Telèfon	93 217 16 46
Adreça electrònica	info@conexus.cat
Lloc web	https://conexus.cat/
Descripció del servei	<p>L'associació Conexus, d'atenció, formació i investigació psicosocials, està formada per psicòlegs i psicòlogues amb una àmplia trajectòria i experiència en l'atenció a persones en els àmbits familiar, social i de la salut, així com en la formació d'equips professionals i en la recerca. L'objectiu de Conexus és la millora del benestar i de la salut de les persones, especialment d'aquelles persones en situació de dificultat, crisi, violència o desigualtat.</p> <p>A través de l'atenció psicosocial a dones, homes, infants i adolescents, es vol promoure la millora de les relacions afectives i familiars i uns estils de vida saludables i igualitaris, així com l'erradicació de la violència.</p>

Descripció del servei	També ofereix formació a professionals, empreses i institucions sobre aquestes matèries i elabora recerques, tant teòriques com aplicades, per tal de millorar la intervenció i ampliar coneixements.
------------------------------	---

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	<ul style="list-style-type: none"> • Formació a professionals, empreses i institucions sobre violències masclistes. • Recerques, tant teòriques com aplicades, en l'àmbit de les violències masclistes, per tal de millorar la intervenció i ampliar coneixements. • Programa Puja-Masculinitats: aquest programa pretén enfocar els seus recursos d'atenció i de formació en els nois a fi de prevenir-ne les actituds i les conductes violentes, d'abús i de discriminació cap als altres, especialment cap a noies i nenes, però també comportaments i situacions que puguin ser factors de risc, com ara trastorns i problemes de salut mental no diagnosticats, addiccions o altres problemes psicosocials.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Programa d'atenció a homes que exerceixen violència masclista (PAI-H): es tracta d'un espai d'intervenció psicosocial en què els homes poden reconèixer, responsabilitzar-se i aturar la violència que han exercit sobre la seva parella, exparella, fills i filles.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Recursos del servei
	L'associació Conexus està formada per psicòlegs i psicòlogues amb una àmplia trajectòria i experiència en l'atenció a les persones en els àmbits familiar, social i de la salut, així com en la formació d'equips professionals i en la recerca.

7.1.3. Fundació AGI

DADES DEL SERVEI	
Nom	Fundació Assistència i Gestió Integral
Adreça	Carrer Pau Claris, 138. Barcelona
Telèfon	93 488 08 45
Adreça electrònica	info@fundacioagi.org
Lloc web	https://www.fundacioagi.org/
Descripció del servei	Fundació benèfica i assistencial, creada a Barcelona l'any 1994, que treballa en els àmbits de la prevenició, la intervenció, la formació, la sensibilització i la investigació per a tots aquells col·lectius i persones vulnerables o en risc d'exclusió social, a partir d'un model d'atenció integral i de qualitat.

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	
Prevenició	La Fundació Assistència i Gestió Integral (AGI) duu a terme programes en l'àmbit d'escoles, instituts i comunitats per prevenir les situacions d'abús, discriminació o violència en les relacions de parella i afectives, fomentant actituds i comportaments igualitaris, així com promovent la reflexió al voltant dels comportaments masclistes i abusius vinculats als rols de gènere i als models de feminitat i masculinitat.
Reparació	Programa d'atenció i reinserció per a homes (ARHOM)
	<p>Les conductes agressives dels homes envers les dones i els seus infants són, en la majoria dels casos, conseqüència d'unes circumstàncies i vivències fruit d'un sistema patriarcal que no ha permès el desenvolupament harmònic de la persona, de manera que l'han conduït a reproduir uns patrons de conducta propis d'aquest model, apresos durant el procés de socialització i reforçats durant el període de creixement.</p> <p>Conscients d'aquesta problemàtica i amb l'objectiu d'oferir una intervenció integral per a tots aquells homes que fan servir la violència física, psíquica o de qualsevol altre caire en les seves relacions de parella, la Fundació Assistència i Gestió Integral l'any 1998 va crear el programa ARHOM, que ofereix suport i intervenció terapèutica amb la finalitat de treballar el desaprendre conductes i accions violentes per aconseguir una convivència familiar o de parella basada en la igualtat, el respecte i la no-violència.</p>

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Recursos del servei
	Els perfils professionals de l'equip de la Fundació AGI, majoritàriament provenen dels camps social, jurídic i econòmic.

7.1.4. Homes Igualitaris

DADES DEL SERVEI	
Nom	Homes Igualitaris - AHIGE Catalunya
Adreça	Carrer de la Providència, 42. Barcelona
Telèfon	640 058 961
Adreça electrònica	homesigualitaris@gmail.com
Lloc web	https://www.homesigualitaris.cat/
Descripció del servei	<p>Homes Igualitaris és una associació d'homes, vinculada a l'Associació d'Homes per la Igualtat de Gènere (AHIGE), de caire estatal. Sorgida l'any 2009, entén que la transformació de les masculinitats és una tasca que han de dur a terme principalment els homes, sempre amb l'acompanyament i l'impuls del feminisme.</p>
	<p>Els seus objectius principals són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afavorir la igualtat real i efectiva entre homes i dones en les relacions personals i socials, partint del reconeixement de la discriminació tradicional patida per les dones. • Fomentar i defensar el canvi dels homes cap a posicions més favorables a la igualtat i de ruptura amb el model tradicional masculí. <p>S'adreça a homes residents a Catalunya.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenió	Formació, sensibilització i cura
	<ul style="list-style-type: none"> • Organització d'activitats de formació que tenen com a objectiu generar un coneixement i un canvi en la població a la qual s'adrecen, al voltant de determinades temàtiques relacionades amb la masculinitat. • Organització de campanyes de sensibilització posant el focus sobre una temàtica o problemàtica determinada. • Espais de cura i reflexió. <p>Aquests serveis serveixen perquè els homes reflexionin sobre les seves vides, sobre les repercussions que tenen els comportaments i les actituds masclistes i de quina manera aquestes poden tenir conseqüències negatives per a les altres persones (començant per les dones), per al medi o per a ells mateixos.</p>
	Recerca
	<p>Les línies de recerca en estudis de masculinitats són:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Masculinitats presidàries. – Violències. – Sexualitats. – Envelliment. – Paternitats.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Recursos del servei
	Equip multidisciplinari

7.1.5. El Safareig

DADES DEL SERVEI	
Nom	Safareig. Propostes Feministes
Adreça	Carrer Girona, 27. Barcelona
Telèfon	93.459 97 09/93. 459 70 49
Adreça electrònica	safareig@safareig.org
Lloc web	https://safareig.org/
Descripció del servei	Entitat feminista sense ànim de lucre que treballa per una societat en la qual les dones, i tot allò que associem amb l'àmbit femení, deixin de ser objecte de segregació i violència. Ofereix serveis d'atenció, d'acció comunitària i de formació i orientació laboral per a un abordatge integral de les violències envers les dones.

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	
Prevenió	Programa Ethos
	<p>Ethos és un espai de tractament per a homes des d'una orientació no sexista; un programa pioner, fonamentat en la psicoanàlisi lacaniana, per tractar els símptomes que poden sorgir respecte de la masculinitat, la paternitat, l'autoritarisme o l'abordatge de la feminitat.</p> <p>Atén, de manera individual, homes i joves de més de 15 anys que volen trobar respostes pròpies i diferents als seus impulsos, frustracions i malestars, associats sovint a les dones del seu entorn, i que els poden portar a l'exercici de la violència masclista.</p>
Reparació	Programa Ethos
	<p>Ethos és un espai de tractament per a homes des d'una orientació no sexista; un programa pioner, fonamentat en la psicoanàlisi lacaniana, per tractar els símptomes que poden sorgir respecte de la masculinitat, la paternitat, l'autoritarisme o l'abordatge de la feminitat.</p> <p>Atén joves de més de 18 anys que han patit violència masclista reiteradament per part del pare, el padrastre o d'algun altre home.</p>

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Coordinacions
	El programa Ethos proposa també reunions de coordinació i interconsulta amb professionals de la xarxa pública dels àmbits social, educatiu i de la salut.

7.2 Barnahus

DADES DEL SERVEI	
Nom	Barnahus. Unitat integrada d'atenció a infants i adolescents víctimes de violències sexuals
Telèfon	Infància Respon 116 111
Lloc web	https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/infancia_i_adolescencia/proteccio_a_la_infancia_i_ladolescencia/barnahus/index.html
Descripció del servei	<p>El model Barnahus és un model d'intervenció amb infants i adolescents que han viscut una situació de victimització sexual, promogut per Save the Children amb l'objectiu de facilitar la integració dels serveis que en formen part.</p> <p>La unitat integrada d'atenció especialitzada a infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals, basada en el model Barnahus («casa dels infants», en islandès), representa una iniciativa que integra accions de cinc departaments de la Generalitat de Catalunya. El principal impulsor n'és el Departament de Drets Socials, mitjançant la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, en coordinació amb els departaments de Salut, Educació, Justícia i Interior i altres administracions que tenen competències en aquests àmbits.</p> <p>Es tracta d'una proposta innovadora, en què tots els agents treballen en coordinació per reunir evidències de l'abús a un infant o adolescent de la manera menys intrusiva possible i proporciona una xarxa de suport sòlida i accessible a fi que l'infant pugui continuar la seva vida després d'un incident tan traumàtic.</p>

Descripció del servei	<p>El servei ofereix una resposta multidisciplinària i interinstitucional a tots els infants i adolescents víctimes d'abús sexual que es deriven a la Barnahus. En tots els casos, l'avaluació de la protecció infantil, la investigació criminal, l'examen mèdic i de salut mental i, si escau, la intervenció en situació de crisi, es planifiquen i es duen a terme amb una cooperació estreta entre les persones professionals de les institucions competents en diverses matèries (social, salut, interior, justícia, forense i fiscalia).</p>
------------------------------	---

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Prevenició	<ul style="list-style-type: none"> • Educació i sensibilització: programes educatius dirigits a infants, famílies i comunitats sobre la identificació i la prevenció de l'abús sexual. • Formació per a professionals: formació especialitzada per a les persones que treballen amb infants, com ara mestres, psicòlogues, treballadores socials i policies per identificar senyals d'abús sexual. • Campanyes de sensibilització pública: iniciatives que busquen conscienciar la societat sobre la problemàtica de les violències sexuals a la infància.
Reparació	<ul style="list-style-type: none"> • Avaluació integral: quan una criatura arriba a Barnahus, se li fa una avaluació completa per identificar-ne les necessitats emocionals, físiques i legals. • Intervenció terapèutica: suport psicològic i teràpies especialitzades per ajudar l'infant a recuperar-se dels efectes traumàtics de l'abús. • Investigació judicial adaptada a l'infant: els interrogatoris es duen a terme en un entorn segur, evitant la revictimització i assegurant que es protegeixen els drets de l'infant. • Coordinació de serveis: Barnahus actua com a punt de trobada entre diferents institucions per evitar que l'infant hagi de passar per múltiples entrevistes i processos, assegurant així un enfocament coordinat en la seva protecció i recuperació.

ALTRES CONSIDERACIONS

Observacions	Recursos del servei
	<p>L'equip de professionals de Barnahus està format per un grup multidisciplinari que treballa conjuntament per donar una resposta integral a les necessitats dels infants víctimes de violències sexuals. Cada professional té un paper específic però complementari, a fi d'assegurar una atenció coordinada i especialitzada.</p>
	<p>L'equip està format per:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Psicòlogues. – Treballadores socials. – Metgesses i professionals sanitàries. – Forenses. – Juristes. – Policies i agents de protecció infantil. – Educadores socials i monitores.
	Coordinacions
	<p>L'equip multidisciplinari treballa de manera coordinada dins de Barnahus per garantir que l'infant no hagi de repetir la seva història diverses vegades i pugui rebre tota l'atenció que necessita en un mateix lloc, d'una manera segura i comprensiva.</p>

7.3 Atenpro

DADES DEL SERVEI	
Nom	ATENPRO (servei telefònic d'atenció i protecció per a víctimes de violència contra les dones)
Adreça	Carrer Energia, 11 (08304). Mataró
Telèfon	900 22 22 92 (telèfon de la central ATENPRO per a consultes sobre el servei) 93 702 28 12 (SIAD - Ajuntament de Mataró per gestionar altes a dones de Mataró)
Adreça electrònica	servicioatenpro@creuroja.es siad@ajmataro.cat (SIAD - Ajuntament de Mataró per gestionar altes a dones de Mataró)
Lloc web	https://www.atenpro.es
Descripció del servei	<p>ATENPRO és un servei gestionat per la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, finançat pel Ministeri d'Igualtat.</p> <p>El servei ofereix atenció i protecció a les víctimes de violència contra les dones mitjançant un sistema de teleassistència mòbil que permet que les usuàries puguin contactar, en qualsevol moment, amb el personal del servei, que està específicament preparat per donar una resposta ràpida i adequada a cada situació personal.</p> <p>Ofereix atenció immediata i a distància per a la usuària, assegurant una contestació ràpida a les eventualitats que puguin esdevenir-se, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any, sigui on sigui.</p> <p>Des del centre d'atenció es contacta periòdicament amb les usuàries del servei amb l'objectiu de fer-los un seguiment permanent. Davant de situacions d'emergència, el personal del centre està preparat per donar una resposta adequada a la crisi plantejada, amb mitjans propis o mobilitzant altres recursos humans i materials.</p> <p>És un servei accessible per a les dones amb discapacitat auditiva (mòdul SOTA). Mitjançant una aplicació instal·lada al terminal, es permet el contacte amb el centre d'atenció per mitjà d'un diàleg amb missatges de text.</p>

ACTUACIONS DEL SERVEI EN RELACIÓ AMB LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

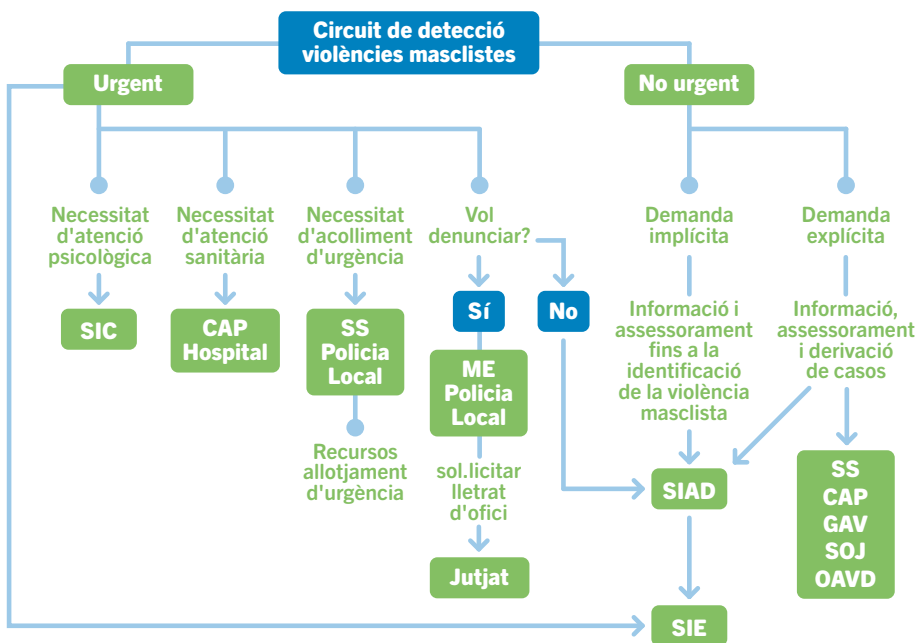
<p>Prevenió</p>	<ul style="list-style-type: none"> • El servei ATENPRO ofereix un dispositiu mòbil amb connexió directa a una central d'atenció, disponible les 24 hores i els 365 dies de l'any, fet que facilita la intervenció en casos de risc i redueix les possibilitats d'una nova agressió. • El servei disposa d'un sistema de geolocalització. • Informació sobre drets i recursos disponibles al municipi en matèria de violències masclistes. • Foment de la sensibilització de les dones que han patit violències masclistes. • L'equip d'atenció del servei fa trucades periòdiques a les usuàries per verificar-ne l'estat emocional i la seguretat. Mitjançant la interacció amb les usuàries, s'avalua la seva situació personal i el nivell de risc en què es troben, ajudant a identificar situacions de perill per poder actuar de manera preventiva. • Servei d'orientació psicològica per ajudar les dones a identificar situacions de violència i dotar-les d'eines per a la seva gestió i prevenció.
<p>Reparació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En cas d'activació del servei, l'equip d'ATENPRO avalua la situació i, si escau, activa els serveis de seguretat (policia, serveis mèdics...). • Es presta acompanyament psicològic en el procés de recuperació de les violències masclistes. • S'ofereix informació sobre serveis d'ocupació, formació i ajuda en la cria dels fills i filles, a fi de contribuir a una recuperació integral. • Trucades de la usuària al centre. La usuària del servei pot trucar per diferents motius: <ul style="list-style-type: none"> – Sol·licitar atenció psicològica, parlar amb una treballadora social, comunicar situacions d'emergència, canviar les seves dades de contacte, informar de canvis en la seva situació, sol·licitar informació sobre recursos i serveis, etc. – Respondre les trucades de seguiment fetes pel centre d'atenció. – Davant d'una situació d'emergència podrà trucar al centre d'atenció, des del qual es mobilitzaran els recursos adequats a la situació (avisar les forces i els cossos de seguretat, els serveis sanitaris, etc.) i es facilitaran solucions. • Trucades del centre d'atenció a la usuària: <p>Un cop donada d'alta en el servei, la persona usuària rebrà trucades periòdiques del centre d'atenció per fer un seguiment de la situació. També pot rebre'n altres amb motiu de fets rellevants (com, per exemple, si ha d'assistir a un judici) o comunicacions per verificar el correcte funcionament del sistema. Finalment, després d'una trucada d'emergència, es programaran agendes de seguiment postemergència per donar continuïtat a la intervenció iniciada en el moment de l'alarma i valorar l'estat psicosocial de la usuària.</p>

ALTRES CONSIDERACIONS	
Observacions	Valoració del risc
	A l'inici del servei es fa una valoració del risc i s'estableixen protocols d'actuació en funció de la gravetat de la situació.
	Requisits per a altes ordinàries
	<ul style="list-style-type: none"> • Ser dona víctima de violència masclista. • No conviure amb l'agressor. • Participar en els programes d'atenció especialitzada. • Acceptar les normes de funcionament del servei i cooperar per al seu bon funcionament. • Les altes per a dones de Mataró es duen a terme al SIAD de l'Ajuntament.
	Requisits per a altes extraordinàries
	<ul style="list-style-type: none"> • Víctimes d'entre 12 i 17 anys. • Fill/a de la usuària d'entre 12 i 17 anys. • Fill/a de la usuària d'entre 18 i 25 anys. • Persona amb discapacitat, convivent amb la usuària. • Altres casos d'especial rellevància. <p>Les altes extraordinàries per a persones de Mataró es duen a terme al SIAD de l'Ajuntament.</p>

ANNEXOS

A1 Circuit local per a l'abordatge en situacions de violències masclistes

Figura 1.

Font: elaboració pròpia.

Acrònims: SIC (Servei d'Intervenció Especialitzada), CAP (Centre d'Atenció Primària), SS (Serveis Socials), ME (Mossos d'Esquadra), SIAD (Servei d'Informació i Atenció a les Dones), GAV (Grup d'Atenció a la Víctima), SOJ (Servei d'Orientació Jurídica) i OAVD (Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte).

A2 Dades estadístiques

Les dades actualitzades es poden consultar en diferents bases de dades:

Línia 900 900 120 d'atenció a les dones en situació de violència masclista

<https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencies-masclistes/linia-da-tencio-contra-la-violencia-masclista-900-900-120-/index.html>

Departament d'Interior

https://interior.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/seguretat/violencia_masclista/estadistica-sobre-violencia-masclista-domestica/

Ministeri d'Igualtat

<https://violenciagenero.igualdad.gob.es/violenciaEnCifras/home.htm>

<https://estadisticasviolenciagenero.igualdad.gob.es/>

Poder judicial

[Dades Estadístiques Consell General Poder Judicial](#)

Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista

<http://cejfe.gencat.cat/ca/observatori/>

Femicidio.net

<https://femicidio.net>

A3 Protecció de dades

L'actuació dels serveis públics en l'àmbit de la violència masclista s'emmarca, principalment, dins del context normatiu següent:

La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, disposa en l'article 11.1 que **«totes les persones professionals, especialment les professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement d'una situació de risc o d'una evidència fonamentada de violència masclista, d'acord amb els protocols específics i en coordinació amb els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral»**.

L'article 78 de la mateixa llei regula que **«les administracions públiques competents s'han de cedir mútuament les dades de caràcter personal necessàries, amb la finalitat de gestionar adequadament els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral i les prestacions econòmiques previstes per aquesta llei, i també d'altres que s'estableixin per llei i que estiguin relacionades amb la violència masclista»**.

També l'article 85, que regula els protocols per a una intervenció coordinada contra la violència masclista, i concretament el punt 2.b, recull l'obligació d'establir els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin una transmissió d'informació continuada i fluida entre els organismes implicats.

S'observa que un dels principis d'actuació en matèria de violència masclista és la coordinació entre els diversos sistemes de benestar social de les administracions públiques —que inclouen serveis socials, educació, salut, serveis policials, justícia, treball i habitatge—, amb la finalitat d'establir programes d'actuació conjunts.

En relació amb el tractament de dades personals que es dugui a terme en el context del protocol marc i dels circuits territorials, cal que s'emmarqui en el que disposa el Reglament (UE) del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades, d'ara endavant RGPD). Aquesta norma modifica alguns aspectes del règim actual i conté noves obligacions que cada organització ha d'analitzar i aplicar tenint en compte les seves pròpies circumstàncies. L'adaptació de l'ordenament jurídic espanyol a l'RGPD s'ha dut a terme mitjançant la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Cal tenir en compte que el protocol marc i els circuits territorials es refereixen a diferents serveis de les administracions públiques —serveis socials, cossos policials, salut, educació i altres— que tenen atribuïdes per la normativa sectorial

aplicable unes competències i capacitats d'actuació, i serà en funció d'aquestes –i no d'altres– que es podran tractar determinades dades personals de dones en situació de violència masclista o de terceres persones que hi estan relacionades.

En qualsevol cas, cada servei ha de portar un registre de les activitats de tractament efectuades sota la seva responsabilitat i determinar les categories de destinataris als quals es comunicaran les dades personals en el marc de les actuacions que preveu el protocol marc.

Comunicació de dades

La comunicació de dades, que recull l'article 78 de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, quant a la part que intervé i que està implicada en la prestació de serveis a les dones en situació de violència masclista, ha de servir per complir les seves competències i les funcions determinades per la normativa sectorial corresponent, com a premissa per analitzar la resta de variables. Aquest precepte preveu l'habilitació legal necessària per a la cessió de dades sense requerir el consentiment de la persona titular només si es justifica que és per a la «gestió adequada» dels serveis de la xarxa; és a dir, sempre que el cedent i el cessionari estiguin habilitats per tractar aquella informació personal i necessitin tractar-la ateses les funcions que duen a terme. A més, l'article 78 especifica que les dades que se cedeixen hauran de ser només les «necessàries» en cada cas.

El model de comunicació de dades per als circuits territorials requereix la definició dels criteris que han de regir la cessió que esmenta l'article 78 de la Llei 5/2008:

- **Agents** (persones físiques i jurídiques) que intervenen en la comunicació de dades en els circuits.
- **Persones destinatàries** d'aquestes dades.
- **Finalitats i funcions** d'aquestes comunicacions de dades.
- **Dades concretes** que es comunicaran.
- En relació amb les persones que en el seu exercici professional obtenen dades que han de ser sotmeses al secret professional, d'acord amb els respectius codis deontològics, l'RGPD autoritza el tractament de dades si és necessari per a la gestió dels sistemes i serveis d'assistència sanitària i social.
- Tal com indiquen la Llei 5/2008 i aquest document, cal entendre que la pràctica professional que s'empra en abordar la violència masclista se situa en el marc d'una perspectiva de gènere i d'empoderament. Això implica reconèixer que la dona, com a persona adulta de ple dret, és la

propietària de la seva informació i que, per tant, sempre que sigui possible, s'ha de vetllar perquè sigui ella la persona que controli la informació relativa al seu cas i la transmeti als serveis.

- La taula de cessió de dades que configura els criteris per comunicar les dades dins de la mateixa xarxa està pensada per identificar les dades que es poden cedir en funció de la finalitat de la comunicació, els agents i les persones destinatàries, i es recomana, sempre que sigui possible, comunicar a les dones la decisió de la cessió de dades abans de fer-ho.
-
- És necessari identificar les comunicacions segons la seva finalitat:
 - **Informar:** transmetre uns coneixements, una determinada situació.
 - **Derivar:** establir el contacte entre un servei i un altre, amb traspàs d'informació o no.
 - **Coordinar:** crear un determinat saber o coneixement compartit sobre el cas o la situació.
-
- Per poder fer una bona gestió i un bon ús de la taula explicativa de cessió de dades, s'aconsella que la persona professional es pregunti en primer lloc: «Amb quina finalitat sol·licito/comunico les dades?» I, a partir d'aquí, cercar-la en els quadres.
-
- Cal que els canals que s'utilitzin per comunicar les dades (en qualsevol dels mitjans) siguin segurs i compleixin tots els requeriments exigits per l'RGPD. Així mateix, s'ha d'assegurar que la persona destinatària és la correcta i l'única, així com comprovar que és qui diu ser.
-
- S'ha d'actuar d'acord amb els protocols establerts, siguin municipals, comarcals o territorials, com també amb els propis de cada departament, servei o organisme.
-
- El procediment per comunicar o demanar dades a la xarxa ha de seguir aquests quatre passos:
 - 1) Cal seguir el **Fluxograma de recomanacions** (vegeu-ne la figura 1). Cal assegurar-se que s'hagin esgotat totes les possibilitats perquè sigui la dona la que cedeixi les dades i, sobretot, que els canals, les mediacions necessàries, etc., siguin segurs i adequats.
 - 2) S'ha de consultar la taula d'agents i destinataris. Cal trobar els dos serveis –tant el cedent de les dades com el receptor–, que hauran de ser de dos àmbits diferents.
 - 3) Cal tenir clar amb quina finalitat i amb quina funció se cediran les dades, ja que, depenent d'aquestes, en podem cedir unes o altres. Cal, doncs, se-

guir el **Fluxograma de cessió de dades** (vegeu-ne la figura 2) i determinar la finalitat i la funció amb què es farà la cessió i en quin espai es durà a terme (entre dos serveis o en comissió).

- 4) Tot seguit se n'obindrà un codi, que ens remetrà a les **Taules de dades a cedir**, on s'indiquen les dades que són necessàries i pertinents per a aquell cas concret.

Els agents emissors i receptors responsables de la cessió de dades pertanyen als recursos i serveis públics, tant de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral (que defineix l'art. 54 de la Llei 5/2008) com d'altres recursos implicats en la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les diferents administracions públiques.

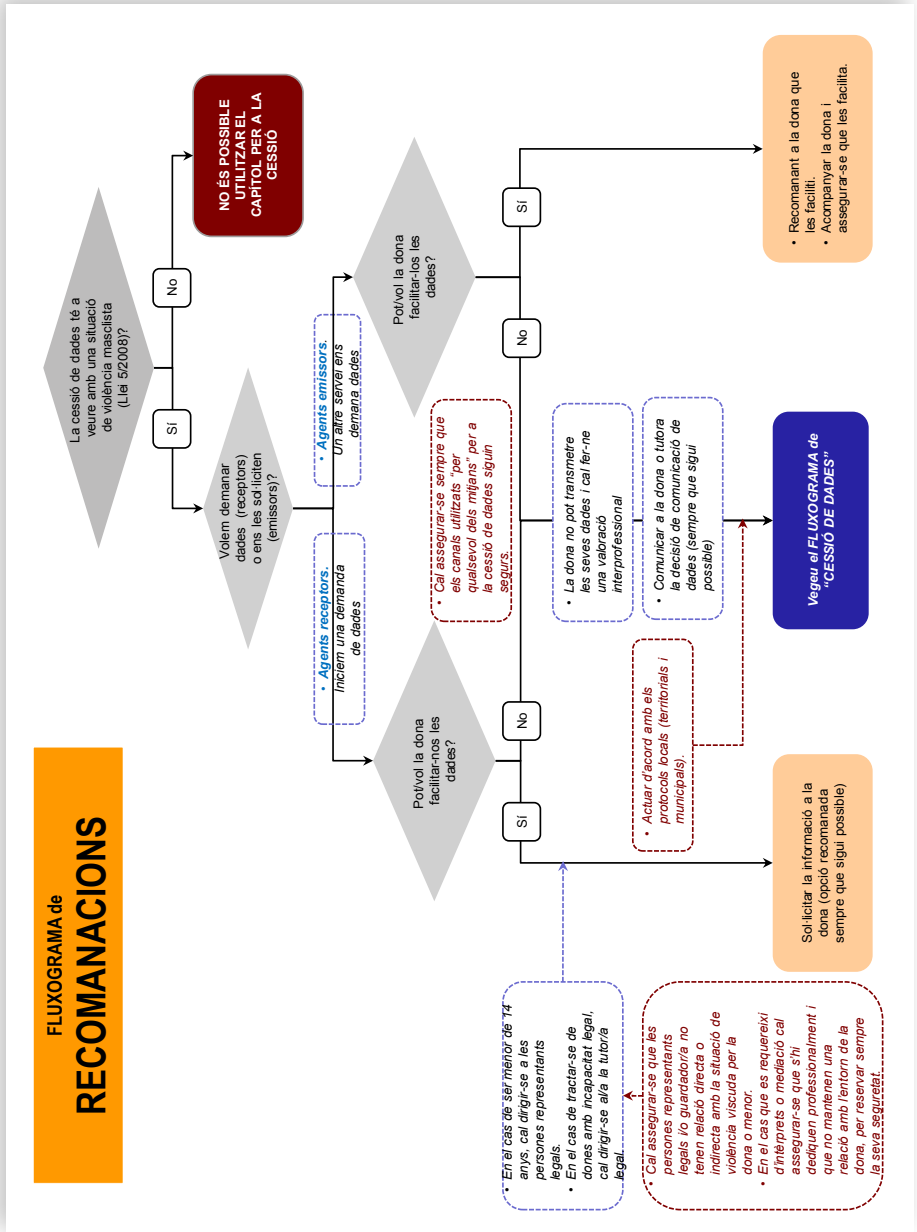
Les persones que faciliten o reben les dades han de ser sempre les referents de cada cas i han d'estar degudament identificades. Aquestes persones treballen en recursos que pertanyen a diferents serveis de diversos àmbits funcionals. Els recursos concrets s'han de recollir en els diversos protocols territorials. Els serveis són:

- Serveis específics d'atenció a les dones.
- Serveis de l'àmbit social.
- Serveis sanitaris.
- Serveis de seguretat.
- Serveis d'execució penal.
- Serveis judicials.
- Serveis de l'àmbit educatiu.
- Serveis ocupacionals.

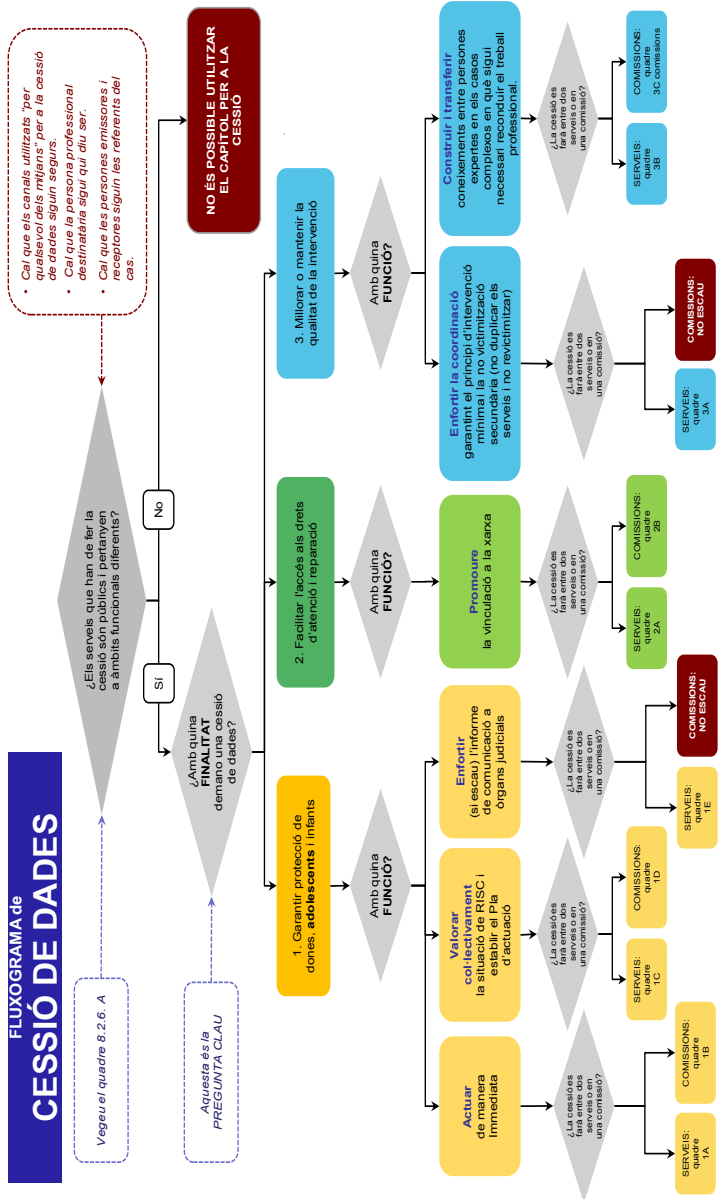
Un cop identificades les recomanacions i els agents emissors i destinataris, cal tenir molt clar amb quina finalitat i funció se cediran les dades (ja que en funció d'aquests criteris se'n podran cedir unes o altres) i en quin espai (entre dos serveis o en comissió). Cal, doncs, seguir el *Fluxograma de cessió de dades* i determinar-ho.

Al final s'obté un codi que ens remet als quadres de dades que cal cedir, on es concreten quines són les dades necessàries i pertinents per a aquell cas.

Figura 2.

Font: Protocol marc per a una intervenció coordinada contra la violència masculista (Generalitat de Catalunya). Figura 2.

Font: Protocol marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista (Generalitat de Catalunya).

Taula 1. Dades a cedir vinculades a la finalitat de garantir la protecció de dones, adolescents i infants.

Entre dos serveis o recursos d'àmbits funcionals diferents		En les comissions de treball de casos o entre totes les persones participants	
1A	<p>Les que calguin per garantir la integritat de les dones i dels seus fills i filles.</p> <p>La comunicació es farà com a mínim als cossos i forces de seguretat i als òrgans judicials.</p> <p>Es recomana: nom i cognoms, adreça, telèfon, valoració de la urgència, demanda de la dona, valoració de risc, intervenció feta, derivació, si s'ha interposat denúncia i si hi ha ordre de protecció.</p>	1B	<p>Les que calguin per garantir la integritat de les dones i dels seus fills i filles.</p> <p>Es recomana: nom i cognoms, adreça, telèfon, valoració de la urgència, demanda de la dona, valoració del risc, intervenció feta, derivació, si s'ha interposat denúncia i si hi ha ordre de protecció.</p>
1C	<p>Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o l'infant.</p> <p>Nom i cognoms del presumpte maltractador.</p> <p>La valoració global del risc. Assistència o vinculació al recurs.</p> <p>Només la valoració d'aquells indicadors de risc que siguin rellevants per al cas tractat.</p>	1D	<p>Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o l'infant.</p> <p>Nom i cognoms del presumpte maltractador.</p> <p>La valoració global del risc. Assistència o vinculació al recurs.</p> <p>Només la valoració d'aquells indicadors de risc que siguin rellevants per al cas tractat</p>

Taula 2. Dades a cedir vinculades a la finalitat de facilitar l'accés als drets d'atenció i reparació.

Entre dos serveis o recursos d'àmbits funcionals diferents		En les comissions de treball de casos o entre totes les persones participants	
2A	<p>Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o l'infant.</p> <p>Telèfon de contacte. Motiu de la derivació. Intervenció feta.</p> <p>Si ha arribat el recurs o no.</p>	1B	<p>Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o l'infant.</p> <p>Si ha arribat el recurs o no.</p>

Taula 3. Dades a cedir vinculades a la finalitat de millorar o mantenir la qualitat de la intervenció.

Entre dos serveis o recursos d'àmbits funcionals diferents		En les comissions de treball de casos o entre totes les persones participants	
3A	<p>Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o l'infant.</p> <p>Telèfon de contacte.</p> <p>Fills/filles a càrrec.</p> <p>Demanda.</p> <p>Motiu de derivació. Intervenció feta.</p> <p>Professional/s de referència del servei derivador.</p> <p>Si caldrà fer un seguiment o coordinacions posteriors.</p>		<p>No escau.</p>
3B	<p>Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o l'infant. Intervenció feta per cadascun dels serveis.</p>	3C	<p>Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o l'infant.</p> <p>Intervenció feta per cadascun dels serveis.</p>

A4 Acreditació de la situació de violència

La regulació de les acreditacions de violències de gènere és el procés administratiu i legal mitjançant el qual es reconeix oficialment que una dona ha patit violència masclista, cosa que li permet accedir a determinats recursos i serveis específics de protecció, suport i reparació. A Catalunya, aquesta regulació està emparada per la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, i altres normatives d'àmbit estatal, com la Llei orgànica 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Els requisits i la documentació necessària per a la seva expedició, així com els òrgans competents, els trobem regulats a la Resolució, de 2 de desembre de 2021, de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere.

Tota la informació detallada està disponible en aquests enllaços:

Accés a la Resolució ministerial: <https://www.boe.es/eli/es/res/2021/12/02/>

Guia de drets per a dones víctimes de violència de gènere: <https://violenciagenero.igualdad.gob.es/wp-content/uploads/guiaderechosCAT.pdf>

Certificat d'acreditacions de situacions de violència masclista fora de l'àmbit de la parella: <https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencies-masclistes/Certificar-acreditacio-situacions-violencia-fora-ambit-parella/>

Tot seguit es detallen els documents necessaris per tramitar l'acreditació de la situació de violència:

1. Model de sol·licitud

SOL·LICITUD DE MODEL COMÚ ACREDITATIU DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ADOPTAT EN COMPLIMENT DEL PREVIST EN EL PARÀGRAF SEGON DE L'ARTICLE 23 DE LA L.O 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

1. DADES DE LA SOL·LICITANT

Nom:
Cognoms:
Data de naixement:
NIF/NIE/passaport:
Adreça:
Telèfon:
Correu electrònic:

- En nom propi
- En representació de

Nom:
Cognoms:
Data de naixement:
NIF/NIE/passaport:
Adreça:
Telèfon:
Correu electrònic:

2. SITUACIÓ DE LA SOL·LICITANT

Es troba vinculada a algun dels següents recursos:

- Oficines d'Informació i Atenció de l'Institut Català de les Dones
- Serveis Socials
- Recursos públics d'acollida residencial de la Direcció General per a l'eradicació de les violències masclistes (SLL, SAR, SAAU)
- Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE).
- Serveis d'Informació i Atenció a les dones (SIAD).
- Oficina d'Atenció a la Victima del Delicte.
- Recursos públics d'acollida i entitats subvencionades per la Generalitat de Catalunya per a l'atenció a dones víctimes de violència de gènere.

Situació judicial en la que es troba:

- En procés de presa de decisió per denunciar.
- Procediment judicial arxivat o amb sobreseïment.
- Denúncia i procediment penal en fase d'instrucció.
- Sentència condemnatòria ferma amb penes ja extingides o ordre de protecció ja inactiva, per sentència absolutòria o qualsevol altra causa que no declari provada l'existència de la violència.
- Denegació de l'ordre de protecció, però amb diligències penals obertes.
- Antecedents de denúncia i retirada de la mateixa.

2. Model d'informació dels drets

INFORMACIÓ A LA VÍCTIMA DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE DELS DRETS RECONEGUTS EN LA LLEI ORGÀNICA 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE, DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE I ALTRES NORMES APLICABLES

A les (Inseriu hora) del dia (Inseriu, el dia, el mes i l'any), a (Inseriu localitat), i en virtut del previst a l'article 18 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, s'informa (Inseriu el nom els cognoms de la víctima), amb DNI/NIE/PASSAPORT (Inseriu el DNI/NIE/passaport), dels drets que es poden reconèixer les víctimes de violència de gènere, d'acord amb l'esmentada Llei Orgànica i altres normes que siguin aplicables:

1. Dret a la informació i a l'assessorament jurídic.

Té dret a rebre plena informació i assessorament adequat a la seva situació personal, a través dels serveis, organismes o oficines que disposin les Administracions Públiques. Aquesta informació comprèn les mesures recollides a la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre (podeu consultar la versió catalana d'aquesta Llei al [Portal Jurídic de Catalunya](#)) relatives a la seva protecció i seguretat, i els drets i ajuts previstos en la mateixa, així com el referent al lloc de prestació dels serveis d'atenció, emergència, suport i recuperació integral.

El servei 016 d'informació i d'assessorament jurídic és un servei estatal gratuït i confidencial que ofereix informació, assessorament jurídic i atenció psicossocial immediata en totes les formes de violència contra les dones incloses al Conveni d'Istanbul, inclosa, per tant, la violència de gènere de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre. El servei és accessible a través de tres canals: per un número de telèfon curt: 016; per correu electrònic: 016-online@igualdad.gob.es; per whatsapp: número 600 000 016, exclusiu per a whatsapp perquè no admet trucades de telèfon.

El telèfon de la Línia d'Atenció contra la Violència Masclista a Catalunya és el 900 900 120, actiu 24 hores i 365 dies a l'any.

La informació sobre els serveis d'atenció i informació a les violències masclistes més propers al seu domicili es pot consultar a la secció [Violències Masclistes](#) de l'apartat Àmbits d'actuació del web del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

2. Dret a l'assistència jurídica.

En virtut de l'article 20 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre i de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, les dones víctimes de violència de gènere tenen de dret a l'assistència jurídica gratuïta, amb independència de l'existència de recursos per litigar, que se'ls deixarà immediatament, en aquells processos judicials i procediments administratius que tinguin causa directa o indirecta en la violència patida. Aquest dret assistirà també els drethavents en cas de mort de la víctima, sempre que no fossin participants en els fets.

3. Model d'informe de valoració

INFORME PER A LA VALORACIÓ DE LA CONCESSIÓ DEL MODEL COMÚ ACREDITATIU DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ADOPTAT EN COMPLIMENT DEL PREVIST EN EL PARÀGRAF SEGON DE L'ARTICLE 23 DE LA L.O 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

1. DADES DE LA SOL·LICITANT

Nom:
 Cognoms:
 Data de naixement:
 NIF/NIE/passaport:
 Adreça:
 Telèfon:
 Correu electrònic:

2. DADES DEL SERVEI

Denominació:
 Professional referent:

3. DATES DE LA VALORACIÓ

4. SITUACIÓ JUDICIAL EN QUE ES TROBA LA SOL·LICITANT

- En procés de presa de decisió per denunciar.
- Procediment judicial arxivat o amb sobreseïment.
- Denúncia i procediment penal en fase d'instrucció.
- Sentència condemnatòria ferma amb penes ja extingides o ordre de protecció ja inactiva, per sentència absolutòria o qualsevol altra causa que no declari provada l'existència de la violència.
- Denegació de l'ordre de protecció, però amb diligències penals obertes.
- Antecedents de denúncia i retirada de la mateixa.
- En fase de ruptura de la relació amb el presumpte agressor.
- En cas de que es tracti de relació conjugal, en tràmits per obtenir divorci/separació.
- Si es tenen fills o filles menors en comú, si existeixen mesures relatives a la guarda, custòdia, règim de visites i aliments.

Observacions o ampliacions:

4. Model d'acreditació

MODEL COMÚ PER A L'ACREDITACIÓ DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ADOPTAT EN COMPLIMENT DEL PREVIST EN EL PARAGRAF SEGON DE L'ARTICLE 23 DE LA L.O. 1/2004 DE 28 DE DESEMBRE DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

(Inseriu el nom i cognoms de qui signa) en qualitat de (Inseriu el càrrec) de (Inseriu el nom de l'organisme, serveis socials, serveis especialitzats o serveis d'acolliment destinats a víctimes de violència de gènere) de (Generalitat de Catalunya o ens local), inclòs a aquest efecte en el llistat adoptat per Acord de la Conferència Sectorial d'Igualtat celebrada el dia 11 de novembre de 2021 i per això, amb capacitat per a acreditar situacions de violència de gènere a l'empara del qual es preveu en l'article 23 de la Llei orgànica 1/2004 de 28 de desembre de Mesures de Protecció Integral contra de la Violència de Gènere.

ACREDITO

Que la Sra. amb DNI/NIE..... té la condició de víctima de violència de gènere, a l'efecte dels drets, recursos i serveis reconeguts a (Inseriu la normativa que sigui aplicable, per exemple Drets laborals i prestacions de la Seguretat Social regulats en el Capítol II del Títol II de la Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre de mesures de protecció integral enfront de la violència de gènere), i de conformitat amb l'article 23 d'aquesta Llei.

I, perquè consti, signo aquesta acreditació, només a l'efecte que sigui presentada davant (Inseriu el nom de l'organisme o dependència davant el qual es presenta la sol·licitud de dret o prestació) per a la sol·licitud de (Inseriu el dret o prestació) s'expedeix la present acreditació, en el lloc i data indicats.

(Inseriu localitat) a (Inseriu el dia, el mes i l'any)

Signatura i segell de l'entitat acreditant

A5 Valoració del risc (RVD-BCN)

Protocol de valoració del risc de violència contra la dona per part de la seva parella o exparella (RVD-BCN).

Aquest protocol és una eina que ajuda les persones professionals que atenen dones en situació de violència masclista a valorar el risc que a curt termini pateixin actes violents greus per part de les seves parelles o exparelles.

RVD-BCN

Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona

Núm. d'expedient / Núm. d'història:		Data de la valoració: / /		
Nom i cognoms de la dona:				
DNI / NIE / Passaport:		Data de naixement: / /		
Història de conducta violenta de la parella o exparella		SÍ	NO	ES DESCONEIX
1	Agressions o violència física i/o sexual en els últims 18 mesos cap a la dona o cap a parelles anteriors.	☐	☐	☐
2	Agressions o violència vers terceres persones siguin familiars (fills/filles o d'altres) o no.	☐	☐	☐
3	Agressions a la dona quan estava embarassada.	☐	☐	☐
4	Antecedents policials/judicials de violència vers la parella/exparella (parella actual o altres parelles en episodis anteriors).	☐	☐	☐
5	L'agressor ha trencat mesures judicials de protecció de la dona.	☐	☐	☐
Amenaces i/o abusos greus contra la dona		SÍ	NO	ES DESCONEIX
6	La dona ha rebut amenaces greus i creïbles, i/o amb ús d'armes respecte la seva integritat física.	☐	☐	☐
7	La dona ha patit un abús emocional i verbal greu en els últims 6 mesos.	☐	☐	☐
Circumstàncies agreujants		SÍ	NO	ES DESCONEIX
8	La dona comunica al presumpte agressor la voluntat de separar-se o fa menys de sis mesos que s'ha produït la separació.	☐	☐	☐
9	Increment en els últims sis mesos en la freqüència o gravetat dels episodis de violència.	☐	☐	☐
10	El presumpte agressor abusa de drogues i/o alcohol.	☐	☐	☐
11	Diagnòstic o història de trastorn mental sever del presumpte agressor.	☐	☐	☐
12	Tinença o fàcil accés a armes per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
13	Intents o idees de suïcidi per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
14	Control extrem dels actes de la dona per gelosia o similar.	☐	☐	☐
Factors de vulnerabilitat de la dona		SÍ	NO	ES DESCONEIX
15	Aïllament social i/o manca de recursos personals de la dona, i/o la dona justifica la violència exercida del presumpte agressor, i/o presència de fills/filles menors i/o dependents de la dona.	☐	☐	☐
Percepció de la situació de risc per part de la dona		SÍ	NO	ES DESCONEIX
16	La dona creu que el presumpte agressor és capaç de matar-la personalment o a través de terceres persones.	☐	☐	☐
SUMA DE RESPOTES AFIRMATIVES / VALORACIÓ DEL RISC				
RISC BAIX (d'1 a 7 respostes afirmatives)				
RISC MITJÀ (de 8 a 9 respostes afirmatives)				
RISC ALT (de 10 a 16 respostes afirmatives)				
		TOTAL ES DESCONEIX		
		L'RVD-BCN és útil si es disposa d'informació de 7 o més factors de risc. En cas contrari es recomana no fer valoracions definitives fins a completar el nombre mínim de factors de risc esmentats.		

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència es farà constar l'autoria.

CIRCUIT BARCELONA
CONTRA LA VIOLÈNCIA
VERS LES DONES

Altres factors clau per valorar el risc que viu aquesta dona i que es troben a faltar a la llista anterior (enumerar però no puntuar)

Està embarassada en el moment de fer aquesta valoració.

Hi ha indicis que la parella o exparella té intenció de matar-la.

Altres (especificar-los):

-
-
-

VALORACIÓ DEL RISC PER PART DEL O DE LA PROFESSIONAL

La valoració del risc per part del o de la professional es fa a partir dels apartats anteriors (puntuació obtinguda, quantitat de factors de risc sense informació i presència d'altres factors de risc importants per aquesta valoració).

RISC BAIX

RISC MITJÀ

RISC ALT

Observacions d'interès

ACTUACIÓ EN FUNCIÓ DE LA VALORACIÓ DEL RISC ACTUALMENT EXISTENT

CIRCUMSTÀNCIES PREVISIBLES QUE PODEN AUGMENTAR EL NIVELL DE RISC EN EL FUTUR (ALERTA)

(Per exemple: l'agressor surt de la presó, l'agressor torna del país d'origen o d'altres destinacions, etc.)

Professional que fa la valoració:

Nom i cognoms o núm. d'identificació:

Adreça electrònica:

Telèfon/s:

Fax:

DNI / NIE / Passaport:

Adreça:

A6 Full de derivació al SIE

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Igualtat i Feminismes

SIE MATARO-MARESME
 C/ Churruca, 88
 08301 – MATARÓ
 Tel. 937961300
 a/e: bustia.siemataromaresme@gencat.cat

FITXA DE DERIVACIÓ AI SIE MATARÓ-MARESME

DATA:

PROCEDÈNCIA (Servei que deriva)

Professional que ha atès el cas:
 Servei: Servei d'Informació i Atenció a les Dones. Ajuntament de Mataró
 Adreça: Cosme Churruca, 88
 Telèfons: 93 702 28 12
 Correu Electrònic: siad@ajmataro.cat

DADES DE LA PERSONA USUÀRIA

Cognoms i nom:
 Data i lloc de naixement:
 Adreça actual:
 Municipi:
 Telèfon:
 DNI/NIE/Passaport:
 Nacionalitat:
 Situació laboral:
 Parla català i/o castellà: SI NO Idioma que parla

Filles i fills al seu càrrec:
 Viu amb l'agressor: SI NO

Relació amb l'agressor: cònjuge/parella Ex-parella

Familiar Altres

DADES DE LA UNITAT DE CONVIVÈNCIA FAMILIAR (filles i fills)

Cognoms i nom:
 Data de naixement:

Cognoms i nom:
 Data de naixement:

Cognoms i nom:
 Data de naixement:

A8 Mesures d'autoprotecció

Les mesures d'autoprotecció són estratègies que han de servir perquè les víctimes potencials de violència masclista en l'àmbit de la parella puguin minimitzar el risc. Aquesta eina de prevenció pretén evidenciar els perills que corren les víctimes d'aquests delictes.

El Departament d'Interior ha editat un opuscle amb un recull de mesures d'autoprotecció per a dones víctimes de violència masclista. Inclou recomanacions per afrontar una situació de violència masclista en l'àmbit de la parella en qualsevol de les seves fases: des d'aprendre a detectar-la fins a saber com actuar quan ja s'ha produït l'agressió o quan ja s'han dictat mesures judicials de protecció.

Dubtes i orientació:

Adreça electrònica: mossos.atenciovictimes@gencat.cat

WhatsApp: 601 00 11 22 per rebre assessorament policial i resoldre dubtes i preguntes, en funcionament les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.

Accés a la guia:

[Mesures autoprotecció per a dones que pateixen violència masclista](#)

A9 Violències masclistes digitals

a) Violències masclistes digitals: quines són i què hi podem fer?

Els articles 4 i 5 de la Llei catalana 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista descriuen les violències masclistes digitals com aquelles agressions perpetrades a través d'internet, dels ordinadors, dels mòbils, de les xarxes socials, dels llocs webs o els fòrums, dels correus electrònics i els sistemes de missatgeria instantània o d'altres mitjans semblants. Sovint tenen lloc combinades amb violències masclistes presencials.

Actes que podem identificar com a violències masclistes digitals

- **Violències masclistes digitals en general:** actes que comporten discursos altament masclistes i per raó de sexe i/o gènere. Els agressors masclistes que les exerceixen busquen menystenir les dones, sobretot les seves parelles i exparelles, així com els seus èxits. Busquen aïllar-les, silenciar-les, controlar-les, menystenir-les, amargar-les i deprimir-les amb comportaments com els següents:
 - Insults, injúries per raó de sexe, gènere i/o orientació sexual.
 - Discursos d'odi contra les dones.
 - Desprestigi o difamació en línia per perjudicar la reputació, la fama o l'honor.
 - Ciberassetjament (enviar missatges de manera repetitiva, fins i tot compulsiva, a fi de controlar o aconseguir que es faci alguna acció com a conseqüència de l'esgotament).
 - Amenaces.
 - Prohibició d'accés, ús i publicació a internet, aplicacions i/o dispositius i tecnologies de la informació i la comunicació.
- **Violències masclistes digitals de caràcter sexual:** són aquelles violències en què l'agressor vol danyar, abusar i agredir sexualment les dones, a més de controlar-ne els cossos, la sexualitat i el gaudi, amb actes com aquests:
 - Amenaces de violació, agressió sexual i/o abús sexual.
 - Assetjament sexual (contactar i molestar repetidament amb continguts sexuals o fer que altres contactin amb la persona per a actes sexuals).
 - Pornografia no consentida (distribuir vídeos i imatges íntims sense consentiment).

- Comentaris de contingut sexual amb voluntat despectiva.
 - *Grooming* (captar menors per abusar-ne sexualment o fer-los víctimes de tràfic de persones per explotació sexual).
 - Exhícionisme digital (enviar comentaris i imatges de caràcter sexual sense haver-ho demanat ni haver-ne obtingut el consentiment).
 - Registre i difusió de violacions en directe (compartir-les en xarxes o en grups).
- **Violències masclistes digitals d'alt component tecnològic:** requereixen coneixements tècnics més o menys sofisticats. Per exemple:
 - Hackeig de comptes (entrar en els comptes i perfils digitals de manera fraudulenta amb la intenció de fer mal).
 - Silenciament (atacar sovint i de manera sistemàtica servidors, llocs web o perfils de dones, així com dur a terme un bombardeig per silenciar o invisibilitzar aquests perfils).
 - Control remot (programes o dispositius espia o de vigilància per controlar els moviments).
 - Suplantació i robatori d'identitats en les xarxes o perfils socials.

b) En quins àmbits es poden donar les violències masclistes digitals?

- **Àmbit sexoafectiu:** quan són exercides per parelles, exparelles, marits, amants o similars.
- **Àmbit familiar:** l'agressor pot ser un home de l'entorn familiar, com el pare, el germà, el tiet, el fill, etc.
- **Àmbit laboral:** l'agressor pot ser un company de feina, el cap, un client, etc.
- **Àmbit sociocomunitari:** l'agressor és un amic, examic, un company de classe, persona coneguda o desconeguda per la víctima, etc.

c) Perfil dels agressors masclistes digitals

Gran part de les violències digitals són exercides per persones conegudes o amb qui la dona ha mantingut una relació sexoafectiva. La gran majoria dels agressors solen ser homes (sovint parelles i exparelles de les dones agredides) i, per tant, parlem de violència íntima de parella.

Tanmateix, una particularitat de les violències masclistes digitals és que permeten un grau més alt d'anonimat. Es tracta de persones que de cara no s'atrevirien

a dir certes coses o a tenir certs comportaments, però que no es reprimeixen tant a l'hora d'atacar i violentar les dones en l'àmbit digital. No obstant això, pot passar que aquests agressors desconeguts resultin ser molt coneguts, com ara parelles o exparelles de les persones agredides.

Accés a la guia Violències masclistes digitals:

https://mossos.gencat.cat/web/.content/home/10_Temes/Dones/Violencies-digitals-/Guia_Violencies_Masclistes_Digitals.pdf

A10 Guia d'ajuts per a dones en situació de violència masclista

L'Institut Català de les Dones presenta la *Guia d'ajuts per a dones en situació de violència masclista*, amb la voluntat de ser un recurs pràctic que estigui a l'abast de totes les dones del territori de Catalunya, perquè puguin conèixer, reconèixer i sol·licitar els ajuts que considerin oportuns per garantir els seus drets.

Aquests ajuts es configuren en un intent de garantir la prevenció i l'erradicació d'aquestes violències i volen assegurar l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral de les dones.

En aquesta guia els ajuts s'organitzen per temes fàcilment identificables i que formen part del dia a dia de les dones, com ara l'habitatge, l'economia, l'ocupació i la formació, entre d'altres. S'ha utilitzat un format accessible perquè totes les usuàries, independentment del context d'ús i de la diversitat funcional, puguin accedir-hi.

Cada fitxa ofereix un breu resum de les característiques principals de cada prescripció, ajut o servei.

S'ha decidit utilitzar la nomenclatura de la Llei catalana 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista, tot i que és necessari considerar que el tractament penal fa referència exclusivament a la Llei 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

La finalitat d'aquesta guia és recollir en un únic document els ajuts disponibles per a dones en situació de violència masclista per contribuir a la millora de la seva autonomia i avançar en garanties respecte al dret bàsic de les dones a viure una vida lliure de violències.

Guia d'ajuts per a dones en situació de violència masclista

 Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/violencia_masclista/prevenccio_sensibilitzacio/FINAL_AA_Guia-dAjuts_FINAL.pdf

A11 Glossari de la violència masclista

A

ABÚS: mofar-se o perjudicar alguna persona que ens ha donat afecte i/o confiança. Un denominador comú de totes les formes d'abús són el poder i l'autoritat. L'abús es dona quan una persona més forta i poderosa aprofita l'avantatge que té sobre una altra que no és tan forta o poderosa. La relació d'abús implica imposició i inducció, ja sigui en l'aspecte físic, en l'emocional, en el sexual o en el moral.

ABÚS EN LA PARELLA: conjunt de lesions físiques i/o psíquiques resultants de les agressions reiterades d'una persona envers la seva parella, a la qual està o ha estat unida afectivament.

ACCIÓ POSITIVA: estratègia destinada a establir la igualtat d'oportunitats de les dones mitjançant mesures concretes i puntuals, dirigides a un grup determinat, que permetin corregir les discriminacions que són el resultat de determinades pràctiques o sistemes socials.

ADDICCIÓ: dependència de la persona a un producte o a una conducta de la qual no pot o no és capaç d'alliberar-se encara que la perjudiqui.

AGRESSIÓ: conjunt de patrons d'activitat que poden manifestar-se amb intensitat variable, que van des de la baralla física fins als gestos o les expressions verbals. És un atac a un altre per causar danys a la víctima. Pot ser física o psíquica. Suposa emprar intencionadament la violència per fer mal a una altra persona.

AGRESSIÓ SEXUAL: tota relació no consentida, aconseguida per violació i intimidació. Ús de la violència física i sexual exercida sobre les dones, majors o menors d'edat, determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per demostrar el poder i abusar-ne. L'agressió es considera una violació quan hi ha un accés corporal per via vaginal, anal o bucal, o una introducció de membres corporals o objectes per aquestes vies.

AMENÇA: acció de donar a entendre a algú la intenció de fer-li mal o anunciar-li un perill, un càstig, etc., si fa allò concret.

ANDROCENTRISME: conjunt de valors dominants basats en una percepció centrada en normes masculines.

ANSIETAT/ANGOIXA: L'ansietat o angoixa és una emoció que apareix per fer front a una situació que la persona percep com una amenaça per a la seva seguretat, o la dels seus, i intenta reduir les conseqüències negatives que pot produir.

Es caracteritza pel desconcert, la incertesa i la por, acompanyats de símptomes com palpitations, pal·lidesa, dificultat respiratòria, suor, tremolors, etc.

ASSERTIVITAT: actitud d'autoafirmació i defensa dels nostres drets personals, que inclou l'expressió dels nostres sentiments, preferències, necessitats i opinions de manera adequada; respectant, alhora, els dels altres.

AUTOESTIMA: és el sentiment subjectiu del propi jo que acompanya la valoració global que una persona fa d'ella mateixa. Implica una actitud positiva que consisteix a habitar-se a pensar, sentir i actuar de la manera més sana i satisfactòria possible, tenint en compte el moment present i el futur.

ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE: comportament no desitjat, relacionat amb el sexe d'una persona, en àmbits com el de l'accés al treball remunerat, la promoció al lloc de treball, la feina o la formació, que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i crear un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

ASSETJAMENT LABORAL: l'assetjament o *mobbing* laboral és un comportament o una conducta abusiva dirigida a degradar psicològicament la persona treballadora, minant-li l'autoestima i la moral mitjançant una fustigació i una situació de violència psicològica continuada. Aquesta violència arriba a produir una lesió de la dignitat i la integritat.

ASSETJAMENT SEXUAL: qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat i en contra de la pròpia voluntat, d'índole sexual, que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

ASSETJAMENT PSICOLÒGIC: forma de violència que inclou moltes modalitats d'agressió intel·lectual i moral i que consisteix en la hostilitat reiterada, que pot ser verbal o no verbal, que perjudica directament o indirecta l'estabilitat emocional de la persona que la pateix.

ATENCIÓ: accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per l'abús patit en els àmbits personal, familiar i social, garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments disponibles perquè pugui resoldre la situació.

ATENCIÓ A LA VÍCTIMA: servei d'informació i orientació per a persones víctimes d'un delicte. L'objectiu d'aquest servei és informar, assessorar, orientar, derivar i, si escau, dur a terme un treball de contenció i suport emocional a les persones que es consideren víctimes d'un delicte, tant abans com després del procés penal.

B

BRETXA SALARIAL: diferència entre el salari laboral mitjà dels homes i de les dones.

C

COEDUCACIÓ: és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i les individualitats de tot l'alumnat, independentment del seu sexe, per fomentar la igualtat real d'oportunitats. Proporciona, tant a l'alumnat com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere, a fi que esdevinguin veritables agents de transformació.

CONCILIACIÓ DE LA VIDA PERSONAL I LABORAL: possibilitat d'una persona de fer compatibles l'espai personal amb el familiar, el laboral i el social, i de poder desenvolupar-se en els diferents àmbits de la vida. Exemple: gaudir d'una jornada laboral flexible que permeti combinar feina a distància (teletreball) i feina presencial. És una manera de treballar que facilita una gestió del temps adaptada a les necessitats individuals.

CONFLICTE: és una situació de desacord o de no concordança entre dues o més idees, actituds o comportaments d'una persona (conflicte intern) o de diferents persones o grups.

CONTROL: domini sobre alguna cosa o alguna persona amb intenció de modificar algun aspecte o conducta de la persona dominada.

CORRESPONSABILITAT: consisteix en la distribució equitativa de responsabilitats domèstiques entre les persones membres de la llar.

CULPA: és una emoció normal que experimentem quan hem actuat de manera incorrecta o hem dit alguna cosa que ha fet mal a una altra persona. Genera remordiments i apareix el penediment pel que s'ha fet, deixat de fer o s'ha dit. Pel fet de sentir-nos culpables reconeixem que no hem actuat d'una manera correcta i busquem la reparació d'aquesta actuació. D'altra banda, també pot ser una emoció induïda utilitzada com a xantatge emocional, creant submissió i dominació de la persona en qüestió.

D

DEMANDA EXPLÍCITA: situacions en què la persona reconeix que alguna cosa no va bé i és conscient que pateix algun tipus d'abús, o quan demana ajuda obertament. És una situació de violència explícita i confirmada.

DEMANDA IMPLÍCITA: davant d'una situació determinada hi ha la sospita que la persona es troba en situació de violència, abús o vulnerabilitat, però aquesta no ho reconeix o no ho explicita obertament.

DENÚNCIA: document en què es deixa constància d'un fet sancionable, que serveix per notificar-ho a l'autor del fet i a l'autoritat.

DEPENDÈNCIA EMOCIONAL: dependència interpersonal o relació genuïna, definida com a dimensió disfuncional d'un tret de personalitat, que consisteix en la necessitat extrema d'afectivitat que una persona sent envers la seva parella.

DESIGUALTAT DE TRACTE: manca d'igualtat en el tracte entre diversos col·lectius de manera arbitrària i sistemàtica, tot afavorint un col·lectiu per damunt dels altres.

DETECCIÓ: posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible el problema de la violència masclista, tant si apareix de manera precoç com si es tracta d'una violència crònica. La detecció permet conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir per evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.

DISCRIMINACIÓ: consisteix en la infravaloració d'una persona o col·lectiu per part d'un altre col·lectiu. La discriminació no inclou només el fet de diferenciar sinó de donar un tracte d'inferioritat. Pot estar motivada per factors molt diversos, com ara l'origen ètnic, el gènere, les creences culturals i religioses, la posició social o econòmica, la salut física i mental, etc.

DOBLE PRESENCIA: suma de la jornada laboral remunerada i una jornada dedicada principalment a les tasques de la llar i a la cura de persones dependents convivents i que són portades a terme, majoritàriament, en més o menys mesura, segons la classe social i el suport familiar, per les dones.

E

EMPODERAMENT: aquest terme, que prové de l'anglès *empowerment*, porta implícit tot un procés de capacitat cap a l'emancipació. En un primer moment, aquest concepte va ser utilitzat per referir-se a l'augment de la participació de les dones en els processos de presa de decisions i d'accés al poder, però actualment aquest terme també té la dimensió de la presa de consciència del poder que individualment i col·lectiu tenen les dones i que, alhora, té a veure amb la recuperació de la pròpia dignitat de les dones com a persones.

ESTEREOTIPS DE GÈNERE: expectatives compartides socialment respecte a les idees, creences i opinions sobre com han de ser i han de comportar-se tant els homes com les dones, que han sobreviscut al llarg dels anys i que actuen com si es tractés d'una profecia que s'autocompleix.

EQUITAT DE GÈNERE: és un principi ètic i de justícia social fonamental per a la convivència entre homes i dones. El seu objectiu és proporcionar un tracte que faciliti la igualtat d'oportunitats a totes les persones independentment del seu sexe. Es diferencia de la igualtat perquè cerca garantir les condicions d'igualtat d'oportunitats per a tothom, siguin quines siguin les seves diferències.

F

FEMINISME: moviment social i polític que promou, defensa i lluita per la igualtat de drets i deures entre homes i dones amb la finalitat d'erradicar tota la discriminació social per motius de gènere. El valor que guia aquest moviment social és la igualtat entre sexes i no la superioritat d'un respecte de l'altre.

G

GÈNERE: construcció social i cultural basada en les diferències biològiques entre els sexes que assigna diferents característiques emocionals, intel·lectuals i comportamentals a dones i homes, variables segons la societat i l'època històrica. A partir d'aquestes diferències biològiques, el gènere configura les relacions socials i de poder entre homes i dones.

H

HABILITATS SOCIALS: conjunt de conductes observables, però també de pensaments i emocions, que ens ajuden a mantenir relacions interpersonals satisfactòries, i a procurar que els altres respectin els nostres drets i no ens impedeixin aconseguir els nostres objectius.

I

IGUALTAT DE GÈNERE: condició de ser iguals homes i dones en les possibilitats de desenvolupament personal i en la capacitat de prendre decisions, per la qual cosa els diferents comportaments, aspiracions i necessitats de dones i homes són igualment considerats, valorats i afavorits.

INDEFENSIÓ: situació o estat de la persona que no té la defensa, l'ajuda o la protecció que necessita.

INDEFENSIÓ APRESA: es produeix quan una persona és exposada a una situació aversiva incontrolable, a perills físics, i no se l'adverteix o ajuda a evitar-los. Provoca una sensació d'absència de control sobre les conseqüències de la pròpia conducta, derivada d'una experiència continuada de fracàs i afecta l'autoconcepte i l'autoestima.

INTEL·LIGÈNCIA EMOCIONAL: habilitat per comprendre i abordar les pròpies emocions i les dels que ens envolten, de la manera més convenient i satisfactòria. Es basa en la capacitat per comunicar-nos eficaçment amb nosaltres mateixos i amb la resta.

IRA: és una emoció primària negativa que es desencadena davant de situacions que són valorades com a injustes o que atempten contra els valors morals i la llibertat personal. La ira sorgeix en situacions que exerceixen un control extern o coacció sobre el nostre comportament, amb persones que ens afecten amb abusos verbals o físics i en situacions en les quals considerem que es produeixen tractes injustos i el bloqueig de metes.

M

MASCLISME: actitud de prepotència dels homes respecte a les dones. Es tracta d'un conjunt de pràctiques i comportaments que resulten ofensius contra el gènere femení. Conjunt d'actituds i comportaments que atribueixen superioritat a l'home i que rebaixen la dignitat de les dones per raó de sexe i sense cap altra justificació.

MATRIMONI FORÇAT: el matrimoni que es produeix sense el consentiment vàlid de com a mínim un dels contraents per la intervenció de terceres persones de l'entorn familiar (sovint els progenitors), que s'atorguen la facultat de decisió i pressionen perquè aquesta pràctica es produeixi.

MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA: comprèn tots els procediments que, de manera intencional i per motius no mèdics, alteren o lesionen els òrgans genitals femenins. La mutilació genital femenina, o el risc de patir-la, inclou qualsevol procediment que impliqui una eliminació total o parcial dels genitals femenins o en produeixi lesions, encara que hi hagi consentiment exprés o tàcit de la dona.

MICROMASCLISME: tot comportament interpersonal, comentaris verbals i actituds exercides tant per homes com per dones que contribueixen a la dominació i la violència contra les dones en la vida quotidiana. Pràctiques subtils que reflecteixen i fomenten la desigualtat entre homes i dones i que són legitimades generalment per l'entorn social.

N

NOVES MASCULINITATS ALTERNATIVES: les noves masculinitats o masculinitats alternatives són totes aquelles que es mostren diferents del model de masculinitat tradicional hegemònica en les societats androcèntriques i patriarcals.

P

PACTE SOCIAL ENTRE HOMES I DONES: proposta que reivindica un nou contracte social entre dones i homes que comporti un repartiment i una participació igualitària en el treball productiu, el treball reproductiu i el poder social.

PATRIARCAT: forma d'organització política, econòmica, religiosa i social basada en la idea d'autoritat i lideratge de l'home, en què hi ha predomini dels homes sobre les dones, del marit sobre la muller, del pare sobre la mare i els fills i filles i de la línia de descendència paterna sobre la materna.

PERSPECTIVA DE GÈNERE: intenta aconseguir la igualtat d'oportunitats real i efectiva entre dones i homes en la societat, prenent en consideració, de manera sistemàtica, les diferències entre homes i dones en qualsevol activitat o àmbit, qüestionant el valor i els rols socialment atribuïts a cada sexe. Analitza sistemàticament les estructures i els mecanismes que contribueixen a perpetuar aquestes relacions de desigualtat entre dones i homes per tal d'introduir canvis cap a una major equitat.

PLA D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES: conjunt d'estratègies destinades a assolir la igualtat real entre dones i homes, eliminant els estereotips, les actituds i els obstacles en qualsevol àmbit.

POLÍTIQUES DE GÈNERE: busquen reconstruir els imaginaris col·lectius i individuals sobre la realitat, i contribuir a generar els canvis necessaris entre la població que permetin aconseguir una igualtat real i efectiva entre dones i homes, en tots els àmbits de la vida.

POR: és una emoció primària negativa que s'activa davant la percepció d'un perill present i imminent. És un senyal emocional d'advertència que s'aproxima a un dany físic o psicològic. La por també implica inseguretat respecte de la pròpia capacitat per suportar o abordar una situació d'amenaça. La intensitat de la resposta emocional de por depèn de la incertesa sobre els resultats. La por és una de les emocions més intenses i desagradables. Genera aprensivió, desassossec i malestar. La seva característica principal és la sensació de tensió nerviosa, de preocupació i recel per la pròpia seguretat o per la salut, seguida de la sensació de pèrdua de control. Genera tendència a l'acció comportamental evitativa.

PRECARIETAT ECONÒMICA: consisteix en la situació de carestia de rendes econòmiques o de riquesa en general pròpia d'un grup de convivència per satisfer les necessitats personals i les requerides per a una integració socialment acceptable.

PREVENCIÓ: conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència del fenomen de la violència masclista, mitjançant la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania, especialment les dones, en el sentit que cap forma de violència no és justificable ni tolerable.

PROMOCIÓ DE LA NO-VIOLÈNCIA DE GÈNERE: accions educatives per a la promoció de la igualtat i la prevenció de la violència de gènere. Fomenta l'adquisició de coneixements i el desenvolupament d'actituds i conductes d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre els dos sexes, així com la conscienciació i el desenvolupament d'una actitud analítica davant la violència de gènere.

R

RÀBIA: és un estat emocional primari variable en intensitat i qualitat, que va des de lleu, passant per la irritació i l'enuig, i arriba fins a la còlera i la ira. Aquesta resposta energitzada i modifica el nostre organisme mobilitzant els propis recursos segons la situació ambiental. Instintivament, la ràbia sorgeix davant d'estímuls

que l'organisme interpreta com una amenaça per a la supervivència psíquica o física, o per salvar obstacles que dificulten la satisfacció d'una necessitat.

RECUPERACIÓ: etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència, en què es produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

REPARACIÓ: mesures preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista (jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives, etc.) que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

RESILIÈNCIA: capacitat que té una persona o un grup per recuperar-se davant les adversitats per seguir projectant el futur.

RESPONSABILITAT: capacitat de respondre d'alguna cosa, de garantir l'acompliment d'una tasca, el compliment d'un deure, de donar-ne raó, etc.

ROL DE GÈNERE: el model de comportament, normes, funcions, expectatives i espais socials que en una societat determinada s'assigna a les persones de manera diferenciada segons siguin homes o dones.

S

SENSIBILITZACIÓ: el conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives que tenen per objectiu generar canvis i modificacions en l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista.

SEXE: conjunt de característiques biològiques, especialment de tipus genètic, orgànic i hormonal, sobre la base del qual s'estableix la distinció entre homes i dones.

SEXISME: una conducta sexista consisteix a valorar les persones segons el seu sexe. Es fonamenta en una cultura que diferencia els sexes i els jerarquitzava, discriminant negativament les nenes i les dones. Les conductes sexistes són difícils de detectar perquè encara ara estan molt arrelades en la societat i es donen «de manera natural» en la vida quotidiana. Evidenciar-les i treballar per erradicar-les no és fàcil. El primer pas en aquesta tasca és la identificació. Es pot donar sexisme a nivell individual o com a pràctica social; sexisme encobert, que es posa de manifest amb la sobreprotecció; o sexisme hostil i violent, el més fàcilment identificable.

T

TOLERAR: actitud respectuosa cap a les opinions, els sentiments o els actes d'altres persones, encara que no coincideixin amb els propis.

TOLERÀNCIA ZERO: rebuig absolut a qualsevol manifestació de violència envers les dones.

TRAUMA: és el resultat de l'exposició a un esdeveniment estressant inevitable, que sobrepassa els mecanismes d'afrontament de la persona. Quan això succeeix, les persones se senten massa sobrepassades per les seves emocions, de tal manera que els records no poden transformar-se en experiències narratives neutres i el procés d'assimilació resulta més llarg i costós, i arriba a interferir en la vida de la persona que ho pateix.

TRANSVERSALITZACIÓ DE GÈNERE: estratègia a llarg termini que incorpora la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats de les dones en totes les polítiques i actuacions d'un govern per tenir en compte les necessitats i els interessos tant de les dones com dels homes.

V

VÍCTIMA: tota persona que individualment o col·lectivament hagi patit algun dany, incloses les lesions físiques o mentals, el patiment emocional, la pèrdua financera o un detriment substancial de drets fonamentals, com a conseqüència d'accions o omissions que no constitueixin una violació del dret penal nacional, però que violin normes internacionalment reconegudes referents als drets humans.

VICTIMITZACIÓ: procés d'utilització de la violència física i/o psicològica en un individu per causar-li dolor o lesions.

VICTIMITZACIÓ PRIMÀRIA: procés pel qual una persona pateix, de manera directa o indirecta, danys físics, econòmics, psicològics o socials derivats d'un fet delictiu o esdeveniment traumàtic.

VICTIMITZACIÓ SECUNDÀRIA: inadequada atenció que rep la víctima per part del sistema penal i de les institucions sanitàries, a causa de repetides situacions per les quals ha de passar després d'haver estat afectada per maltractament i que la perjudiquen psicològicament i emocionalment de manera més profunda i traumàtica.

VIOLÈNCIA: acte d'abús d'una persona cap a una altra. Tot acte que comporta un atemptat contra la vida, la integritat física i psíquica o la llibertat d'una persona, o que compromet greument el desenvolupament de la seva personalitat.

VIOLÈNCIA MASCLISTA: violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les accions, tingui com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

VIOLÈNCIA FÍSICA: comprèn qualsevol acte o omissió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.

VIOLÈNCIA SEXUAL: comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, incloses l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, intimidació, prevalença o manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

VIOLÈNCIA ECONÒMICA: consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, dels seus fills i filles, i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

VIOLÈNCIA DOMÈSTICA: és aquella que fa referència a actes de maltractament físic, psíquic o sexual, i/o a altres tractes vexatoris, que es duen a terme per part d'una determinada persona sobre un o més membres del seu nucli familiar i/o de convivència. El concepte de violència domèstica està determinat pel lloc on succeeixen els fets delictius: en el si de la família o de l'espai domèstic de la llar.

VIOLÈNCIA SIMBÒLICA: mecanismes d'imposició i de manteniment de poder que operen i emanen de les estructures i les disposicions socials asimètriques i que es manifesten a través dels actes de simbolització per ser reconeguts com a tals mecanismes. Aquesta violència és inseparable de la idea de poder simbòlic.

VIOLÈNCIA PSICOLÒGICA I VERBAL: comprèn tota conducta o omissió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaces, humiliacions, vexacions, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat.

A12 Glossari d'acrònims

ABP	Àrea bàsica policial
ABS	Àrea bàsica de salut
AHIGE	Associació d'homes per la igualtat de gènere
ARHOM	Programa d'atenció i reinserció per a homes
ASSIR	Atenció a la salut sexual i reproductiva
ATENPRO	Servei telefònic d'atenció i protecció per a les víctimes de violència masclista
ATLLV	Programa d'assessorament tècnic sobre les llibertats vigilades
ATPE	Programa d'assessorament tècnic sobre persones encausades
ATSPPL	Programa d'assessorament tècnic sobre la suspensió de les penes privatives de llibertat
ATV	Programa d'assessorament tècnic sobre víctimes
ATVIGE	Programa d'assessorament tècnic en l'àmbit de la violència de gènere
CAP	Centre d'atenció primària
CAS	Centre d'atenció i seguiment
CD	Comissaria de districte
CDIAP	Centre de desenvolupament infantil i d'atenció precoç
CE	Constitució espanyola
CEDAW	Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona
CEFJE	Centre d'estudis i formació jurídica especialitzada
CV	<i>Curriculum vitae</i>
CIRD	Centre d'informació i recursos per a les dones i atenció a la diversitat sexual i de gènere
CP	Codi penal
CSMA	Centre de salut mental d'adults
CSdM	Consorci sanitari del maresme
CSMIJ	Centre de salut mental infantil i juvenil

DGAIA	Direcció general d'atenció a la infància i l'adolescència
DGEVM	Direcció general per a l'erradicació de les violències masclistes
DIE	Discapacitat intel·lectual lleu
DONO	Dones demandants d'ocupació no ocupades
EBASP	Equip bàsic d'atenció primària
EAIA	Equip d'atenció a la infància i l'adolescència
EAP	Equip d'assessorament i orientació psicopedagògica
EATAF	Equip d'assessorament tècnic de família
EATP	Equip d'assessorament tècnic penal
ES	Educadora social
AGI	Fundació assistència i gestió integral
GAV	Grup d'atenció a les víctimes (mossos d'esquadra)
ICA	Il·lustre col·legi de l'advocacia
ICS	Institut català de la salut
IEM	Instal·lacions esportives municipals
IMLCFC	Institut de medicina legal i ciències forenses de catalunya
INT	Institut nacional de toxicologia
MESA	Mesa d'emergència social
ME	Mossos d'esquadra
NNA	Nens, nenes i adolescents
OAC	Oficina d'atenció ciutadana
OAVD	Oficina d'atenció a la víctima del delictes
PAJ	Programa d'assistència a judici oral
PIIVM	Programa d'intervenció integral contra la violència masclista
PS	Programa de salut
PG-ME	Polícia de la generalitat-mossos d'esquadra
LELV	Pla les escoles lliures de violències
LECr	Llei d'enjudiciament criminal

REBEC	Referents de benestar social i comunitari
RGPD	Reglament general de protecció de dades
RVD	Risc de violència contra la dona
SAI	Servei d'atenció integral LGTBI+
SEJ	Programa de suport a l'exploració judicial
SEM	Sistema d'emergències mèdiques
SESM-DI	Servei especialitzat en salut mental i discapacitat intel·lectual
SOM	Servei d'ocupació municipal
SSLL	Servei substitutori de la llar
STPT	Servei tècnic de punt de trobada
SIAD	Servei d'informació i atenció a les dones
SIC	Servei d'intervenció en crisis greus
SIE	Servei d'intervenció especialitzada
SOJ	Servei d'orientació jurídica
SS	Serveis socials
TF	Treballador/a familiar
TSS	Treball social sanitari
UAC	Unitat d'atenció a la ciutadania
UAAU	Unitat d'acollida i atenció a la urgència
UsApps	Aplicació web del departament d'educació que permet comunicar, d'una manera fàcil, intuïtiva i eficaç, situacions de violència que pot viure l'alumnat de catalunya.
UDEPMI	Unitat de detecció i prevenció del maltractament infantil
USAV	Unitat de suport a l'alumnat en situació de violència
VIDO	Jutjats de violència contra la dona

A13 Telèfons d'interès

Línia d'atenció a les dones en situacions de violències masclistes a Catalunya	900 900 120
Línia d'atenció a les dones en situacions de violències masclistes del Ministeri d'Igualtat WhatsApp	016 600 000 016
Telèfon d'Emergències	112
Mossos d'Esquadra	93 741 81 00
Polícia local	93 758 23 33
Salut Respon	061
Servei d'Informació i Atenció a les Dones de Mataró	93 702 28 12
Servei d'Intervenció Especialitzada Mataró-Maresme	93 796 13 00
Benestar Social	93 758 23 19
Consell Comarcal del Maresme	93 741 16 16
Creu Roja Mataró	93 741 02 23
Institut Català de les Dones	93 495 16 00
Servei d'Orientació Jurídica de Mataró	93 741 54 44
Hospital de Mataró	93 741 77 00
Centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva de Mataró-Maresme	93 756 21 12

Ajuntament de Mataró